

ProCredit Bank

Part of the
ProCredit Group

SITUATII FINANCIARE AFERENTE ANULUI 2017

ProCredit Bank SA

ProCredit Bank S.A.

Situații Financiare
31 decembrie 2017

Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de Raportare
Finanțiară adoptate de Uniunea Europeană

**RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT
CĂTRE ACȚIONARII PROCREDIT BANK SA**

Raport asupra situațiilor financiare individuale

Opinia noastră

În opinia noastră situațiile financiare individuale ale ProCredit Bank SA („Banca”) oferă o imagine fidelă a poziției financiare a Băncii la data de 31 decembrie 2017, precum și a performanței financiare și a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercițiul finanțier încheiat la această dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) și cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare („Ordinul BNR 27/2010”).

Opinia noastră este în concordanță cu raportul suplimentar adresat Comitetului de Audit al Băncii.

Situatiile financiare auditate

Situatiile financiare ale Băncii, numerotate de la pagina 1 la 60, conțin:

- Situatiile profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global la 31 decembrie 2017;
- Situatiile pozitiei financiare la aceasta data;
- Situatiile modificarilor capitalurilor proprii pentru exercitiul finantier inchis la aceasta data;
- Situatiile fluxurilor de trezorerie, pentru exercitiul finantier inchis la aceasta data; și
- Note la situatiile financiare, care includ politicii contabile semnificative și alte informații explicative.

Situatiile financiare la 31 decembrie 2017 se identifică astfel:

• Total capitaluri proprii:	195.538 mii RON;
• Profitul net al exercitiului finantier:	464 mii RON.

Banca are sediul social în Bucureşti, Sector 1, strada Buzeşti, nr. 62-64, etajele 1, 2 și 4, România și codul unic de identificare al Băncii este RO14622194.

Bazele opiniei

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit („ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European („Regulamentul”) și Legea 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea „Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru.

Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Independență

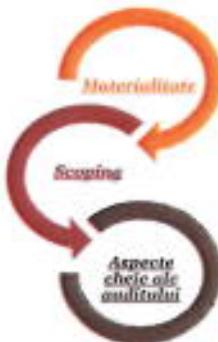
Suntem independenți față de Bancă, conform Codului de Etică al Profesioniștilor Contabili („Codul IESBA”) emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Etică pentru Contabili coroborat cu cerințele de etica profesionala relevante pentru auditul situațiilor financiare din Romania, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am indeplinit celelalte responsabilități de etica profesionala, conform acestor cerințe și Codului IESBA.

Cu bună credință și pe baza celor mai bune informații, declarăm că serviciile non audit pe care le-am furnizat Băncii sunt în conformitate cu legea și reglementările aplicabile în România și că nu am furnizat servicii non audit interzise, menționate la articolul 5 (1) al Regulamentului UE nr. 537/2014.

Serviciile non audit pe care le-am furnizat Băncii, în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2017 și 31 decembrie 2017 sunt descrise în Nota 32 din situațiile financiare.

Strategia de audit

Prezentare de ansamblu

Prag de semnificație:

2.400 mii RON

Aspecte cheie ale auditului:

Deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților.

Noi am conceput strategia de audit pornind de la determinarea pragului de semnificație și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare. În mod particular, noi am considerat acele arii care conțin judecăți subiective elaborate de către Conducere, cum ar fi estimările contabile semnificative, bazate pe diverse ipoteze, și care iau în considerare evenimente ulterioare cu un grad mare de incertitudine inerentă. De asemenea am adresat riscul de evitare a controalelor interne de către Conducere, inclusând printre altele, existența unui subiectivism care reprezintă un risc de denaturare semnificativă din cauza fraudei.

Am adaptat sfera de aplicare a auditului nostru, în scopul de a realiza proceduri suficiente de audit care să ne permită să emitem o opinie referitoare la situațiile financiare în ansamblu, ținând cont de structura Băncii, procesele și controalele contabile, precum și specificul industriei în care Banca operează.

Pragul de semnificație

Domeniul de aplicare al auditului a fost determinat în funcție de pragul de semnificație. Un audit este planificat în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu cuprind denaturări semnificative. Aceste denaturări se pot datora fraudei sau erorii. Ele sunt considerate a fi semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situațiilor financiare.

Pe baza raționamentului nostru profesional, am determinat anumite limite cantitative pentru pragul de semnificație, inclusiv pragul de semnificație pentru situațiile financiare luate în ansamblu, așa cum este prezentat în tabelul de mai jos. Acestea, împreună cu aspecte calitative, ne-au ajutat la determinarea sferei de aplicare al auditului nostru și natura, plasarea în timp și amploarea procedurilor noastre de audit pentru a evalua efectul denaturărilor, la nivel individual sau agregat, asupra situațiilor financiare luate în ansamblu.

Pragul de semnificație	2.400 mii RON
Cum a fost determinat	3% din veniturile din dobanzi și veniturile din comisioane („venituri principale”) pentru exercițiul finanțier încheiat la 31 decembrie 2017.
Raționamentul pentru determinarea criteriului de referință utilizat pentru pragul de semnificație	Am ales veniturile principale ca și criteriu de referință, deoarece în viziunea noastră, acesta este unul dintre principalele criterii pe baza căruia performanța Băncii este evaluată de către diversii utilizatori de situații financiare. Am ales 3% deoarece, pe baza experienței noastre, reprezintă un prag de semnificație cantitativ acceptabil pentru acest criteriu de referință.

Am agreat cu Persoanele Responsabile cu Guvernanța că le vom raporta acele erori identificate în cursul auditului care depășesc 120 mii RON, precum și erorile sub această sumă care, în opinia noastră, considerăm că trebuie să fie raportate datorită unor motive calitative.

Aspecte cheie ale auditului

Aspectele cheie ale auditului sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru desfășurarea auditului situațiilor financiare ale perioadei curente. Aceste aspecte au fost analizate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora, și nu emitem o opinie separată cu privire la aceste aspecte cheie.

Aspecte cheie ale auditului	Modul în care auditul nostru a analizat aspectul cheie
Deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților Ne-am concentrat pe acest aspect, deoarece Conducerea emite judecăți subiective semnificative atât asupra momentului de recunoaștere a pierderilor din depreciere, precum și asupra estimării mărimii acestora, care reprezintă o zonă complexă a contabilității.	Am evaluat metodologia privind deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților pentru a verifica conformitatea cu cerințele IAS 39 „Instrumente financiare: Recunoaștere și evaluare”.
Baza provizioanelor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților este descrisă în nota de politici contabile a Bancii. O evaluare a provizioanelor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților se realizează în mod individual pentru creditele care sunt considerate semnificative, și în mod colectiv pentru alte credite, ipotezele-cheie ale acestei evaluări colective bazându-se pe probabilitatea unui debitor să devină restant și, ulterior, să intre în stare de nerambursare, precum și pe suma care se așteaptă a fi recuperată de la debitor în cazul unei astfel de evenimente de nerambursare. Pentru evaluarea deprecierei colective sunt utilizate modele statistice pentru diferite categorii de credite. Categoriile sunt determinate prin gruparea	Am evaluat și testat pe bază de eșantion modul de funcționare și eficacitatea operațională a controalelor asupra datelor și calculelor de depreciere.
	Pentru creditele care sunt analizate individual pentru depreciere, controalele le-au inclus pe acelea folosite de Conducere pentru a se asigura că lista creditelor analizate individual este completă și faptul că variabilele principale din calculul provisionului colectiv sunt revizuite periodic. De asemenea am testat faptul că rambursările facute de clienti sunt alocate corect și zilele de întârziere la neplata ratelor sunt calculate corect de către sistem. În ceea ce privește garanțiile pentru credite, am evaluat și testat controale pentru a ne asigura că acestea sunt înregistrate corespunzător, că evaluarea garanțiilor este realizată de către evaluatori calificați și că Banca aplică coeficienți de ajustare corespunzători la valorile de piață ale

Aspecte cheie ale auditului

creditelor care au caracteristici de risc de credit similare.

Vedeți nota 9 – „Provizioane pentru pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor”, paginile 13-15 – și nota 55, „Riscul de credit” din situațiile financiare.

Modul în care auditul nostru a analizat aspectul cheie

garanților cu privire la durata și costurile de valorificare a acestora.

În plus, am testat pe baza de eșantion i) evaluările garanților efectuate de Bancă și de evaluatorii lor externi folosind proprii noștri specialiști evaluatori, și ii) analizele individuale de depreciere efectuate de către Bancă.

În ceea ce privește provizionul pentru depreciere determinat colectiv, am verificat evaluarea efectuată de Conducere asupra parametrilor de risc prin, înțelegerea procedurii de provizionare aplicabilă, am revizuit calculul efectuat de Banca pentru parametrii cheie și am recalculat provizionul colectiv la nivelul intregului portofoliu.

La finalul procedurilor detaliate mai sus nu am identificat diferențe semnificative față de rezultatele calculului realizat de Conducerea Băncii.

Alte informații - Raportul Administratorilor

Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul Administratorilor, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea. Aceste alte informații au fost obținute anterior datei acestui raport.

Opinia noastră privind situațiile financiare nu acoperă alte informații, inclusiv Raportul Administratorilor.

În legătură cu auditul situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații menționate mai sus, și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt în mod semnificativ în neconcordanță cu situațiile financiare sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul Administratorilor, l-am citit și apreciem dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul BNR 27/2010, punctele 11-14.

Exclusiv în baza activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) informațiile prezentate în Raportul Administratorilor pentru exercițiul finanțier pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare; și
- b) Raportul Administratorilor a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul BNR 27/2010, punctele 11-14.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Bancă și la mediul acestora, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul finanțier încheiat la data de 31 decembrie 2017, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul Administratorilor. Nu avem nimic de raportat referitor la acest aspect.

Responsabilitățile Conducerei și ale Persoanelor Responsabile cu Guvernanța pentru situațiile financiare

Conducerea răspunde pentru întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare în conformitate cu IFRS așa cum a fost adoptat de Uniunea Europeană („UE”) și cu Ordinul BNR 27/2010, cu modificările ulterioare și cu politicile contabile descrise în cadrul acestor situații financiare, și pentru controalele interne pe care Conducerea le consideră necesare pentru a întocmi situații financiare fără denaturări semnificative datorate fraudei sau erorii.

În întocmirea situațiilor financiare, Conducerea este responsabilă pentru evaluarea capacitații Băncii de a-și continua activitatea, prezentând dacă este cazul, aspectele referitoare la continuarea activității și utilizând principiul continuității activității ca bază contabilă, cu excepția cazului în care Conducerea fie intenționează să lichideze Banca, fie să înceteze operațiunile, fie nu are o alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele Responsabile cu Guvernanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare finanțieră al Băncii.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate determina, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional în decursul auditului. De asemenea, noi:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Băncii.
- Evaluăm gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către Conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare al utilizării de către Conducere a principiului continuității activității ca bază contabilă și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieri semnificative privind capacitatea Băncii de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Banca să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, incluzând

descrierile aferente și măsura în care tranzacțiile și evenimentele care stau la baza situațiilor financiare sunt reflectate în mod fidel.

Comunicăm Persoanelor Responsabile cu Guvernanța, printre alte aspecte, ariile planificate și desfășurarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, furnizăm Persoanelor Responsabile cu Guvernanța o declarație cu privire la conformarea noastră cu cerințele etice relevante privind independența și le comunicăm toate relațiile și alte aspecte care pot fi considerate, în mod rezonabil, că ar putea să ne afecteze independența, și, unde este cazul, măsurile de siguranță aferente.

Dintre aspectele pe care le-am comunicat Persoanelor Responsabile cu Guvernanța, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanță în cadrul auditului asupra situațiilor financiare din perioada curentă și, prin urmare, reprezintă aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul nostru de audit, cu excepția cazului în care legislația sau reglementările împiedică prezentarea publică a aspectului respectiv sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, considerăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport asupra altor cerinte legale și de raportare

Numirea auditorului

Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor din data de 12 Iulie 2016 ca să audităm situațiile financiare ale ProCredit Bank SA pentru exercițiul finanțier încheiat la 31 decembrie 2017. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de un an, acoperind exercițiul finanțier încheiat la 31 decembrie 2017.

Florin Deaconescu

Auditator statutar înregistrat la

Camera Auditorilor Finanțieri din România cu nr. 1524/13 noiembrie 2003

În numele

PricewaterhouseCoopers Audit SRL

Firmă de audit înregistrată la

Camera Auditorilor Finanțieri din România cu nr. 6/25 iunie 2001

București, 27 aprilie 2018

Situatia profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global

In LEI	Note	1.1-31.12. 2017	1.1-31.12. 2016
Venituri din dobânzi		66.418.599	92.893.701
Cheltuieli cu dobânzile		-11.441.943	-19.772.026
Venituri nete din dobânzi	(20, 26)	54.976.656	73.121.675
Provizioane pentru deprecierea creditelor și avansurilor	(27)	5.834.989	-639.073
Venituri nete din dobânzi după deducerea provizioanelor	(9, 27)	60.811.645	72.482.602
Venituri din speze și comisioane		12.249.958	15.832.220
Cheltuieli cu speze și comisioane		-4.027.773	-5.851.058
Venituri nete din speze și comisioane	(21, 28)	8.222.185	9.981.162
Rezultatul din tranzacționare	(29)	4.267.702	4.799.109
Rezultatul net provenit din activele disponibile pentru vânzare	(30)	29.096	24.403
Venituri operationale		73.330.628	87.287.276
Cheltuieli cu personalul	(32)	-26.381.662	-31.671.233
Cheltuieli administrative	(32)	-32.196.095	-26.504.198
Cheltuieli cu chirile		-6.381.843	-8.759.090
Cheltuieli cu amortizarea	(39, 40)	-5.852.175	-8.572.904
Alte venituri operationale	(31)	7.607.916	1.580.763
Alte cheltuieli operationale	(31)	-9.132.822	-7.695.017
Cheltuieli operaționale		-72.336.681	-81.621.679
Rezultatul operațional		993.947	5.665.597
Cheltuiala/venitul din impozitul pe profit	(14, 33)	-529.547	-938.950
Profitul exercițiului finanțiar		464.400	4.726.647

Alte elemente ale rezultatului global

In LEI	Note	1.1-31.12. 2017	1.1-31.12. 2016
Profitul exercițiului finanțiar		464.400	4.726.647
Elemente ce pot fi reclasificate ca profit sau pierdere			
Modificarea rezervei din reevaluarea activelor disponibile pentru vânzare		15.654	13.526
Modificarea impozitului amanat aferent rezervei din reevaluarea activelor disponibile pentru vânzare		-2.505	-2.164
Total alte elemente ale rezultatului global, net de impozit		13.149	11.362
Total rezultat global aferent exercițiului finanțiar		477.549	4.738.009

Situatia profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global trebuie să fie citită împreună cu notele atașate situațiilor financiare, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 8-59.

Situațiile financiare au fost revizuite și autorizate pentru emitere de Consiliul de Administrație în data de 23 aprilie 2018 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Mariana Dimitrova Petkova
Director General Adjunct

Andreea Ichim
Şef Departament Finanțiar

Situatia pozitiei financiare

In LEI		La 31 decembrie	
Active	Note	2017	2016
Numerar și echivalente de numerar	(7, 34)	193.314.659	161.982.624
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	(8, 35)	33.698.553	82.723.222
Active financiare disponibile pentru vânzare	(9, 36)	51.914.070	85.892.086
Credite și avansuri acordate clienților	(8, 37)	1.032.119.687	1.058.522.504
Provizioane pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților		-36.119.617	-50.599.964
Imobilizări corporale	(11, 40)	16.367.668	18.786.004
Imobilizări necorporale	(10, 39)	4.153.356	6.014.652
Creanțe privind impozitul amânat	(14, 42)	3.191.553	3.723.605
Alte active	(43)	2.924.731	3.654.350
Alte active financiare	(43)	6.802.240	9.847.774
Creante privind impozitul current	(43)	3.197.006	3.162.175
Total active		1.311.563.906	1.383.709.032
<hr/>			
Datorii			
Datorii privind institutiile de credit	(15, 44)	239.847.857	128.121.992
Datorii privind clientela	(15, 45)	705.010.210	839.706.432
Imprumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	(46)	167.273.687	211.951.422
Alte datorii	(48)	3.488.526	5.437.405
Provizioane	(16, 47)	405.625	3.063.687
Datorii subordonate	(18, 49)	-	39.747.892
Total datorii		1.116.025.905	1.228.028.830
<hr/>			
Capitaluri proprii			
Capital social	(19, 50)	199.061.971	159.681.721
Prima de emisiune	(19, 50)	1.273.775	1.273.775
Rezerva legală	(19, 50)	3.372.009	3.322.312
Rezultatul reportat		-8.161.474	-8.576.178
Rezerva din reevaluarea activelor disponibile pentru vânzare		-8.280	-21.428
Total capitaluri proprii		195.538.001	155.680.202
Total datorii și capitaluri proprii		1.311.563.906	1.383.709.032

Situatia pozitiei financiare trebuie sa fie citita impreună cu notele la situatiile financiare, parte integranta a acestora, prezentate in paginile 8-59.

Situatiile financiare au fost revizuite si autorizate pentru emitere de Consiliul de Administrație în data de 23 aprilie 2018 si au fost semnate în numele acestuia de către:

Mariana Dimitrova Petkova
Director General Adjunct

Andreea Ichim
Şef Departament Financiar

Situatia modificarilor capitalurilor proprii

in LEI	Atribuibilita actionarilor majoritari ai Bancii					
	Capital social	Prima de emisiune	Rezerva legala	Rezultatul reportat	Rezerva din reevaluare a activelor disponibile pentru vanzare	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	159.681.721	1.273.775	3.322.312	-8.576.178	-21.428	155.680.202
Profitul net al exercitiului financiar 2017	-	-	-	464.400	-	464.400
Reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	13.149	13.149
Total alte elemente ale rezultatului global	-	-	-	-	-	-
Total rezultat global aferent exercitiului financiar al anului 2017	-	-	-	464.400	13.149	477.549
Dividende distribuite pentru anul 2016	-	-	-	-	-	-
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	-	-	49.697	-49.697	-	-
Majorare capital social	39.380.250	-	-	-	-	39.380.250
Tranzactiile cu actionarii inregistrate direct in capitalurile proprii	39.380.250					39.380.250
Sold la 31 decembrie 2017	199.061.971	1.273.775	3.372.009	-8.161.475	-8.279	195.538.001
Sold la 1 ianuarie 2016	159.681.721	1.273.775	3.039.032	-13.019.544	-32.790	150.942.194
Profitul net al exercitiului financiar 2016	-	-	-	4.726.647	-	4.726.647
Reevaluarea activelor financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	11.362	11.362
Total alte elemente ale rezultatului global	-	-	-	-	-	-
Total rezultat global aferent exercitiului financiar al anului 2016	-	-	-	4.726.647	11.362	4.738.008
Dividende distribuite pentru anul 2015	-	-	-	-	-	-
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	-	-	283.280	-283.280	-	-
Majorare capital social	-	-	-	-	-	-
Tranzactiile cu actionarii inregistrate direct in capitalurile proprii	-	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2016	159.681.721	1.273.775	3.322.312	-8.576.178	-21.428	155.680.202

Situatia modificarii capitalurilor proprii trebuie sa fie citita impreună cu notele atașate situațiilor financiare, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 8-59.

Mariana Dimitrova Petkova
Director General Adjunct

Andreea Ichim
Şef Departament Financiar

Situatia fluxurilor de trezorerie

In LEI	Nota	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Profitul net după impozitare		464.400	4.726.647
Fluxuri de trezorerie din activitatea de exploatare			
Ajustari pentru:			
Provizioane pentru deprecierea creditelor si avansurilor		-3.704.867	3.321.833
Cheltuieli cu amortizarea		5.852.175	8.572.905
Alte provizioane		-2.658.062	2.640.509
Rezultatul net din vânzarea/casarea de imobilizari corporale		7.369.260	6.636.503
Venituri din dividende		-29.096	-24.403
Creanțe asupra clientilor scoase în afara bilanțului		-2.128.488	-2.685.351
Altele incluzând conversii		2.101.067	-2.984.033
Impozit pe profit		529.547	938.950
Profit din exploatare înainte de variația activelor și datorilor din exploatare		7.795.936	21.143.560
Creșterea/Descreșterea rezervei minime obligatorii		16.771.150	22.643.399
Creșterea/Descreșterea creditelor și avansurilor acordate clientilor		17.755.826	74.472.210
Creșterea/Descreșterea altor active		729.619	2.351.769
Creșterea/Descreșterea titlurilor de stat		15.653	13.526
Creșterea/Descreșterea datorilor privind instituțiile de credit		65.993.942	-11.316.873
Creșterea/Descreșterea datorilor privind clientela		-133.353.137	-61.277.005
Creșterea/Descreșterea altor pasive		6.415.251	-859.722
Fluxuri de trezorerie utilizate în rezultate din activitatea de exploatare		-17.875.760	47.170.864
Fluxuri de trezorerie din activitatea de investiții			
Dividende incasate		29.096	24.403
Achiziții de imobilizări corporale și necorporale		-9.047.003	-15.171.043
Încasări în numerar din vânzarea imobilizărilor corporale		105.200	303.405
Achiziții de titluri disponibile pentru vânzare		-83.656.061	-85.865.084
Încasări din vânzarea titlurilor disponibile pentru vânzare		117.633.663	0
Fluxuri de trezorerie utilizate în activitatea de investiții		25.064.895	-100.708.319
Creșterea împrumuturilor de la bănci și alte instituții financiare		91.432.985	35.501.692
Rambursarea împrumuturilor de la bănci și alte instituții financiare		-99.543.605	-39.445.604
Dobânzi plătite		-12.794.180	-22.756.059
Fluxuri de trezorerie din activitatea de finanțare		-8.110.620	-3.943.912
Creșterea netă a soldului de numerar și echivalențelor de numerar			
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie anul anterior		142.631.117	188.855.581
Creșterea /Descreșterea netă a numerarului și echivalențelor de numerar		-921.484	-46.224.464
Numerar și echivalent numerar la 31 decembrie	(34)	141.709.633	142.631.117
Fluxul de trezorerie din activitatea de exploatare include:			
Dobânzi incasate		61.214.817	104.075.203
		61.214.817	104.075.203

Mariana Dimirova Petkova
 Director General Adjunct

Andreea Ichim
 Sef Departament Financiar

Note la Situațiile Financiare

A. Bazele întocmirii

- 1) Declarație de conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară aprobate de Uniunea Europeană
- 2) Utilizarea estimărilor și judecăților
- 3) Modificări contabile

B. Sumarul metodelor și al politicilor contabile semnificative

- 4) Bazele evaluărilor
- 5) Active financiare
- 6) Conversia valutara
- 7) Numerar și echivalente de numerar
- 8) Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit și clientilor
- 9) Provizioane pentru pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor și deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare
- 10) Imobilizari necorporale
- 11) Imobilizari corporale
- 12) Deprecierea activelor nefinanciare
- 13) Leasing
- 14) Impozitul pe profit
- 15) Datorii privind instituțiile de credit și clientela
- 16) Provizioane
- 17) Beneficii post-angajare și alte beneficii ale angajaților
- 18) Datorii subordonate
- 19) Capital social
- 20) Venituri și cheltuieli privind dobânzile
- 21) Venituri și cheltuieli privind taxele și comisioanele
- 22) Dividende
- 23) Compensarea
- 24) Măsurarea costului amortizat
- 25) Măsurarea valorii juste

C. Note la Situația profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global

- 26) Venituri nete din dobânzi
- 27) Provizioane pentru pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor
- 28) Venituri nete din speze și comisioane
- 29) Rezultatul din tranzacționare
- 30) Rezultat net provenit din activele financiare disponibile pentru vânzare
- 31) Alte cheltuieli/venituri operaționale nete
- 32) Cheltuieli cu personalul și cheltuieli administrative
- 33) Cheltuiala/venitul din impozitul pe profit

D. Note la Situația Poziției Financiare

- 34) *Numerar și echivalente de numerar*
- 35) *Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit*
- 36) *Active financiare disponibile pentru vânzare*
- 37) *Credite și avansuri acordate clienților*
- 38) *Provizioane pentru pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor*
- 39) *Imobilizări necorporale*
- 40) *Imobilizari corporale*
- 41) *Angajamente de leasing operațional*
- 42) *Impozitul pe profit*
- 43) *Reconcilierea efectivă privind impozitul pe profit*
- 44) *Alte active*
- 45) *Datorii privind institutiile de credit*
- 46) *Datorii privind clientela*
- 47) *Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale*
- 48) *Provizioane*
- 49) *Alte datorii financiare*
- 50) *Datorii aferente activităților de finanțare*
- 51) *Datorii subordonate*
- 52) *Capital social*

E. Administrarea riscurilor

- 53) *Profilul general de risc al Băncii*
- 54) *Administrarea riscurilor individuale*
- 55) *Riscul de credit*
- 56) *Riscul finanțier*
- 57) *Riscul operațional*
- 58) *Riscul reputațional*
- 59) *Riscul de conformitate*
- 60) *Riscul de afaceri (inclusiv riscul strategic)*
- 61) *Organizarea funcției de administrare a riscurilor*

F. Note suplimentare

- 62) *Valoarea justă a instrumentelor financiare*
- 63) *Obligatii și angajamente extrabilanțiere*
- 64) *Tranzacții cu părțile afiliate*
- 65) *Remunerațiile acordate conducerii*
- 66) *Număr de angajați*
- 67) *Evenimente semnificative ulterioare datei bilanțului*
- 68) *Cursuri de schimb*
- 69) *Adrese și informații generale*

Note la Situațiile Financiare

A. Bazele întocmirii

1) Declarație de conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară aprobată de Uniunea Europeană

Situajile financiare ale ProCredit Bank S.A. („Banca” sau „ProCredit”) sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) adoptate de Uniunea Europeană (UE).

Aceste situații financiare ale Băncii pentru anul fiscal 2017 au fost aprobată de către Adunarea Generală a Asociațiilor în data de 27 aprilie 2018, revizuite și aprobată pentru a fi făcute publice de către Consiliul de Administrație la data de 23 aprilie 2018, și au fost semnate din partea Băncii de Mariana Dimitrova Petkova – Director General Adjunct și Andreea Ichim – Șef Departament Financiar.

Prezentele situații financiare au fost întocmite pornind de la principiul continuității activității.

2) Utilizarea estimărilor și judecăților

Raportările financiare ale Băncii și rezultatele sale financiare sunt influențate de politici contabile, ipoteze, estimări, și judecăți efectuate de conducere, care sunt absolut necesare în cursul pregătirii situațiilor financiare.

Toate estimările și ipotezele necesare sunt în conformitate cu IFRS și reprezintă cele mai bune estimări efectuate în conformitate cu standardul aplicabil. Estimările și judecățile sunt reevaluăte periodic și se bazează pe experiența din trecut și pe alți factori, inclusiv așteptările cu privire la evenimente viitoare și sunt considerate adecvate în circumstanțele date. Revizuirea estimărilor este recunoscută prospectiv.

Judecățile efectuate de către conducere și politicile contabile aferente anumitor elemente au un efect semnificativ asupra rezultatelor și poziției financiare a Băncii, datorat nivelului ridicat de semnificație a sumelor. Acest lucru este valabil pentru următoarele poziții:

(a) Deprecierea expunerilor de credit

Pentru a determina ratele care urmează să fie aplicate de către Bancă în vederea constituuirii de provizioane colective pentru pierderile din deprecierea creditelor, Banca a efectuat o evaluare a calității portofoliului de credite, ținând seama de experiențele istoricului de pierderi din deprecierea creditelor. Această analiză de migrare se bazează pe date statistice din 2010 până în 2017 inclusiv, și, prin urmare, reflectă atât pierderile medii pe o perioadă de creștere constantă și în medii economice favorabile, cât și pierderile medii înregistrate în timpul unei perioade de recesiune la nivel mondial.

Pentru determinarea sumei totale a ajustărilor pentru deprecierea activelor financiare evaluate individual pentru depreciere, Banca utilizează cea mai bună estimare a valorii actuale a fluxurilor de numerar așteptate. Pentru estimarea acestor fluxuri de numerar, conducerea emite judecăți cu privire la situația financiară a unui debitor și valoarea netă realizabilă a oricărei garanții aferente. Mai multe informații cu privire la politica contabilă a Băncii privind provizioanele pentru deprecierea creditelor și avansurilor pot fi găsite în nota (9) și nota (55).

(b) Recunoașterea și evaluarea creanțelor privind impozitul amânat

Banca recunoaște creanțe asupra impozitului amânat doar în măsura în care există și probabilitatea realizării de profituri impozabile viitoare față de care să poată să utilizeze efectele de reducere a impozitelor (pentru politica contabilă a Băncii privind impozitul pe profit a se vedea nota (14)). Estimările privind profiturile viitoare se bazează pe ultima strategie de afaceri aprobată de Consiliul de Administrație al Băncii, reflectând, astăzi în mod corespunzător și necesar opinia conducerii asupra perspectivelor viitoare de afaceri. Ipotezele cheie pentru anul 2018 includ o creștere netă a portofoliului total de credite cu 18%, în timp ce în ceea ce privește pasivele, fondurile clienților sunt planificate să crească cu 22%. Pierderea fiscală a Băncii este estimată să acoperă cu profitul din perioada de planificare fiscală a băncii (trei ani). Pentru detalii privind sumele recunoscute, a se consulta notele (33) și (42).

(c) Moneda funcțională și de prezentare

Prezentele situații financiare sunt întocmite în Lei („LEI”), care este și moneda funcțională a Băncii.

Toate sumele sunt prezентate în LEI, cu excepția cazurilor în care este specificat contrariul. În scopul efectuării calculelor, cifrele din tabele pot prezenta diferențe de ± o unitate (LEI, EUR, %, etc.), provenite din rotunjire.

Anul fiscal al Băncii este anul calendaristic.

(d) Provizioane

Un provizion este recunoscut dacă, în urma unui eveniment trecut, Banca are în prezent o obligație legală sau implicită care poate fi estimată și dacă este probabil ca pentru achitarea obligației să fie necesară pierderea/ieșirea unor beneficii economice. Provizioanele sunt determinate prin ajustarea fluxurilor de numerar așteptate cu un procent calculat înainte de impozitare care reflectă evaluările actuale de piață la o valoare în timp a banilor și, unde este cazul, riscurile specifice respectivei obligații.

(e) Litigii

În cursul normal al activității, Banca apără ca părăt sau parte într-un număr de acțiuni și proceduri judiciare iminentă sau aflate în derulare, inclusiv acțiuni înaintate în numele a diverse clase de reclamanți. Înțând cont de dificultatea inherentă de a prevedea rezultatul unor astfel de acțiuni, Banca nu poate prezice cum vor fi soluționate astfel de situații.

(f) Determinarea valorilor juste

Determinarea valorii juste atât pentru instrumentele financiare contabilizate la valoarea justă, cât și pentru instrumentele financiare contabilizate la cost amortizat și pentru care valoarea justă este prezentată, este subiectul unor judecăți și incertitudini legate de condițiile pieței. Pentru mai multe informații legate de determinarea valorii juste, a se consulta notele (25) și (60).

3) Modificări contabile

Mai multe standarde noi, modificări aduse standardelor și interpretări noi nu sunt încă în vigoare pentru anul care s-a încheiat la 31 decembrie 2017 și nu au fost aplicate la elaborarea acestor situații financiare.

Standarde adoptate de Uniunea Europeană

(a) IFRS 9 Instrumente financiare (data intrării în vigoare: începând cu 1 ianuarie 2018)

Acest standard înlocuiește prevederile din IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” privind clasificarea și evaluarea activelor financiare.

Activele financiare vor fi clasificate utilizându-se una din cele două metode de evaluare: la cost amortizat sau la valoare justă. Un activ finanțier poate fi evaluat la cost amortizat numai dacă următoarele două condiții sunt îndeplinite: activele să fie deținute în cadrul unui model de afaceri al Băncii al cărui obiectiv este gestionarea pe bază de randament contractual, iar fluxurile de numerar la date specificate conform termenilor contractuali să fie reprezentate doar de principal și dobândă. Câștigurile sau pierderile ulterioare din modificările de valoare ale activelor măsurate la valoarea justă sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere, cu excepția investițiilor în instrumente de capital care nu sunt deținute pentru tranzacționare, pentru care standardul permite la recunoașterea inițială măsurarea la valoarea justă cu recunoașterea modificărilor de valoare ulterioare în rezultatul global.

Modelul pierderii întamplate din IAS 39 este înlocuit cu modelul pierderii așteptate. Totodată, cerințele de prezentare sunt substanțiale.

Standardul introduce cerințe noi privind clasificarea și evaluarea, deprecierea și contabilitatea de acoperire.

Începând cu data de 01.01.2018, Banca aplică efectiv standardul IFRS 9 care aduce modificări semnificative în trei arli de activitate:

- Clasificarea și evaluarea activelor financiare;
- Deprecierea activelor;
- Contabilitatea de acoperire.

Clasificarea și evaluarea activelor financiare

Obiectivul noului mod de clasificare și evaluare: simplificarea, prin înlocuirea celor patru categorii de active financiare reglementate de IAS 39 respectiv: active la valoare justă prin contul de profit și pierderi, împrumuturi și creante, HTM – active deținute până la maturitate și AFS – active disponibile pentru vânzare, cu trei noi categorii: active evaluate la cost amortizat, active evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierderi, active evaluate la valoarea justă evaluate prin conturi de capital.

Principiile de clasificare a activelor:

- IAS 39: clasificarea are la bază intenția de păstrare a activului până la maturitate sau intenția de tranzacționare
- IFRS 9: clasificarea se efectuează în baza unei documentări complexe în legătură cu:
  - Identificarea modelului de afaceri;
  - Identificarea caracteristicilor cash-flowului generat de fiecare activ financiar.

Deprecierea activelor

Principii conceptuale:

IAS 39:

Acoperirea cu ajustări pentru depreciere a pierderilor produse precum și a celor produse dar neidentificate; interzicerea constituirii de ajustări pentru depreciere pentru pierderi viitoare;

Împărțirea activelor în două categorii în scopul determinării ajustărilor pentru depreciere:

- active nedepreciate, cu evaluarea probabilității de default în cadrul unei perioade de 12 luni
- active depreciate pe întreagă durată de viață a activului

IFRS 9:

- Acoperirea cu ajustări pentru depreciere a pierderilor produse și a pierderilor viitoare estimate;
- Impartirea activelor în trei categorii în scopul determinării ajustărilor pentru depreciere:
  - active nedepreciate (nivel 1) cu evaluarea probabilității de default în cadrul unei perioade de 12 luni;
  - active nedepreciate cu o creștere semnificativă a riscului de credit (nivel 2), cu evaluarea probabilității de default pe întreaga durată de viață a activului;
  - active depreciate (nivel 3) pe întreaga durată de viață a activului.

Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca va implementa IFRS 9, noul standard contabil pentru instrumente financiare. Ne așteptăm ca implementarea IFRS 9 să genereze o majorare a ajustărilor pentru depreciere de aproximativ 4.2 milioane lei, ca rezultat al introducerii noului model de evaluare a deprecierei portofoliului de credite pe baza pierderilor așteptate.

ProCredit Bank SA nu are intenția să retrateze situațiile comparative ale anului 2017 ca urmare a intrării în vigoare a noului standard contabil IFRS 9 „Instrumente financiare”.

Standarde care nu au fost adoptate de Uniunea Europeană

(a) IFRS 15 – Veniturile din contractele cu clientii (în vigoare începând cu sau după 1 ianuarie 2018)

Standardul emis în 28 mai 2014 înlocuiește IAS 11, IAS 18, IFRIC 13, IFRIC 15, IFRIC 18 și SIC – 31. Standardul este aplicabil contractelor cu clientii, altele decât cele de asigurare, instrumente financiare, leasing. Standardul prescrie un model unic de analiza al contractelor cu clientii și două abordări de recunoaștere a veniturilor – la un moment în timp sau pe durata contractului, în funcție de momentul îndeplinirii obligației conform contractului.

Banca nu consideră că aceste amendamente vor avea un efect semnificativ asupra situațiilor financiare individuale întrucât majoritatea contractelor încheiate cu clientii sunt sub incidența altor standarde.

IFRS 15 nu a avut un impact semnificativ asupra situațiilor financiare din anii 2016 și 2017.

(b) *IFRS 16 – Leasing (în vigoare începând cu sau după 1 ianuarie 2019)*

IFRS 16 "Leasing" va avea un impact asupra recunoașterii, măsurării, prezentării și divulgării contractelor de leasing. Impactul general al standardului nu a fost încă evaluat de către Bancă.

(c) *Interpretarea IFRIC 22 - Tranzacții în valută și consultarea anticipată (în vigoare începând cu sau după 1 ianuarie 2018)*

Banca nu se așteaptă ca interpretarea să aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

(d) *Amendamente la IAS 40 - Transferuri de investiții imobiliare (în vigoare începând cu sau după 1 ianuarie 2018)*

Banca nu se așteaptă ca interpretarea să aibă un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

Nu au existat standarde, modificări și interpretări care să fi fost adoptate fără să fie intrate încă în vigoare.

B. Sumarul metodelor și al politicilor contabile semnificative

Principalele politici contabile aplicate în întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate în mod consecvent pentru toți anii prezentați.

4) Bazele evaluării

Prezentele situații financiare au fost elaborate în baza convenției costului amortizat, cu excepția cazurilor în care IFRS impune recunoașterea la valoarea justă. Instrumentele financiare evaluate la valoarea justă în scopuri contabile în mod continuu, includ toate instrumentele financiare clasificate ca disponibile pentru vânzare. Tehnicile de evaluare aplicate pozițiilor bilanțiere sunt specificate în pozitiile contabile detaliate mai jos.

5) Active financiare

Banca clasifică activele sale financiare în următoarele categorii: credite și creațe și active financiare disponibile pentru vânzare. Banca nu deține instrumente păstrate pâna la scadență, nici instrumente evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere. Conducerea determină clasificarea activelor financiare la recunoașterea inițială.

(a) Credite și creațe

Creditele și creațele sunt active financiare nederivate cu plăti fixe sau determinabile și care nu sunt cotate pe o piață activă. Acestea apar în momentul în care Banca furnizează bani, bunuri sau servicii direct unui debitor, fără intenția de a tranzacționa creața.

Creditele și creațele sunt recunoscute inițial la valoarea justă incluzând costurile de tranzacționare; ulterior ele sunt evaluate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective. La fiecare dată a bilanțului și ori de câte ori există dovezi de deprecieră, Banca evaluatează suma ajustărilor pentru deprecieră creditele și creațele sale. Prin urmare, valoarea lor contabilă poate fi redusă, prin utilizarea unui cont de provizioane (a se vedea nota (9) pentru politica de contabilitate privind deprecieră expunerilor de credit și notele (27), (38), și (55) pentru detalii cu privire la deprecieră expunerilor de credit). În cazul în care valoarea pierderii din deprecieră scade, provizionul de deprecieră se reduce în mod corespunzător, iar valoarea reducerii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Limita superioară a reducerii deprecierii este egală cu costurile amortizate care ar fi fost calculate la data evaluării, dacă nu ar fi existat nicio deprecieră.

Creditele sunt recunoscute atunci când principalul este acordat debitorilor. Creditele și creațele sunt derecunoscute atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din active financiare au expirat sau în cazul în care Banca a transferat toate riscurile și beneficiile asociate respectivului activ.

(b) Active financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt acele active care nu sunt considerate active derivate, care sunt definite ca disponibile pentru vânzare și care nu sunt calificate ca: (a) credite și creație, (b) investiții deținute până la scadență, (c) active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere.

La recunoașterea inițială, activele financiare disponibile pentru vânzare sunt înregistrate la valoarea justă incluzând costurile de tranzacționare. Ulterior, ele sunt evaluate la valoarea justă. Valorile juste raportate sunt fie prețuri de piață observabile pe piețe active, fie valori calculate cu o tehnică de evaluare pe baza datelor de piață observabile în prezent. Pentru active financiare pe termen foarte scurt, se presupune că valoarea justă este cel mai bine reflectată de prețul tranzacției în sine. Profitul și pierderile rezultante din modificările valorii juste a activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute direct în capitalurile proprii, la alte elemente ale rezultatului global în poziția „rezerva de reevaluare din active financiare disponibile pentru vânzare”, până când activul finanță este derecunoscut sau depreciat (pentru detalii privind deprecierea, a se vedea nota (9)). În acest moment, profitul sau pierderea cumulată, recunoscută anterior în capitaluri proprii la alte elemente ale rezultatului global este recunoscută în profit sau pierdere la poziția „rezultatul net provenit din active financiare disponibile pentru vânzare”. Dobânzile calculate folosind metoda ratei dobânzii efective și veniturile și cheltuielile din operațiuni de schimb valutar din active monetare clasificate ca disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Dividendele aferente instrumentelor de capitaluri proprii disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere când este stabilit dreptul entității de a primi plată.

Cumpărările și vânzările activelor financiare disponibile pentru vânzare sunt înregistrate la data tranzacției. Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt derecunoscute atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din active financiare au expirat sau în cazul în care Banca a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile asociate deținerii activului respectiv.

6) Conversia valutara

(a) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în aceste situații financiare au fost prezentate în LEI, care este moneda funcțională a Băncii.

(b) Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în devize sunt convertite în moneda funcțională utilizând cursurile de schimb în vigoare la data tranzacțiilor. Veniturile și cheltuielile din schimburi valutare rezultante din decontarea acestor tranzacții și din conversia la cursurile de schimb de la sfârșitul anului a activelor și datorilor monetare denuminate în valută sunt recunoscute în contul de profit și pierdere (rezultatul exercițiului).

Elementele monetare exprimate în valută sunt convertite la cursul de închidere de la data de raportare. În cazul unor modificări ale valorii justă a activelor monetare denuminate în valută, clasificate ca disponibile pentru vânzare, se face o distincție între diferențele de conversie care rezultă din modificările costului amortizat al titlului și alte modificări în valoarea contabilă a titlului. Diferențele de conversie legate de schimbări în costul amortizat sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, în timp ce alte modificări ale valorii contabile sunt recunoscute în conturile de capitaluri proprii.

Elementele nemonetare evaluate la cost istoric exprimate în valută sunt convertite la cursul de schimb de la data recunoașterii inițiale.

Cursurile de schimb și cursurile medii ale perioadei, utilizate în scopuri de raportare în bilanț și în contul de profit și pierdere sunt prezentate în Nota (66).

7) Numerar și echivalente de numerar

Pentru bilanț, numerarul și echivalentele de numerar cuprind numerar, solduri de numerar la ATM, solduri cu maturitate mai mică de trei luni de la data achiziției până când devin eligibile pentru scontare la băncile centrale, alte instrumente de piață monetară, cu grad ridicat de lichiditate și ușor convertibile în sume cunoscute de numerar, cu risc nesemnificativ de schimbare a valorii, precum și cambi și alte titluri eligibile pentru scontare la băncile centrale.

În general, toate elementele de numerar și echivalente de numerar sunt recunoscute la valoarea lor nominală. Titlurile de stat și alte instrumente de plată monetară care se califică drept echivalente de numerar sunt clasificate ca active financiare disponibile pentru vânzare și sunt evaluate la valoarea justă.

În scopul situației fluxurilor de trezorerie, numerarul și echivalentele de numerar includ disponibilitățile de numerar, soldurile nerestricționate deținute la banca centrală și soldurile de numerar la ATM, active financiare disponibile pentru vânzare, conturi curente la bănci și plasamentele la alte bănci, cu mai puțin de 90 de zile maturitate inițială și care sunt utilizate de către Bancă în gestionarea angajamentelor sale pe termen scurt.

8) Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit și clienților

Sumele raportate drept creanțe față de clienți constau în principal din credite și avansuri acordate.

Pe lângă depozitele overnight și la termen, sumele raportate drept credite și avansuri acordate băncilor includ soldurile conturilor curente.

Toate creditele și creanțele acordate instituțiilor de credit, precum și creditele și creanțele acordate clienților se încadrează în categoria „credite și creanțe” și sunt contabilizate la costul amortizat, folosind metoda dobânzii efective. Primele și discounturile amortizate sunt contabilizate la elementele respective în contul de profit și pierdere în cadrul venitului net din dobânzi. Deprecierea creditelor este recunoscută pe conturi separate de provizioane (a se vedea nota (9)).

În scopul situației fluxurilor de trezorerie, creanțele față de bănci, cu o maturitate reziduală de mai puțin de trei luni de la data achiziției sunt recunoscute în numerar și echivalente de numerar (a se vedea nota (34)).

9) Provizioane pentru pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor și deprecierea activelor financiare disponibile pentru vânzare

(a) Activele evaluate la cost amortizat – credite și avansuri

- Deprecierea creditelor și avansurilor

Banca evaluează la data fiecărui bilanț dacă există dovezi obiective că un activ finanțier sau un grup de active financiare este depreciat. Dacă există dovezi obiective că a avut loc deprecierea unei expunerii de credit sau a unui portofoliu de expunerii de credit, influențând fluxurile de numerar viitoare al activului/activelor finanțier/e, pierderile respective sunt recunoscute imediat. În funcție de dimensiunea expunerii de credit, aceste pierderi sunt fie calculate pentru expunerea individuală de credit, fie evaluate colectiv pentru un portofoliu de expunerii de credit. Valoarea contabilă a creditului este redusă prin utilizarea unui cont de provizioane, iar suma pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Pierderile din evenimente viitoare preconizate nu sunt recunoscute.

- Credite și avansuri evaluate individual

Expunerile de credit sunt considerate individual semnificative în cazul în care depășesc 30,000 EUR. Pentru astfel de expunerii de credit se evaluează dacă există dovezi obiective de depreciere, adică orice factori care ar putea influența capacitatea clientului de a-și îndeplini obligațiile contractuale de plată față de Bancă:

- nerespectarea obligațiilor contractuale de plată a dobânzii sau a principalului, reflectată într-un serviciu al datoriei de peste 30 de zile
- dificultățile financiare semnificative ale debitorului, cauzate fie de anumiți factori specifici activității lor, fie de anumite schimbări majore ale mediului economic în care operează - principalul instrument de evaluare fiind categoria de performanță finanțieră a debitorului. Performanța finanțieră a debitorului înseamnă "reflectarea potențialului economic și a solidității finanțiere a unei entități, obținută pe baza analizei unui set de factori cantitativi și calitativi", conform Regulamentului BNR nr.16 / 12.12.2012, cu modificările și completările ulterioare. Performanța finanțieră a debitorului este atribuită uneia dintre categoriile de la A la E (A - cea mai bună categorie și E - cea mai gravă categorie). O expunere de credit aferentă unui debitor a cărui categorie de performanță finanțieră aparține categoriei "D" sau "E" este considerată a prezenta semne de depreciere. Categoria de performanță finanțieră a debitorului este

determinată în conformitate cu procedurile băncii privind clasificarea împrumuturilor și plasamentelor și determinarea și utilizarea prevederilor prudentiale specifice. Un alt instrument care este monitorizat pentru a identifica dificultățile financiare semnificative ale debitorului este categoria de clasificare a riscului clientului determinată pentru toate expunerile de credit mici și mijlocii conform procedurii de clasificare a riscului de credit pentru expunerile de credite mici și mijlocii. Clasificarea riscului de credit este un instrument care susține evaluarea bonității pentru acordarea de noi expunerile de credit și a procesului de evaluare a riscului de credit în curs asociat expunerilor de credit restante. Modelul conține un set de factori calitativi și cantitativi bazați pe informațiile obținute / determinate în timpul analizei financiare sau a procesului de monitorizare a clientului. Debitorii sunt încadrați într-o dintre categoriile de la 1 la 8 (1 - cea mai bună categorie și 8 - cea mai gravă categorie). În acest sens, toate expunerile de credit clasificate în categoria de risc 8 a clientului sunt considerate un semn de deprecierie;

- incălcarea clauzelor de conformitate sau a condițiilor, cu excepția cazului în care Banca decide să renunțe sau să modifice aceste clauze sau condiții
- inițierea procedurilor de faliment
- inițierea procedurilor de executare de către Bancă
- date observabile care indică faptul că există o scădere măsurabilă a fluxurilor viitoare de numerar dintr-un grup de active financiare de la recunoasterea initială a acestor active, cu toate că scăderea nu poate fi încă identificată cu activele financiare individuale din grup
- Banca, pentru motive economice sau juridice legate de dificultățile financiare semnificative ale debitorului, acordă o concesie de care clientul nu s-ar bucura altfel (de exemplu, operațiuni de restructurare prin reducerea ratei dobânzii sau prin oferirea unei perioade de grătie sau moratoriu mai mult de trei, respectiv douăsprezece luni (întreprinderi sezoniere agricole și alte tipuri)).

De asemenea, se poate face o evaluare individuală, în cazul împrumuturilor mai mici de 30,000 EUR, dacă acestea prezintă indicii de deprecierie. În plus, se ține cont de expunerea totală față de client și de valoarea realizabilă a garanțiilor deținute atunci când se stabilește provizionul pentru deprecierie.

Dacă există dovezi obiective că a avut loc o pierdere din deprecierie, valoarea pierderii este măsurată ca diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale acestuia actualizate la rata initială a dobânzii efective a activului finanțării (deprecieră specifică). În cazul în care o expunere de credit are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru măsurarea oricărei pierderi din deprecieră este rata actuală a dobânzii efective determinată în baza contractului.

Calculul valorii prezente a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui activ finanțărat reflectă fluxurile de numerar care ar putea rezulta din executarea săilită, minus costurile pentru obținerea și vânzarea garanției.

- Creditele și avansurile evaluate colectiv

Există două cazuri în care expunerile de credit sunt evaluate colectiv pentru deprecierie:

- expunerile de credit individual nesemnificative care prezintă dovezi obiective de deprecierie;
- grupurile de expunerile de credit care nu prezintă indicatori de deprecierie, pentru acoperirea pierderilor care au fost deja suportate, însă nu au fost detectate pornind de la expunerile de credit individuale.

În scopul evaluării deprecierii expunerilor de credit individual nesemnificative, expunerile de credit sunt grupate pe baza caracteristicilor similare de risc de credit, adică în funcție de numărul de zile în întârziere ale acestora și de clasificarea lor ca restructurate/nerestructurate, restructurate o singura dată sau multiplu restructurate, cu proceduri de insolvență inițiate sau nu. Restanțele de 30 de zile sau mai mult sunt considerate a fi un indicator de deprecieră. Această caracteristică este relevantă pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru grupurile de active, astfel definite, bazate pe experiențele istorice de pierdere, cu credite care au manifestat caracteristici similare.

Evaluarea colectivă a deprecierii pentru expunerile de credit individuale nesemnificative (deprecieră în sumă forfetară) și pentru expunerile de credit nedepreciate (deprecieră pe bază de portofoliu) aparținând unui grup de active financiare se bazează pe o analiză cantitativă a ratelor de pierdere istorice pentru portofoliile de credite cu caracteristici similare de risc (analiza de migrare). După o analiză calitativă a acestor date statistice, conducerea a stabilit rate adecvate ca bază pentru stabilirea provizioanelor pentru deprecieră la nivelul portofoliului.

Fluxurile de numerar viitoare într-un grup de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza fluxurilor de numerar contractuale ale activelor din grup și experiența pierderilor istorice pentru activele cu caracteristici de risc de credit similare celor din grup. Experiența pierderilor istorice este ajustată pe baza datelor curente observabile pentru a reflecta efectele condițiilor actuale care nu au afectat perioada pe care se bazează experiența pierderilor istorice și pentru a elimina efectele condițiilor din trecut, care nu există în prezent. Metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare sunt revizuite cu regularitate de către Bancă, pentru a reduce orice diferență între estimările pierderilor și experiența reală legată de pierderi.

Reluarea pe venituri a provizioanelor

În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea pierderii din depreciere scade, iar scăderea poate fi legată obiectiv de un eveniment care are loc după ce deprecierea a fost recunoscută, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată pe venituri prin ajustarea contului de provizioane. Suma reluată este recunoscută în contul de profit și pierdere.

Derecunoașterea creditelor și avansurilor

Atunci când un credit este considerat nerecuperabil, acesta este derecunoscut prin diminuarea corespunzătoare a provizionului pentru deprecierea creditelor. Aceste credite sunt derecunoscute după ce toate procedurile necesare au fost finalizate și a fost determinată suma de pierdere. Recuperările ulterioare a unor sume care au fost anterior derecunoscute reduc cheltuiala cu deprecierea creditelor și avansurilor recunoscută în contul de profit și pierdere.

Expunerile de credit restructurate

Pentru expunerile de credit restructurate, care prezintă indicii de depreciere și care sunt considerate a fi individual semnificative se constituie provizioane pe bază individuală. Valoarea pierderii este măsurată ca diferența dintre valoarea contabilă a creditului restructurat și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale acestuia, actualizate la rata inițială a dobânzii efective (depreciere specifică). Creditele restructurate, cu restanțe de peste 30 de zile și care sunt individual nesemnificative, sunt evaluate colectiv pentru depreciere.

Active dobândite în schimbul creditelor (bunuri adjudicate)

Activele nefinanciare dobândite în schimbul creditelor, ca parte a procesului de recuperare, sunt raportate ca „alte active”. Activul dobândit este înregistrat la cea mai mică valoare dintre valoarea sa justă minus costurile de vânzare și valoarea contabilă a creditului la data schimbului. Pentru activele deținute pentru vânzare nu se calculează amortizarea. Orice devalorizare ulterioară a activului dobândit, la valoarea justă minus costurile de vânzare este recunoscută în contul de profit și pierdere la „venitul net din exploatare”. Orice creștere ulterioară a valorii juste minus costurile de vânzare, în măsura în care aceasta nu depășește devalorizarea cumulată, este, de asemenea, recunoscută în „venitul net din exploatare”, împreună cu orice câștiguri sau pierderi realizate din vânzare.

(b) Active clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare

Banca evaluează la data fiecărui bilanț dacă există dovezi obiective că un activ finanțier sau un grup de active financiare este depreciat. În scopul de a determina dacă un activ finanțier disponibil pentru vânzare este depreciat, sunt luate în considerare următoarele criterii:

- deteriorarea capacitatii sau disponibilității debitorului de a-și achita obligația;
- o situație politică ce ar putea afecta semnificativ capacitatea debitorului de a rambursa creditul;
- evenimente suplimentare care fac improbabilă recuperarea valorii contabile.

În cazul instrumentelor de capitaluri proprii clasificate ca disponibile pentru vânzare, o scădere semnificativă sau prelungită a valorii juste a valorii mobiliare sub costul său contabil este luată în considerare în scopul de a determina dacă activele sunt depreciate.

În cazul în care există astfel de dovezi, pierderea cumulată - măsurată ca diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din depreciere pentru acel activ finanțier recunoscută anterior în profit sau pierdere - este eliminată din capitalurile proprii și recunoscută în contul de profit și pierdere.

Pierderile din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere aferente instrumentelor de capitaluri proprii nu sunt reluate prin contul de profit și pierdere în nici un moment ulterior. În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea justă a unui instrument de datorie clasificat drept disponibil pentru vânzare crește, iar creșterea poate fi obiectiv legată de un eveniment care are loc după ce pierderea din depreciere a fost recunoscută în contul de profit și pierdere, pierderea din depreciere este reluată pe venituri în contul de profit și pierdere.

Banca investește în principal în titluri de stat cu dobânzi fixe. La 31.12.2017, toate ISIN-urile au cupon 0. Deprecierile asupra unor astfel de investiții sunt recunoscute atunci când există dovezi obiective că emitentul nu poate sau nu dorește să achite aceste obligații.

10) Imobilizari necorporale

Programele software achiziționate de către Bancă sunt evidențiate la cost minus amortizarea cumulată, minus pierderile din depreciere cumulate (a se vedea Nota (12)).

Cheltuielile ulterioare privind imobilizările necorporale de software sunt capitalizate doar atunci când duc la creșterea beneficiilor economice viitoare incorporate în activul specific la care se referă. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute pe măsură ce sunt suportate.

Licențele pentru programe informatiche achiziționate sunt capitalizate pe baza costurilor suportate pentru a achiziționa și a aduce în stare de utilizare software-ul respectiv. Aceste costuri sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă. Software-ul are o viață utilă maximă estimată de 5 ani.

11) Imobilizari corporale

Terenurile și clădirile cuprind în principal sucursalele și birourile. Toate imobilizările corporale sunt evidențiate la costul istoric, minus amortizarea cumulată și pierderile din depreciere (a se vedea Nota 40). Costul istoric include cheltuieli direct atribuibile achiziției bunurilor. Componentele unui activ sunt recunoscute separat, dacă au durate diferite de viață utilă sau oferă beneficii Băncii într-un mod diferit.

Costurile ulterioare sunt incluse în valoarea contabilă a activului sau sunt recunoscute ca un activ separat, după caz, numai atunci când este probabil ca băncii să îi parvină beneficiile economice viitoare asociate cu bunul respectiv, iar costul elementului poate fi evaluat în mod credibil. Toate celelalte cheltuieli cu reparații și întreținere sunt incluse în contul de profit și pierdere în cursul perioadei financiare în care sunt suportate.

Amortizarea altor active este calculată folosind metoda liniară pentru alocarea costurilor la valorile lor reziduale de-a lungul duratei lor de viață utilă estimată, după cum urmează:

– Clădiri	40 ani
– Amenajări ale bunurilor imobile luate în chirie	minimul dintre durata stipulată în contractul de închiriere sau durata de viață utilă
– Mobilier și echipamente	4 – 16 ani
– Autovehicule	6 ani

Duratele de viață utilă și valorile reziduale ale activelor sunt revizuite și ajustate, dacă este cazul, la fiecare dată a bilanțului.

Câștigurile și pierderile din valorificare sunt determinate prin compararea incasărilor cu valoarea contabilă. Acestea sunt incluse în contul de profit și pierdere.

Banca nu deține investiții imobiliare.

12) Deprecierea activelor nefinanciare

Activele nefinanciare sunt revizuite pentru indicii de depreciere ori de câte ori evenimente sau schimbări ale circumstanțelor indică faptul că valoarea contabilă ar putea fi nerecuperabilă. O pierdere din depreciere este recunoscută la nivelul sumei cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea sa recuperabilă. În scopul evaluării deprecierei, activele sunt grupate pe cele mai mici niveluri pentru care există fluxuri de numerar identificabile separat (unități generatoare de numerar).

Unitatea Generatoare de Numerar (UGN) este analizată pentru depreciere ori de câte ori evenimentele sau schimbările contextului indică faptul că valoarea contabilă ar putea să nu fie recuperabilă. Valoarea contabilă a unei UGN este ajustată imediat la suma recuperabilă din aceasta în cazul în care valoarea contabilă a activului depășește suma recuperabilă. Valoarea recuperabilă este valoarea cea mai mare dintre valoarea justă a activului minus costurile de vânzare și valoarea de utilizare.

Activele nefinanciare, altele decât fondul comercial, care au fost depreciate, sunt revizuite pentru posibila reluare pe venituri a depreciierii la fiecare dată de raportare.

13) Leasing

Banca nu este angajată în leasing-uri financiare. În cazul leasing-urilor operaționale, Banca acționează numai în calitate de locatar. Plătile totale efectuate în temeiul contractelor de leasing operațional sunt evidențiate în contul de profit și pierdere la cheltuieli administrative, pe bază liniară, pe perioada leasing-ului. Obiectele de leasing sunt recunoscute de către locator.

Banca aplică IFRIC 4, care îi impune să determine dacă un acord presupune un leasing. Contractele și acordurile relevante ale Băncii nu conțin niciun leasing care ar putea impune o prezentare în conformitate cu IAS 17.

14) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit curent

Impozitul pe profit este calculat pe baza legii fiscale aplicabile și este recunoscut ca și cheltuială în perioada în care sunt obținute profiturile.

Impozitul pe profit amânat

Impozitul pe profit amânat este recunoscut în întregime, folosind metoda bilanțului, pentru diferențele temporare apărute între baza fiscală a activelor și datorilor și valoarea lor contabilă în situațiile financiare întocmite în conformitate cu IFRS adoptate de UE. Creanțele și datorile privind impozitul amânat sunt determinate folosind rata (și legea) fiscală în vigoare pentru data bilanțului și care se așteaptă să fie aplicabilă atunci când respectiva creanță privind impozitul amânat este realizată sau datoria privind impozitul amânat este decontată. Perioada de planificare fiscală este de trei ani.

Diferențele temporare principale provin din reevaluarea anumitor active și datorii financiare. Cu toate acestea, impozitul pe profit amânat nu este evidențiat dacă apare din recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o altă tranzacție decât o combinare de afaceri care, la momentul tranzacției nu afectează nici profitul (înainte de impozitare) pentru perioada respectivă în conformitate cu IFRS, nici profitul sau pierderea impozabile.

Efectele fiscale ale pierderilor fiscale reportate sunt recunoscute ca o creanță privind impozitul amânat atunci când este probabil să existe profituri viitoare impozabile, în legătură cu care aceste pierderi pot fi utilizate.

Creanțele privind impozitul amânat sunt analizate la fiecare dată de raportare și sunt reduse în măsura în care nu mai este probabilă realizarea beneficiului fiscal aferent.

Impozitul amânat aferent diferențelor de valoare justă a instrumentelor disponibile pentru vânzare, recunoscute direct în capitalurile proprii la alte elemente ale rezultatului global, este, de asemenea, creditat sau debitat direct în capitalurile proprii și, ulterior, recunoscut în contul de profit și pierdere, împreună cu câștigul sau pierderea amânate. Din motive de informare, prezentarea se face pe bază brută.

Creanțele și datorile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de a compensa datorile privind impozitul curent cu activele privind impozitul curent și dacă sunt aferente impozitelor percepute de aceeași autoritate fiscală asupra aceleiași entități impozabile sau asupra unor entități impozabile diferite, însă acestea intenționează să deconteze datorile și activele privind impozitul curent pe bază netă, sau datorile și activele privind impozitul vor fi realizate simultan.

Modificările privind impozitele amânate aferente reevaluării la valoarea justă a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare sunt înregistrate în Alte elemente ale rezultatului global. Prezentarea în Alte elemente ale rezultatului

global se face pe bază brută. La momentul vânzării, impozitele amânate respective sunt recunoscute în Situația profitului sau pierderii împreună cu câștigul sau pierdere amânate.

Cota de impozitare folosită pentru calculul impozitului pe profit curent și amânat la data de 31 decembrie 2017 a fost de 16% (31 Decembrie 2016: 16%)

Riscul fiscal

Banca se angajează să asigure administrarea sustenabilă a riscului fiscal, prin crearea și menținerea unei funcții fiscale eficiente, efective și transparente în cadrul organizației.

Începând cu 1 ianuarie 2012, implementarea IFRS a reprezentat o considerație pentru revizuirea legislației fiscale în scopul introducerii de reguli particolare pentru tratamentul ajustărilor rezultate în etapa de implementare și ulterior. Autoritățile au reglementat în timp implicațiile fiscale atât asupra neutralității fiscale a implementării IFRS, cât și asupra surselor bugetare, modificând frecvent legislația aferentă.

În acest context, s-a realizat o analiză atentă pentru identificarea diferențelor în tratamentul contabil, cu impact fiscal, atât în ceea ce privește impozitul curent, cât și impozitul amânat.

Este de așteptat ca și pe viitor cadrul fiscal să fie supus unor amendamente frecvente ca o consecință a cerințelor bugetului de stat, sau ca urmare a obligațiilor României ca stat membru al UE. Date fiind precedentele, acestea ar putea avea aplicare retroactivă.

Obligațiile fiscale ale Băncii fac obiectul unei inspecții fiscale generale pe o perioadă de cinci ani.

15) Datorii privind instituțiile de credit și clientela

Datorile privind instituțiile de credit și clientela sunt recunoscute inițial la valoarea justă minus costuri de tranzacție. Acestea sunt ulterior înregistrate la costul amortizat; orice diferență între valoarea încasărilor minus costuri de tranzacționare și valoarea de răscumpărare este recunoscută în contul de profit și pierdere pe perioada datoriei folosind metoda ratei de dobândă efectivă.

Toate datorile financiare sunt derecunoscute atunci când sunt stinse – respectiv atunci când obligația este descărcată, anulată sau expiră.

16) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în cazul în care:

- există o obligație prezentă, legală sau implicită, generată de evenimente trecute;
- este probabil ca achitarea obligației să necesite o ieșire de resurse;
- suma poate fi estimată în mod credibil.

În cazul în care există un număr de obligații similare, probabilitatea ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru stingerea unei obligații se determină prin luarea în considerare a clasei de obligații ca întreg.

Provizioanele pentru care se cunoaște calendarul ieșirilor de resurse sunt măsurate la valoarea prezentă a cheltuielilor estimate, în cazul în care ieșirea nu va avea loc mai devreme de un an. Creșterea valorii prezente a obligației din cauza trecerii timpului este recunoscută la cheltuieli cu dobânzile.

Angajamentele extrabilanțiere, care constau în principal în anumite scrisori de garanție și de credit emise pentru clienți, sunt obligații posibile care decurg din evenimente trecute. Întrucât apariția sau neapariția lor depinde de evenimente viitoare incerte, care nu sunt în totalitate în controlul băncii, acestea nu sunt recunoscute în situațiile financiare, dar sunt prezentate în afara bilanțului, cu excepția cazului în care probabilitatea de stingere este puțin probabilă (a se vedea nota (63)).

Provizioanele pentru riscurile de credit din afara bilanțului sunt legate în principal de riscuri de credit din afara bilanțului precum angajamente de credit netrase, acreditive și scrisori de garanție. Provizioanele legate de expunerile de credit din

afara bilanțului sunt determinate la fiecare dată a bilanțului, prin aplicarea ratelor de provizionare, care sunt revizuite anual și sunt stabilite în baza ratelor de pierdere determinate prin analiza de migrare, la expunerea de credit irevocabilă din afara bilanțului.

Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare

Depozitele individuale și anumite depozite pentru persoane juridice, inclusiv depozitele pentru IMM-uri, sunt garantate până la suma de 100,000 EUR prin Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare ("Fondul") în conformitate cu reglementările în vigoare (Legea 311/2015 privind schema de garantare a depozitelor și Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare).

Instituțiile de credit din România sunt obligate să plătească o contribuție anuală la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare („FGDB”) pentru garantarea depozitelor clienților în cazul insolvenței instituției de credit, precum și o contribuție anuală la Fondul de Rezoluție.

Banca a aplicat IFRIC 21, „Impozite”, deoarece această contribuție la Fond corespunde unui impozit care trebuie să fie recunoscut integral ca și cheltuială în momentul apariției evenimentului generator.

17) Beneficii post-angajare și alte beneficii ale angajaților

(a) Beneficii pe termen scurt

Obligațiile privind beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt măsurate la valoare neactualizată și sunt înregistrate pe cheltuieli pe măsură ce serviciul este oferit.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salariile, bonusurile și contribuțiile la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute drept cheltuială în momentul în care sunt prestate serviciile.

(b) Planuri de contribuție definite

Obligațiile privind contribuțiile la planuri de pensie definite sunt recunoscute drept cheltuieli în cadrul situației rezultatului global în momentul în care sunt realizate.

Banca, în cursul normal al activității, face plăti către fondurile de stat pentru pensii, asigurări de sănătate și ajutorul de șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri ai acestor fonduri și au obligația legală de a face contribuții predefinite (inclusiv contribuții la asigurările sociale) la planul de pensii al Statului Român (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante la planul de pensii al Statului Român sunt recunoscute drept cheltuieli în cadrul situației rezultatului global în momentul în care sunt realizate. Banca nu are alte obligații ulterioare.

Banca nu operează nicio schemă de pensii independentă, și prin urmare nu are nicio obligație privind pensiile. Banca nu operează niciun alt plan de beneficii definit sau plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are nicio obligație de a oferi servicii suplimentare angajaților săi actuali sau foștilor săi angajați.

18) Datorii subordonate

Datorile subordonate constau în principal din datorii către acționari și alte instituții financiare internaționale, care, în caz de insolvență sau de lichidare nu sunt rambursate până când tuturor creditorilor nesubordonati li s-au achitat datorile. Nu există nici o obligație de rambursare anticipată.

După recunoașterea inițială la valoarea justă, datoria subordonată este recunoscută la cost amortizat. Primele și discounturile sunt contabilizate în termenii respectivi în contul de profit și pierdere la „venit net din dobânzi”.

19) Capital social

Costurile marginale direct atribuibile emisiunii de noi acțiuni sunt prezentate în capitalurile proprii ca o deducere, netă de impozit, din încasări, ca rezervă de capital (negativă).

Dividendele aferente acțiunilor ordinare sunt recunoscute în capitalurile proprii în perioada în care acestea sunt aprobată de acționarii Băncii.

20) Venituri și cheltuieli privind dobânzile

Veniturile și cheltuielile privind dobânzile pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobândă, sunt recunoscute la „venituri din dobânzi” și „cheltuielile cu dobânzile”, în contul de profit și pierdere, folosind metoda ratei de dobândă efectivă. Venituri și cheltuielile privind dobânzile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în perioada în care acestea apar.

Calcularea ratei de dobândă efectivă include toate comisioanele și punctele plătite sau costurile de tranzacție primite și discounturile sau primele care sunt parte integrantă din rata de dobândă efectivă. Costurile de tranzacționare sunt costuri marginale care sunt direct atribuibile achiziției, emiterii sau cedării unui activ sau unei datorii financiare.

Veniturile și cheltuielile privind dobânzile prezentate în contul de profit și pierdere includ dobândă aferentă activelor și datorilor financiare la cost amortizat pe baza ratei de dobândă efectivă și dobândă aferentă titlurilor de investiții disponibile pentru vânzare calculate pe baza dobânzii efective.

Odată ce valoarea unui activ finanțier sau unui grup de active finanțiere similare a fost diminuată ca urmare a unei pierderi din deprecieră, venitul din dobânzi este recunoscut folosind rata dobânzii utilizată pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul de a măsura pierderea din deprecieră.

21) Venituri și cheltuieli privind taxele și comisioanele

Veniturile și cheltuielile privind taxele și comisioanele, altele decât cele legate de generarea unui instrument finanțier, sunt recunoscute pe baza contabilității de angajamente în momentul în care serviciul a fost furnizat.

Comisioanele de angajament pentru creditele care sunt probabile de a fi disbursate sunt amortizate (împreună cu costurile directe aferente) și recunoscute ca o ajustare la rata dobânzii efective a creditului.

Alte venituri din taxe și comisioane, inclusiv comisioanele de administrare cont, comisioanele aferente tranzacțiilor valutare, comisioanele pentru garanții acordate și pentru deschiderea acreditivelor sunt recunoscute ca servicii conexe realizate pe bază de angajamente.

Alte cheltuieli cu taxe și comisioane sunt în principal comisioane legate de tranzacții și servicii, care sunt înregistrate în momentul primirii serviciilor.

22) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în momentul în care este stabilit dreptul de a primi venituri. De obicei, acest moment este dat de referință ex-dividend pentru titlurile de capital. Dividendele sunt reflectate ca o componentă a categoriei „alte venituri din exploatare” pe baza clasificării care stă la baza instrumentului de capitaluri proprii.

Dividendele sunt tratate ca o repartizare de profit în perioada în care sunt declarate și aprobată de Adunarea Generală a Acționarilor.

23) Compensarea

Activele și datorile finanțiere sunt compensate și suma netă este prezentată în bilanț doar în momentul în care Banca are dreptul legal de a compensa sumele și intenționează fie să le deconteze pe bază netă, fie să lichideze activul și să deconteze datoria simultan.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă doar în momentul în care acest lucru este permis de către standardele de contabilitate sau pentru căștigurile și pierderile care provin dintr-un grup de tranzacții similare, cum ar fi cele din activitatea de tranzacționare a Băncii.

24) Măsurarea costului amortizat

Costul amortizat al unui activ finanțier sau al unei datorii finanțiere reprezintă suma la care activul sau datoria finanțieră este măsurată după momentul recunoașterii initiale, minus rambursările principalelor, plus sau minus amortizarea

cumulată utilizând metoda dobânzii efective, a oricărei diferențe dintre suma inițială recunoscută și suma la maturitate, minus orice reducere pentru deprecierie.

25) Măsurarea valorii juste

"Valoarea justă" este prețul care ar fi primit pentru a vinde un activ sau plătit pentru a transfera o datorie într-o tranzacție normală între participanții de pe piață principală la data evaluării sau, în lipsa acestora, pe piață cea mai avantajoasă pe care Banca are acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de non-performantă.

Atunci când este posibil, Banca măsoară valoarea justă a unui instrument utilizând prețul cotat pe o piață activă pentru acel instrument. O piață este considerată activă în cazul în care tranzacțiile pentru activul sau pasivul respectiv au loc cu o frecvență și un volum suficient pentru a furniza informații de stabilire a prețurilor pe o bază continuă.

În cazul în care nu există un preț cotat pe o piață activă, atunci Banca utilizează tehnici de evaluare care maximizează utilizarea de date observabile relevante și minimizează utilizarea de date neobservabile. Tehnica de evaluare aleasă încorporează toți factorii pe care participanții de pe piață îl-ar lua în considerare în stabilirea prețului unei tranzacții.

Cea mai bună dovedă a valorii juste a unui instrument finanțier la recunoașterea inițială este în mod normal prețul tranzacției - adică valoarea justă a contraprestației acordate sau primite. În cazul în care Banca stabilește că valoarea justă la recunoașterea inițială diferă de prețul tranzacției și valoarea justă nu este evidențiată de nici un preț cotat pe o piață activă pentru un activ sau o datorie identice, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează doar date de pe piețele observabile, atunci instrumentul finanțier este evaluat inițial la valoarea justă, ajustată pentru a ține cont de diferența dintre valoarea justă la recunoașterea inițială și prețul tranzacției. Ulterior, această diferență este recunoscută în profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viață a instrumentului, dar nu mai târziu decât atunci când evaluarea este susținută în întregime de date de piață observabile sau tranzacția este închisă.

În cazul în care un activ sau un pasiv evaluat la valoarea justă are un preț de ofertă și un preț la cerere, Banca măsoara activele și pozițiile lungi, la un preț de ofertă și datorile și pozițiile scurte, la un preț de cerere.

Portofoliile de active financiare și datorii financiare care sunt expuse la riscul de piață și riscul de credit, care sunt gestionate de Bancă, pe baza expunerii nete fie la riscul de piață, fie la riscul de credit, sunt evaluate pe baza unui preț care ar fi primit pentru a vinde o poziție lungă netă (sau plătit pentru a transfera o poziție scurtă netă) pentru o anumită expunere la risc. Aceste ajustări la nivel de portofoliu sunt alocate activelor și pasivelor individuale pe baza de ajustare a riscului relativ a fiecărui instrument individual din portofoliu.

Valoarea justă a unui depozit la cerere nu este mai mică decât suma plătibile la cerere, actualizată de la prima dată la care ar putea fi necesară suma care trebuie plătită.

Banca recunoaște transferuri între nivelurile ierarhiei de valoare justă de la sfârșitul perioadei de raportare în care a avut loc modificarea.

IFRS 13 definește valoarea justă ca prețul care ar fi primit pentru a vinde un activ sau plătit pentru a transfera o datorie într-o tranzacție normală între participantii de pe piață la data evaluării.

Același standard definește o ierarhie a valorii juste care se clasifică în trei niveluri de intrări utilizate în tehnici de evaluare pentru a măsura valoarea justă.

Intrări de nivel 1

Prețurile cotate (neajustate) de pe piețele active pentru active sau datorii identice pe care entitatea le poate accesa la data evaluării.

Intrări de nivel 2

Altele decât prețurile de piață cotate incluse în Nivelul 1 care sunt observabile pentru activ sau datorie, fie direct, fie indirect.

Intrări de nivel 3

Intrări neobservabile pentru activ sau datorie.

C. Note la Situația profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global
26) Venituri nete din dobânzi

în LEI

Venituri din dobânzi și venituri asimilate din:	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Numerar, echivalente de numerar, credite și avansuri acordate instituțiilor financiare	283.174	184.488
Active disponibile pentru vânzare	314.904	367.284
Credite și avansuri acordate clientelei	65.820.521	92.341.929
Total venituri din dobânzi	66.418.599	92.893.701
 Cheltuieli cu dobânzi și cheltuieli asimilate din	 1.1.-31.12.2017	 1.1.-31.12.2016
Datorile privind instituțiile de credit	5.361.138	8.011.269
Datorile privind clientela	3.959.957	7.661.481
Împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare internaționale	1.923.619	1.697.847
Datorile subordonate	197.229	2.401.429
Total cheltuieli cu dobânzile	11.441.943	19.772.026
 Venituri nete din dobânzi	 54.976.656	 73.121.675

27) Provizioane pentru pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor

La 31.12.2017, pe baza evaluării conducerii, nu există o valoare aferentă deprecierei creditelor și avansurilor băncilor și a activelor disponibile pentru vânzare. Pentru creditele și avansurile către bănci și pentru activele disponibile pentru vânzare nu au fost constituite provizioane de risc.

31.12.2017

	Business	Agriculture	Housing	Consumer	Other	Total
Creșterea cheltuielilor pentru depreciere	8.680.898	2.306.543	1.788	677	14	10.989.919
Creșterea cheltuielilor pentru depreciere elemente în afara bilanțului	20.512	0	0	0	0	20.512
Venituri din reluarea provizioanelor	(8.464.619)	(5.467.034)	(84.266)	(12.284)	(249)	(14.028.453)
Venituri din reluarea provizioanelor elemente în afara bilanțului	(22.146)	0	0	0	0	(22.146)
Recuperări din credite și creație asupra clientelei, scoase în afara bilanțului	(1.376.986)	(751.503)	0	0	0	(2.128.488)
Efect de unwinding	(412.297)	(254.036)	0	0	0	(666.333)
Total	(1.574.637)	(4.166.031)	(82.478)	(11.608)	(235)	(5.834.989)

31.12.2016

	Business	Agriculture	Housing	Consumer	Other	Total
Creșterea cheltuielilor pentru depreciere	12.155.259	6.497.517	37.365	1.984	1	18.692.126
Creșterea cheltuielilor pentru depreciere elemente în afara bilanțului	49.731	0	0	0	0	49.731
Venituri din reluarea provizioanelor	(10.408.361)	(4.443.444)	(23.856)	(30.847)	(410)	(14.906.916)
Venituri din reluarea provizioanelor elemente în afara bilanțului	(47.141)	0	0	0	0	(47.141)
Recuperări din credite și creație asupra clientelei, scoase în afara bilanțului	(1.919.506)	(337.455)	0	0	0	(2.256.960)
Efect de unwinding	(624.963)	(266.804)	0	0	0	(891.767)
Total	(794.980)	1.449.815	13.510	(28.862)	(409)	639.074

In 2017, Banca a vandut credite neperformante în valoare de 11,3 milioane de LEI la un preț de vânzare de 3.007.140 LEI.

28) Venituri nete din speze și comisioane

în LEI

Venituri din speze și comisioane din:	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Transferuri reprezentând plăți și tranzacții	3.184.666	6.696.697
Comisioane de administrare cont	5.038.215	4.090.704
Acreditive și scrisori de garanție	154.089	163.229
Carduri de credit/debit	3.058.615	3.553.950
Altele	814.373	1.327.640
Total venituri din speze și comisioane	12.249.958	15.832.220
Cheltuieli cu speze și comisioane din:	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Transferuri reprezentând plăți și tranzacții	868.795	1.162.989
Comisioane de administrare cont	259.652	178.154
Garanții primite de la bănci	16.540	16.561
Carduri de credit/debit	947.003	1.546.103
Altele	1.935.783	2.947.251
Total cheltuieli cu speze și comisioane	4.027.773	5.851.058
Venituri nete din speze și comisioane	8.222.185	9.981.162

29) Rezultatul din tranzacționare

„Rezultatul din tranzacționare” se referă la rezultatele tranzacțiilor valutare cu și pentru clienți. Banca nu se angajează în nicio tranzacție valutară în nume propriu. De asemenea, această poziție include efectele nerealizate ale reevaluării valutare. Banca nu aplică contabilitatea de acoperire definită de IAS 39.

în LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Câștiguri nete din tranzacționare	4.581.210	4.969.906
Pierderi nete din reevaluarea activelor și datorilor denuminate în valută	-313.508	-170.797
Total	4.267.702	4.799.109

30) Rezultat net provenit din activele financiare disponibile pentru vânzare

Acest element include câștigurile sau pierderile din valorificarea activelor financiare disponibile pentru vânzare, precum și pierderile și câștigurile din refacerea deprecierii.

în LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Rezultatul net din valorificarea activelor financiare disponibile pentru vânzare	29.096	24.403
Total	29.096	24.403

31) Alte cheltuieli/venituri operaționale nete

in LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Venituri din casarea de bunuri, instalații și echipamente	3.184.555	303.405
Veniturile din reluări ale altor provizioane care nu au legătură cu împrumuturile	2.655.179	-
Alte venituri operaționale	1.766.182	1.277.358
Total alte venituri operaționale	7.607.916	1.580.763
Cheltuieli cu casarea de bunuri, instalații și echipamente	7.294.840	4.141.022
Cjeltuieli cu reluări ale altor provizioane care nu au legătură cu împrumuturile	-	793.327
Alte cheltuieli operaționale	50.202	698.032
Cheltuieli administrative	1.164.905	8.822
Cheltuieli cu alte impozite, taxe și versaminte asimilate	237.712	1.968.624
Alte cheltuieli diverse de exploatare	385.163	85.190
Total alte cheltuieli operaționale	9.132.822	7.695.017
Total	-1.524.906	-6.114.254

Acest element include cheltuieli din vânzarea de active corporale (7,3 mil. LEI), venituri din vânzarea de instalații și echipamente (3 mil. LEI), având în vedere locațiile închise pe parcursul anului și vânzarea echipamentelor IT în procesul externalizării infrastructurii de rețea.

32) Cheltuieli cu personalul și cheltuieli administrative

Cheltuielile cu personalul pot fi defalcate după cum urmează:

in LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Cheltuieli cu salariile	19.826.332	24.329.654
Cheltuieli cu contribuții aferente salariilor	4.440.983	5.444.349
din care cheltuieli cu contribuții pentru pensii	3.087.007	3.782.142
Alte cheltuieli de natură salarială	489.192	629.539
Cheltuieli cu pregătirea și recrutarea salariajilor	1.625.155	1.267.691
Total	26.381.662	31.671.233

„Cheltuielile administrative” includ următoarele elemente:

in LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Cheltuieli cu comunicatiile și mențenanță IT	12.482.550	8.523.392
Transport	2.918.381	2.573.206
Birotică	958.906	1.030.921
Servicii de securitate	317.431	577.068
Protocol și publicitate	338.381	515.189
Construcții, reparații și întreținere	1.185.906	1.122.187
Alte cheltuieli cu taxele	5.331.647	4.911.771
Onorarii de consultanță, legale și audit	3.240.517	2.476.850
Prime de asigurare	539.173	512.603
Electricitate și utilități	470.329	714.530
Alte cheltuieli administrative	4.412.874	3.546.481
Total	32.196.095	26.504.198

Cheltuiala totală înregistrată în legătură cu auditorul extern al Băncii în 2017, pentru auditul Situațiilor Financiare IFRS ale Băncii a fost de 249.692 LEI (2016: 346.014 LEI).

33) Cheltuiala/venitul din impozitul pe profit

Acest element include toate impozitele pe profit. Cheltuielile cu impozitul pe profit au fost următoarele:

În LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	-	-
Cheltuiala cu impozitul pe profit amânat	-529.547	-938.950
Total	-529.547	-938.950

D. Note la Situația Poziției Financiare

34) Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar cuprind următoarele elemente:

În LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Numerar în casierie	35.792.513	36.435.519
Conturi la Banca Națională a României, excludând rezerva minimă obligatorie	72.218.567	23.472.376
Rezerva minimă obligatorie	85.303.579	102.074.729
Total numerar și echivalent de numerar	193.314.659	161.982.624

Următoarele echivalente de numerar au fost luate în considerare pentru situația fluxurilor de numerar:

În LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Echivalente de numerar recunoscute în fluxurile de trezorerie	193.314.659	161.982.624
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit cu maturitate de până la 3 luni, care se clasifică drept numerar	33.698.554	82.723.222
Rezerva minima obligatorie la Banca Națională a României	-85.303.579	-102.074.729
Total echivalent numerar pentru fluxurile de trezorerie	141.709.633	142.631.117

Numerarul deținut la Banca Centrală asigură conformitatea cu cerințele de rezervă minimă obligatorie. Aceste fonduri nu sunt disponibile pentru activitatea zilnică a Băncii. La 31 decembrie 2017 ratele de rezervă minimă obligatorie stabilite de Banca Națională a României pentru fondurile atrase cu o maturitate mai mică de 2 ani și pentru fondurile atrase cu maturitate reziduală mai mare de 2 ani, care prevăd clauze contractuale privind rambursarea, retragerile, transferurile anticipate, sunt următoarele: 8% pentru fondurile atrase denuminate în LEI și 10% pentru fondurile atrase denuminate în valută (31 decembrie 2016: 8% pentru fondurile atrase denuminate în LEI și 12% pentru fondurile atrase denuminate în valută pentru perioada Ianuarie-Septembrie 2016 și 10% pentru fondurile atrase denuminate în valută începând cu octombrie 2016).

35) Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit

Creditele și avansurile acordate instituțiilor de credit sunt următoarele:
 În LEI

La 31 decembrie

2017

2016

Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit din țări OCDE	-	2.162.918
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit din țări non-OCDE	246.798	36.540.936
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit din grup	33.451.755	44.019.368
Total	33.698.553	82.723.222

Creditele și avansurile acordate instituțiilor de credit cuprind conturi curente deținute la alte bănci și depozite la bănci. Conturile curente deținute la alte bănci sunt la dispoziția imediată a Băncii. Depozitele la bănci sunt negrevate de sarcini. Creditele și avansurile acordate băncilor reprezintă conturi nostre la bănci cu ratinguri Fitch de la BBB- la BBB.

36) Active financiare disponibile pentru vânzare

Acest element de bilanț include în primul rând titlurile de valoare cu rată fixă, care sunt în majoritate titluri de stat.

La 31 decembrie

În LEI	2017	2016
Active financiare cu dobândă fixă (banci și titluri de stat)	51.887.068	85.865.084
Acțiuni la companii din țări non-OCDE	27.002	27.002
Total active financiare disponibile pentru vânzare	51.914.070	85.892.086

Activele financiare disponibile pentru vânzare reprezintă Tbills cu ratingul Fitch BBB-.

37) Credite și avansuri acordate clienților

Creditele și avansurile acordate clienților sunt următoarele:

În LEI	La 31 decembrie 2017	Suma bruta	Provizion pentru deprecieră	Suma neta	Pondere din total portofoliu	Numar de credite în derulare	Pondere din numărul total
Credite pentru întreprinzători	769.447.261	-27.529.922	741.917.339	74.6%	4.007	63.6%	
Credite agricole	260.911.556	-8.502.986	252.408.570	25.3%	2.260	35.9%	
Credite ipotecare și de îmbunătățiri	1.154.421	-48.023	1.106.398	0.1%	18	0.3%	
Credite de consum *	602.457	-38.628	563.829	0.1%	10	0.2%	
Alte credite	3.992	-58	3.934	0.0%	5	0.1%	
Total	1.032.119.687	-36.119.617	996.000.070	100.0%	6.300	100.0%	

* creditele de consum includ și conturile de descoperire de cont acordate persoanelor fizice

În LEI	La 31 decembrie 2016	Suma bruta	Provizion pentru deprecieră	Suma neta	Pondere din total portofoliu	Numar de credite în derulare	Pondere din numărul total
Credite pentru întreprinzători	757.986.630	-38.287.668	719.698.962	71.6%	6.139	60.2%	
Credite agricole	298.539.625	-12.131.267	286.408.359	28.2%	3.997	39.2%	
Credite ipotecare și de îmbunătățiri	1.118.279	-130.501	987.778	0.1%	26	0.3%	
Credite de consum *	857.769	-50.236	807.533	0.1%	25	0.2%	
Alte credite	20.201	-293	19.908	0.0%	10	0.1%	
Total	1.058.522.504	-50.599.964	1.007.922.540	100.0%	10.197	100.0%	

* creditele de consum includ și conturile de descoperit de cont acordate persoanelor fizice

38) Provizioane pentru pierderi din deprecieră creditelor și avansurilor

Provizioanele pentru deprecieră creditelor și avansurilor acoperă riscurile care decurg din categoria „credite și creațe” (a se vedea, de asemenea, nota (9) și nota 55). În plus față de provizioanele specifice pentru pierderi din deprecieră creațelor pentru care există obiective de deprecieră, au fost constituite și provizioane specifice în sumă forfetară și un provizion general, pentru a acoperi pierderea din deprecieră cu privire la portofoliul de credite acordate clienților în ansamblu:

În LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Provizioane pentru deprecieră creditelor și avansurilor acordate clienților		
Provizioane specifice	19.388.937	29.375.965
Provizioane de deprecieră evaluate individual pentru expunerii nesemnificative	9.945.134	12.375.479
Provizioane de deprecieră evaluate colectiv	6.785.546	8.848.520
Total	36.119.617	50.599.964

Următorul tabel prezintă evoluția provizioanelor pentru pierderi din deprecieră creditelor și avansurilor față de clienți în anul 2017:

În LEI	La 1 Ianuarie	
	2017	2016
Provizioane pentru deprecieră creditelor și avansurilor acordate clienților	50.599.964	63.559.880
Intrări	15.464.711	39.323.127
Utilizate pentru credite scoase în afara bilanțului/ vânzare credite	-11.742.389	-17.231.278
Reluări pe venituri	-18.503.245	-35.109.527
Ajustări ale cursurilor de schimb	300.576	57.762
La 31 Decembrie	36.119.617	50.599.964

39) Imobilizări necorporale

Evoluția imobilizărilor necorporale este prezentată în tabelele de mai jos:

În LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Valoare contabilă netă la 1 ianuarie	6.014.652	6.018.620
Cost total achiziție la 1 ianuarie	30.384.992	26.927.563
Intrări	43.423	3.625.641
Ieșiri	-8.186.985	-168.212
Cost total de achiziție la 31 decembrie	22.241.430	30.384.992
Amortizare cumulată la 1 ianuarie	24.370.340	20.909.143
Amortizare	1.904.719	3.614.135
Amortizare cumulată aferentă ieșirilor	-8.186.985	-152.938
Amortizare cumulată la 31 decembrie	18.088.074	24.370.340
Valoare contabilă netă la 31 decembrie	4.153.356	6.014.652

Pe parcursul anilor 2016 și 2017, nu au existat softuri dezvoltate intern.

40) Imobilizari corporale

Evoluția imobilizărilor corporale a fost următoarea:

În LEI La 31 decembrie 2017	Cladiri și terenuri	Amenajarea spațiilor închiriate	Mobilier și aparatură birotică	Calculatoare și alte echipamente	Total
Valoarea contabilă netă la 1 ianuarie 2017	-	6.400.192	2.998.697	9.387.115	18.786.004
Cost total de achiziție la 1 ianuarie 2017	-	13.847.150	4.494.657	27.476.889	45.818.696
Intrări		4.141.175	874.733	3.987.672	9.003.580
Ieșiri		-6.749.077	-2.198.367	-13.915.615	-22.863.059
Valoare totală de achiziție la 31 decembrie 2017	-	11.239.248	3.171.023	17.548.946	31.959.217
Amortizare cumulată la 1 ianuarie 2017	-	7.446.959	1.495.960	18.089.774	27.032.693
Amortizare		1.687.681	535.261	1.724.513	3.947.454
Amortizare cumulată aferentă ieșirilor		-3.665.264	-1.655.701	-10.067.634	-15.388.599
Amortizare cumulată la 31 decembrie 2017	-	5.469.376	375.520	9.746.653	15.591.548
Valoare contabilă netă la 31 decembrie 2017	-	5.769.872	3.321.383	7.276.413	16.367.668

În LEI La 31 decembrie 2016	Cladiri și terenuri	Amenajarea spațiilor închiriate	Mobilier și aparatură birotică	Calculatoare și alte echipamente	Total
Valoarea contabilă netă la 1 ianuarie 2016	2.350.646	4.786.376	2.239.412	9.747.573	19.124.007
Cost total de achiziție la 1 ianuarie 2016	3.165.867	14.344.959	4.195.406	27.305.448	49.011.680
Intrări	-	5.401.381	1.791.528	4.352.492	11.545.401
Ieșiri	-3.165.867	-5.899.189	-1.492.277	-4.181.051	-14.738.384
Valoare totală de achiziție la 31 decembrie 2016	-	13.847.151	4.494.657	27.476.889	45.818.697
Amortizare cumulată la 1 ianuarie 2016	815.221	9.558.583	1.955.993	17.557.874	29.887.671
Amortizare	66.035	1.515.944	455.411	2.921.382	4.958.772
Amortizare cumulată aferentă ieșirilor	-881.256	-3.627.568	-915.444	-2.389.482	-7.813.750
Amortizare cumulată la 31 decembrie 2016	-	7.446.959	1.495.960	18.089.774	27.032.693
Valoare contabilă netă la 31 decembrie 2016	0	6.400.192	2.998.697	9.387.115	18.786.004

41) Angajamente de leasing operațional

În LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Leasing operațional		
Până la un an	4.904.402	6.626.011
Între 1-5 ani	10.735.165	19.106.343
Mai mult de 5 ani	-	419.961
Total	15.639.567	26.152.315

Angajamentele de leasing operațional provin din contracte de închiriere pentru imobile care nu pot fi anulate; sumele din tabelul de mai sus sunt calculate pe baza contractelor de închiriere în vigoare.

42) Impozitul pe profit

Impozitul pe profitul amânat este recunoscut în totalitate, prin metoda bilanțului, pentru diferențele temporare apărute între baza de impozitare a activelor și datorilor și valorile lor contabile, utilizând rata de impozitare în vigoare.

Tabelul de mai jos arată evoluția impozitelor pe profitul amânat și a tranzacțiilor aferente:

În LEI	La 31 decembrie	
Impozitul amânat	2017	2016
La 1 ianuarie	3.723.605	4.664.719
Active financiare disponibile pentru vânzare		
- reevaluate la valoarea justă	-2.505	-2.164
Cheltuieli cu impozitul în contul de profit și pierdere	-529.547	-938.950
Total	3.191.553	3.723.605

Următorul tabel prezintă tranzacțiile din care provin profitul și pierderea din impozitul amânat:

În LEI	2017		2016
Active/Datorii privind impozitul amânat			
Pierdere fiscală reportată	177.915	792.509	
Alte diferențe temporare	351.632	146.441	
Total	529.547	938.950	

43) Reconcilierea efectivă privind impozitul pe profit

Reconcilierea efectivă privind impozitul este prezentată în tabelul următor:

În LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Profit/(Pierdere) înainte de impozitare	993.947	5.665.597
Impozitul de plătit (16%)	159.032	906.496
Efectul fiscal asupra elementelor nedeductibile		
- venituri neimpozabile	-1.244.527	-236.061
- cheltuieli nedeductibile	1.409.852	497.645
Efectul fiscal asupra diferențelor temporare	205.190	-229.130
Cheltuiala cu impozitul pe profit conform IFRS	529.547	938.950

44) Alte active

Alte active sunt reprezentate de:

in LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Imobilizări în curs	1.256.888	2.454.411
Proprietăți dobândite din recuperare	434.774	441.770
Alte obiecte de inventar	384.462	162.272
Active imobilizate detinute în vederea vânzării	-	2.284.799
Cheltuieli anticipate	4.319.244	4.179.563
Plăti în avans	406.872	324.959
Total	6.802.240	9.847.774

Proprietățile dobândite din recuperare, așa cum se arată în tabelul de mai sus, se înregistrează la minimul dintre valoarea contabilă anterioară a împrumutului scos și a valorii juste minus costul de vânzare. Proprietățile dobândite din recuperare sunt vândute la cel mai înalt preț posibil, de regulă prin licitație publică. Cele mai multe proprietăți recuperate reprezintă terenuri și clădiri. Plățile anticipate reprezintă numai active în curs de construcție. Cheltuielile anticipate se referă în principal la IT și la chările pentru spațiile bancare.

Alte active financiare sunt reprezentate de:

in LEI	As at 31 December	
	2017	2016
Alte depozite	741.018	1.123.626
Alte impozite, taxe și vărsăminte assimilate	999.206	1.822.480
Alte valori de recuperat	1.184.507	708.244
Total	2.924.731	3.654.350

Activele fiscale curente sunt următoarele:

in LEI	2017	2016
Active fiscal curente	3.197.006	3.162.175
Total	3.197.006	3.162.175

Activele fiscale curente reprezintă impozit pe profit plătit conform legislației în vigoare.

45) Datorii privind institutiile de credit

in LEI	2017	Pondere în total portofoliu	2016	Pondere în total portofoliu
Datorii catre alte banchi din tari OCDE	173.847.857	72%	128.121.992	100%
Datorii catre alte banchi din tari non-OCDE	66.000.000	28%	-	-
Total	239.847.857	100%	128.121.992	100%

46) Datorii privind clientela

Datorile privind clientela constau în conturi curente, conturi de economii și depozite la termen. Următorul tabel prezintă defalcarea pe grupuri de clienți:

în LEI	2017	Pondere in total portofoliu	2016	Pondere in total portofoliu
Conturi curente	328,049,962	47%	276,573,788	33%
-persoane fizice	108,376,769	15%	85,972,924	10%
-persoane juridice	219,673,193	32%	190,600,864	23%
Conturi de economii*	107,708,259	15%	58,970,026	7%
-persoane fizice	75,831,874	10%	32,526,518	4%
-persoane juridice	31,876,385	5%	26,443,508	3%
Depozite la termen	261,149,084	37%	498,390,647	59%
-persoane fizice	165,549,689	23%	379,388,232	45%
-persoane juridice	95,599,395	14%	119,002,415	14%
Alte datorii catre clientela	8,102,904	1%	5,771,971	1%
Total	705,010,210	100%	839,706,432	100%

*inclusiv depozite colaterale

Categoria „persoane juridice” include obligații către organizații non-guvernamentale (ONG-uri) și instituții din sectorul public.

47) Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale

Angajamentele față de instituțiile financiare internaționale reprezintă o importantă sursă de finanțare pentru Bancă. Împrumuturile pe termen mediu și lung de la instituțiile financiare internaționale sunt raportate în aceasta categorie. Angajamentele față de instituțiile financiare internaționale („IFI”) sunt împrumuturi purtătoare de dobândă de la instituțiile financiare specificate. Ele sunt recunoscute inițial la valoarea justă a contraprestației primite și a costurilor de tranzacție direct atribuibile. După recunoașterea inițială, angajamentele față de IFI sunt ulterior măsurate la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

Urmatorul tabel oferă o prezentare detaliată pentru acest elemente:

La 31 decembrie 2017

în LEI	Scadent în 2018	Scadent în 2019	Scadent în 2020	Scadent în 2021	Scadent după 2021	Fără maturitate	Total
Împrumuturi cu rate de dobândă fixă	46.019.272				29.867.772		75.907.044
Împrumuturi cu rată de dobândă variabilă	25.022.598	18.305.964	11.649.250	11.649.250	24.754.656	-15.075	91.366.643
Total	71.041.870	18.305.964	11.649.250	11.649.250	54.642.428	-15.075	167.273.687

La 31 decembrie 2016

in LEI	Scadent în 2017	Scadent în 2018	Scadent în 2019	Scadent în 2020	Scadent după 2020	Fară maturitate	Total
Imprumuturi cu rate de dobândă fixă							
Imprumuturi cu rate de dobândă variabilă	24.366.669	24.324.707	24.324.707	24.324.707	114.630.341	-19.707	211.951.422
Total	24.366.669	24.324.707	24.324.707	24.324.707	114.630.341	-19.707	211.951.422

48) Provizioane

in LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
La 1 ianuarie 2017	3.063.687	423.178
Intrări	392.443	3.076.841
Utilizări	-2.981.249	-383.215
Reluări pe venituri	-68.008	-47.141
Reducere de provizion	-1.248	-5.976
la 31 decembrie 2017	405.625	3.063.687

in LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Provizioane constituite pentru restructurare	-	1.078.728
Provizioane constituite pentru pierderi iminent din tranzacții extrabilantiere	33.694	36.576
Alte provizioane	-	1.553.569
Provizioane constituite pentru concediul neefectuat	371.931	394.814
Total	405.625	3.063.687

Atât pentru provizioanele aferente concediilor neefectuate, cât și pentru elementele extrabilanțiere, efectele economice pozitive sunt așteptate în următoarele trei luni după data bilanțului.

49) Alte datorii financiare

in LEI	La 31 decembrie	
	2017	2016
Venituri în avans	20.023	83.616
Cheltuieli de plătit	804.782	1.380.011
Datorii pentru bunuri și servicii	1.765.047	2.800.807
Datorii privind asigurările sociale și contribuțiile	552.752	732.690
Datorii către bugetul de stat	345.922	440.281
Total	3.488.526	5.437.405

50) Datorii aferente activităților de finanțare

in LEI	2017
Datorii nete la 1 ianuarie 2017	-340.125.781
Fluxuri de numerar	-8.364.129
Plăți pentru împrumuturi	94.097.075
Plata dobânzilor la împrumuturi	5.228.715
Împrumuturi de la bănci	-91.432.985
Alte mișcări fără numerar	-498.885
Datorii nete la 31 decembrie 2017	-341.095.990

51) Datorii subordonate

Datorile subordonate pot fi împărțite după cum urmează:

în LEI	Scadent	La 31 decembrie	
		2017	2016
Primit de la (principal) :			
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	2025	-	13.623.300
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	2025	-	9.082.200
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	2025	-	17.029.125
Total			39.734.625

Dobânda cumulată pentru datoria subordonată	2017	2016
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	-	13.267
Total	-	39.747.892

Conform hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor, convocată în decembrie 2016 și ianuarie 2017 și în urma aprobării de către Banca Națională a României în ianuarie 2017, împrumuturile subordonate acordate de ProCredit Holding AG & CO.KGaA., în sumă totală 8.750.000 EUR au fost transformate în capital social.

52) Capital social

La 31 decembrie 2017 (comparativ cu 2016), structura acționariatului era următoarea:

în LEI	2017		
Acționar	Pondere in %	Număr de acționi	Sumă
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	99.9995	20.115.069	199.060.971
ZEITINGER INVEST GMBH ("ZI"), Frankfurt am Main, Germany	0.0005	100	1.000
Capital total	100.0%		199.061.971

In LEI		2016		
ACTIONAR	Pondere in %	Număr de acțiuni	Sumă	
ProCredit Holding AG & Co. KGaA, Frankfurt am Main, Germany	99.9994	16.177.044	159.680.734	
IPC - Internationale Projekt Consult GmbH Frankfurt am Main, Germany	0.0006	100	987	
Capital total	100.0%		159.681.721	

Valoarea nominală pe acțiune este 10 LEI.

La sfârșitul lunii decembrie 2017, nivelul IFRS al capitalului social a fost de 199.061.971 LEI, iar capitalul social în valoare de 201.151.690 LEI; diferența de valoare de 2.089.719 LEI reprezintă ajustarea IFRS în conformitate cu IAS 21 - Efectele modificărilor cursurilor de schimb valutar.

Prime de capital:	Data	LEI
Prima plătită de către ProCredit Holding AG & Co. KGaA	April 2008	1.273.775
la 31 decembrie 2017		1.273.775
Rezerve:	La 31 decembrie	
in LEI	2017	2016
Rezerva legală	3.372.009	3.322.312
Rezerva de riscuri bancare generale	6.166.252	6.166.252
Total	9.538.261	9.488.564

Rezervele legale reprezintă sume constituite din profitul anului reținute în conformitate cu reglementările bancare locale care impun transferul a 5% din profitul brut al Băncii într-o rezervă nedistribuibilă până în momentul în care această rezervă reprezintă 20% din capitalul social al Băncii.

Rezerva pentru riscuri bancare generale include sumele constituite în conformitate cu reglementările bancare locale pentru pierderi viitoare și alte riscuri sau situații neprevăzute, prezentate separat ca rezerve din profit. Rezerva pentru riscuri bancare generale a fost constituită din profitul statutar brut cu o rată de 1% din soldul activelor cărora le sunt asociate riscuri bancare specifice până la finele anului 2006, conform cerințelor legislației locale. În Situația Poziției Financiare aceasta este prezentată la Rezultatul reportat.

E. Administrarea riscurilor

53) Profilul general de risc al Băncii

1. Profilul de risc și apetitul la risc

Principiul de bază din spatele cadrului de administrare a riscurilor ProCredit Bank SA este faptul că nu este permis ca Banca să își asume riscuri într-o măsură mai mare decât este capabilă să tolereze. Prin urmare, Consiliul de Administrație stabilește un profil general de risc și un profil de risc pentru fiecare dintre riscurile semnificative identificate de Bancă. Scopul principal al acestor profili de risc este acela de a defini apetitul la risc ca fiind limitele acceptabile în care activitatea Băncii ar trebui să se desfășoare pentru a-și îndeplini obiectivele.

Riscurile semnificative recunoscute de Banca sunt: riscul de credit, riscul de contrapartidă (inclusiv riscul emittentului), riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii, riscul valutar, riscul mediului de afaceri (inclusiv riscul de strategie), riscul operațional, riscul de conformitate și riscul reputațional. Lunar, Banca evaluează expunerea la risc pentru fiecare risc semnificativ prin intermediul indicatorilor profilului de risc, incluzând și o evaluare a profilului de risc prin intermediul scenariilor de criză, și compară rezultatele cu apetitul la risc. Rezultatul acestei analize este raportat în mod regulat Consiliului de Administrație.

În prezent, apetitul general la risc al Băncii este stabilit în intervalul de la mediu-scăzut până la mediu, în timp ce toleranța generală la risc este stabilită în intervalul de la scăzut până la mediu ridicat. Obiectivele profilului de risc pentru fiecare risc semnificativ sunt mediu-ridicat pentru riscul de credit, mediu pentru riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii, riscul operațional și riscul aferent afacerii și mediu-scăzut pentru riscul de contrapartidă, riscul valutar, riscul reputațional și riscul de conformitate.

2. Administrarea capitalului

Administrarea capitalului Băncii are următoarele obiective:

- Asigurarea faptului că Banca are în permanență la dispoziție un volum de capital și o calitate suficiente pentru a face față unor (potențiale) pierderi care provin din diferite riscuri, chiar și în condiții extreme.
- Conformitatea deplină cu cerințele de capital externe stabilite de autoritatea de reglementare.
- Respectarea cerințelor minime de adevarare a capitalului definite la nivel intern.
- Asigurarea faptului că Banca își poate implementa planurile pentru creștere continuă, urmându-și, în același timp, strategia de afaceri.

Procesul intern de evaluare a adevararei capitalului al ProCredit Bank SA este reglementat prin Procesul Intern de Evaluare a Adevarării Capitalului la Riscuri. Principalele instrumente utilizate pentru a evalua și monitoriza adevararea capitalului Băncii sunt indicatorii de adevarare a capitalului reglementat, cerința internă de capital, raportul datorii – capitaluri de nivel 1 și capacitatea de toleranță la risc. Aceste instrumente sunt monitorizate lunar de către Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor, de Directorii Băncii și de Consiliul de Administrație.

Cerințele minime externe de capital sunt impuse și monitorizate de către autoritatea locală de supraveghere bancară, și anume Banca Națională a României. Adevararea capitalului se calculează în conformitate cu standardele de contabilitate în vigoare și se raportează Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor cu o frecvență lunară. Aceste rapoarte includ previziuni actualizate constant pentru a asigura conformitatea nu doar în prezent, ci și pe în viitor.

Tabelul următor prezintă indicatorul de adevarare a capitalului Băncii, calculat conform prevederilor din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 privind cerințele de prudentă pentru instituții de credit și firme de investiții („CRR”), corroborate cu Regulamentul nr. 5/2013 al Băncii Naționale a României privind cerințele de prudentă pentru instituții de credit:

în LEI	2017	2016
Capital social	199.061.971	159.681.721
Prima de emisiune	1.273.775	1.273.775
Rezerva legală	3.372.009	3.322.312
Rezultatul reportat	-8.625.875	-8.576.178
Deducere imobilizări necorporale	-4.153.356	-6.014.652
Alte ajustări prudentiale	-742.207	-395.615
Fonduri proprii de nivel I	190.186.317	149.291.363
Fonduri proprii de nivel I de baza	190.186.317	149.291.363
Datorii subordonate eligibile	0	39.734.625
Alte ajustări prudentiale	0	-288.322
Fonduri proprii de nivel II	0	39.446.303
Ajustări prudentiale	-	-
Total capital reglementat	190.186.317	188.737.666

Indicatorii de adevarare a capitalului reglementat sunt completăți de cerința internă de capital. Conform cadrului Basel III Pilonul I, Banca își calculează cerințele de capital pentru riscurile de credit și de piață folosind Abordarea Standardizată

și riscul operațional folosind Abordarea Indicatorului de Bază. Conform cadrului Basel III Pilonul II, Banca își calculează cerinte suplimentare de capital pentru riscurile neacoperite de Pilonul I sau neacoperite complet de Pilonul II.

În cursul anului 2017, Banca și-a actualizat procesul de evaluare internă a adevarării capitalului în cadrul procesului periodic normal de revizuire a metodologii de administrare a riscurilor.

La 31 decembrie 2017, cerința internă de capital, ca raport între capitalul reglementat și activele ponderate de riscuri, a fost cu 20.57% peste limita minimă de reglementare.

Între 1 ianuarie 2017 și 31 decembrie 2017, Banca a respectat cerințele de capital impuse de BNR.

54) Administrarea riscurilor individuale

În 2017, administrarea și raportarea riscurilor individuale nu au fost semnificativ modificate, dar o parte a metodologii a fost actualizată în cadrul procesului periodic de revizuire.

Banca pune un accent deosebit pe o înțelegere globală a factorilor generatori de risc și pe analiza permanentă și discutarea la nivel de instituție a posibilelor evoluții/scenarii și a potențialelor lor efecte negative. Obiectivele administrării riscurilor includ asigurarea faptului că toate risurile semnificative sunt recunoscute la timp, înțelese complet și descrise în mod corespunzător.

Procesele de administrare a riscurilor includ o componentă de raportare la ProCredit Holding AG & Co. KGaA, în conformitate cu specificațiile incluse în politicile grupului ProCredit de administrare a riscurilor.

55) Riscul de credit

Riscul de credit este definit ca riscul ca cealaltă parte a unei tranzacții de credit să nu-și poată îndeplini total sau parțial obligațiile stabilite prin contract față de Bancă. Riscul de credit provine de la expunerile de credit față de clienți (riscul de credit clasic), expunerea de credit din titluri de participare interbancare și riscul emitentului (riscul de contrapartidă). Aceasta este în continuare împărțit în riscul de nerambursare și riscul aferent portofoliului de credite, în scopul de a facilita administrarea concentrată a riscului. Riscul de credit este singurul risc major cu care se confruntă Banca.

(a) *Riscul de nerambursare din expunerile de credit ale clientilor*

Riscul de nerambursare din expunerile de credit ale clientilor este definit ca riscul de pierderi cauzate de o potențială neîndeplinire a obligațiilor contractuale de plată asociate cu expunerile de credit ale clientilor.

Administrarea riscului de nerambursare provenit din expunerile de credit ale clientilor se bazează pe implementarea completă a principiilor de creditare ale băncii:

- analiza intensivă a gradului de îndatorare al clientilor băncii;
- documentarea atentă a evaluării riscurilor, asigurându-se faptul că analiza realizată poate fi înțeleasă de terți informați;
- evitarea cu rigurozitate a supra-îndatorării clientilor Băncii;
- construirea unei relații personale și de durată cu clientul și păstrarea cu regularitate a legăturii;
- monitorizarea strictă a rambursării creditului;
- practicarea unei administrări stricte a întârzierilor;
- realizarea unei recuperări stricte a garanțiilor în caz de nerambursare;
- investirea în personal bine instruit și puternic motivat;
- implementarea unor procese atent create și bine documentate;
- aplicarea riguroasă a „principiului celor patru ochi”;

Procesul de luare a deciziilor asigură luarea tuturor deciziilor de credit de către un comitet de credit. Ca principiu general, Banca consideră că este foarte important să se asigure că activitatea sa de creditare se desfășoară pe baza linilor directoare organizaționale, care prevăd reguli corespunzătoare pentru structurile organizaționale și procedurile operaționale; pe baza fișelor de post, care definesc sarcinile respective; pe baza unei alocări clare a autorității decizionale, precum și a unei definiri clare a responsabilităților.

Expunerile de credit în întârziere sunt definite ca expunerile de credit pentru care plățile stabilite prin contract aferente dobânzilor și/sau principalului sunt restante. Calitatea ridicată a portofoliului de credite comparativ cu cea înregistrată la nivelul sectorului bancar reflectă implementarea principiilor de creditare de mai sus și rezultatele aplicării indicatorilor de

avertizare timpurie și a monitorizării adecvate, în special în cazul expunerilor de credit individual semnificative. Acesta este un element crucial al strategiei Băncii de administrare a întârzierilor la plată în contextul actual, care afectează un număr mare al clienților săi. Odată ce apar întârzierile, Banca urmărește cazurile de nerambursare a expunerilor de credit, și în acest fel, identifică, în general, potențialul de neplată a unei expunerii de credit. Sunt aplicate reguli stricte cu privire la expunerile de credit care, în opinia Băncii, nu prezintă nicio perspectivă realistă de a fi rambursate și în cazul cărora de obicei fie executarea garanțiilor a fost încheiată, fie rezultatul procesului de executare este incert. Eforturile Băncii în sensul recuperării și executării sunt realizate de angajații specializați, care au de obicei fie pregătire juridică, fie experiență în domeniul creditării.

Eficacitatea acestei administrări stricte a riscului de credit se reflectă în rata relativ redusă a întârzierilor pe care o prezintă portofoliul de credite.

Încadrarea portofoliului de credite pe zile de întârziere

La 31 decembrie 2017

In LEI	0 zile	Între 1 și 30 zile	Între 31 și 60 zile	Între 61 și 90 zile	Între 91 și 180 zile	> 180 zile	Total
Credite acordate clientelei							
Credite evaluate individual							
Credite pentru întreprinzatori	12.555.305	2.127.058	1.126.448	213.441	1.009.627	16.981.413	34.013.292
Credite agricole	2.490.467	247.614	86.185	227.779	290.545	2.211.219	5.553.809
Credite evaluate la nivel colectiv							
Credite pentru întreprinzatori	721.913.209	6.486.174	880.798	612.884	1.330.381	4.210.523	735.433.969
Credite agricole	246.282.024	2.822.874	1.038.770	587.121	1.546.464	3.080.494	255.357.747
Credite ipotecare	976.966	89.173	77.561	-	10.720	-	1.154.420
Credite de consum	600.437	-	-	2.020	-	-	602.457
Alte credite	3.993	-	-	-	-	-	3.993
Total	984.822.402	11.772.893	3.209.762	1.643.245	4.187.736	26.483.649	1.032.119.687

La 31 decembrie 2016

In LEI	0 zile	Între 1 și 30 zile	Între 31 și 60 zile	Între 61 și 90 zile	Între 91 și 180 zile	> 180 zile	Total
Credite acordate clientelei							
Credite evaluate individual							
Credite pentru întreprinzatori	13.806.639	621.947	1.713.988	869.340	1.698.051	28.650.815	47.360.780
Credite agricole	3.809.627	0	754.396	0	543.382	3.173.855	8.081.260
Credite evaluate la nivel colectiv							
Credite pentru întreprinzatori	603.302.058	9.130.488	1.940.109	1.401.839	2.156.717	3.270.853	711.202.064
Credite agricole	273.336.700	6.368.276	2.883.231	2.071.218	3.239.591	1.983.133	289.882.149
Credite ipotecare	907.523	0	92.735	15.957	102.084	0	1.118.279
Credite de consum	845.794	5.401	5.806	769	0	0	857.770
Alte credite	20.201	0	0	0	0	0	20.201
Total	985.828.542	16.126.112	7.390.265	4.359.123	7.739.806	37.078.656	1.058.522.504

Calitatea portofoliului de credite este monitorizată în mod continuu. Indicatorul principal pentru calitatea portofoliului de credite este portofoliul la risc (PaR), pe care Banca îl definește ca reprezentând toate expunerile de credit în derulare, cu una sau mai multe plăți ale dobânzii și / sau principalului în întârziere cu mai mult de 30 de zile. Acest indicator a fost ales deoarece marea majoritate a expunerilor de credit au rate fixe, cu plata lunară a principalului și dobânzii.

Excepție fac creditele agricole sezoniere, linile de credit și facilitățile de deschidere de cont. Nicio garanție nu se deduce și nicio altă măsură de reducere a expunerii nu se aplică atunci când se determină portofoliul la risc PaR.

În plus, calitatea operațiunilor de creditare este asigurată de către Departamentul Control Riscuri, care este responsabil pentru monitorizarea operațiunilor de creditare ale băncii și de conformitatea cu procedurile de creditare. Acest departament, format din personal cu experiență de creditare, asigură conformitatea formală și de fond cu politica și procedurile de creditare, prin controale la fața locului și prin monitorizarea pe baza informațiilor din sistemele informative.

De asemenea, o analiză a calității creditelor aflate în sold este efectuată constant.

31 decembrie 2017

in LEI	Credite agricole	Credite pentru întreprinzători	Credite de consum	Credite ipotecare	Alte credite	Total
Nici restante, nici deprecate						
Fără zile de întârziere	246.011.848	720.152.918	600.437	976.966	3.993	967.746.162
Restante dar nedepreciate						
1 - 30 zile	2.741.415	5.737.676	-	89.172	-	8.568.263
Creditele identificate individual ca fiind deprecate						
Fără zile de întârziere	2.813.926	15.224.129	-	-	-	18.038.055
1 - 30 zile	578.454	1.967.023	-	-	-	2.545.477
31 - 90 zile	1.969.144	2.857.902	2.019	77.562	-	4.906.627
91 - 180 zile	1.505.057	3.410.396	-	10.720	-	4.926.173
181 - 360 zile	710.204	4.759.973	-	-	-	5.470.177
> 360 zile	4.581.508	15.337.244	-	-	-	19.918.752

31 decembrie 2016

in LEI	Credite agricole	Credite pentru întreprinzători	Credite de consum	Credite ipotecare	Alte credite	Total
Nici restante, nici deprecate						
Fără zile de întârziere	273.852.830	690.240.350	831.528	874.915	20.201	965.819.824
Restante dar nedepreciate						
1 - 30 zile	5.884.322	7.958.744	5.401	-	-	13.848.467
Creditele identificate individual ca fiind deprecate						
Fără zile de întârziere	4.234.751	17.212.417	14.265	32.608	-	21.494.041
1 - 30 zile	100.328	1.151.338	-	-	-	1.251.666
31 - 90 zile	5.636.995	6.080.390	6.575	108.692	-	11.832.652
91 - 180 zile	3.828.669	3.475.419	-	102.064	-	7.406.152
181 - 360 zile	2.518.678	2.891.704	-	-	-	5.410.382
> 360 zile	2.483.052	28.976.267	-	-	-	31.459.319

partea a portofoliului de credite neperformante a fost vândută în cursul anului 2017, cu suma brută de 11,3 milioane LEI (31 decembrie 2016: 20.079.522 LEI). Acordurile de vânzare au avut loc în mai 2017, realizând un proces de LEI 848.849.

în LEI la 31 decembrie 2017	Portofoliu de credite	Ajustări pentru deprecieră	Portofoliu la risc (> 30 zile)	Portofoliu la risc (pondere din total portofoliu de credite)	Creațe vândute	Creațe scoase în afara bilanțului	Ponderea creațelor scoase în afara bilanțului din total portofoliu
Total	1.032.119.687	36.119.617	35.524.393	3.44%	11.300.000	442.389	0.04%

In LEI la 31 decembrie 2016	Portofoliu de credite	Ajustari pentru deprecierie	Portofoliu la risc (> 30 zile)	Portofoliu la risc (pondere din total portofoliu de credite)	Creante vandute	Creante scoase in afara bilantului	Ponderea creantelor scoase in afara bilantului din total portofoliu
Total	1,058,522,504	50,599,964	56,567,850	5.34%	20,079,522	162,351	0.02%

Restructurarea unei expunerii de credit este, în general, impusă de problemele economice cu care se confruntă clientul, care afectează negativ capacitatea de plată, în cea mai mare parte cauzate de mediul macroeconomic schimbat în mod semnificativ, în care clienții Băncii activează în prezent. Restructurările urmează o analiză individuală temeinică și atentă a capacitatii de plată modificate a clientului. Decizia de a restructura o expunere de credit este întotdeauna luată de către un comitet de credit și are drept scop recuperarea integrală a expunerii de credit. În cazul în care o expunere de credit este restructurată, se fac modificări ale parametrilor creditului.

Sunt considerate expunerii restructurate contractele de credit restructurate din cauza deteriorării situației financiare a împrumutatului și atunci când Banca face concesii care nu ar fi fost acordate dacă debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

La 31 decembrie 2017, Banca a aplicat definiția EBA în vigoare pentru clasificarea expunerilor definite mai sus și, în consecință, clasifică ca expunerii depreciate expunerile restructurate neperformante. Creditele restructurate din dificultate financiară semnificativă, conform definiției de mai sus erau în sumă de 44.534.072 LEI, reprezentând 4% din totalul portofoliului (31 decembrie 2016: 64.488.515 LEI)

Nivelul așteptat al expunerilor de credit neperformante într-un anumit an este analizat în mod regulat, pe baza experienței anterioare în acest domeniu. Pierderile suferite sunt complet acoperite cu provizioane pentru risc de credit.

Expunerile de credit individual semnificative sunt analizate din perspectiva deprecierii pe bază individuală (= depreciere specifică). Deprecierea pentru expunerile de credit individual nesemnificative în întârziere la plată se calculează pe baza ratelor istorice de nerambursare; o perioadă de 30 de zile sau mai mult în întârziere este considerată o dovedă obiectivă de depreciere. Pentru toate expunerile de credit nedepreciate, se constituie provizioane pentru deprecieri pe bază de portofoliu, din nou, bazate pe experiența istorică de pierdere.

Expunerile de credit cu un profil de risc mai mare sunt întotdeauna acoperite cu garanții, de obicei cu ipotecă. Ipotecile sunt reevaluate anual, prin evaluări profesioniste.

Banca deține garanții pentru creditele acordate clienților sub forma depozitelor colaterale, a ipotecilor, a garanțiilor și a altor gajuri pe echipamente și/sau creanțe. Estimările valorii juste se bazează pe valoarea garanțiilor estimate în momentul împrumutului și, în general, nu sunt actualizate – cu excepția cazului în care un credit este evaluat individual ca fiind depreciat, și a ipotecilor care sunt reevaluate anual.

Garanțiile înregistrate la nivelul minim dintre expunerea de credit și valoarea garanției, pot fi clasificate în următoarele categorii:

In LEI	La 31 decembrie 2017	La 31 decembrie 2016
Ipoteci	594.928.397	602.157.936
Depozit colateral	15.590.305	7.787.889
Garanții	110.566.280	98.656.771
Altele	123.341.546	125.184.152
Total	844.426.528	833.786.748

Banca deține colaterale și alte garanții suplimentare pentru unele dintre expunerile sale de credit.

Tabelul de mai jos prezintă sumele aferente garanțiilor la valoarea de piață pentru diferite tipuri de produse de creditare.

In LEI	2017		2016	
	Expunere*	Valoare colateral	Expunere	Valoare colateral
Credite pentru întreprinzatori	769.447.261	601.554.180	757.986.630	574.366.301
Credite agricole	260.911.556	241.211.657	298.539.625	257.610.124
Credite ipotecare	1.154.421	1.104.436	1.118.279	984.282
Credite de consum	602.457	556.256	857.769	806.193
Alte credite	3.993	-	20.201	19.848
Total	1.032.119.687	844.426.528	1.058.522.504	833.786.748

*principal credit - comision disbursare neamortizat

La data de 31 decembrie 2017, portofoliul băncii a constat în 71,85% împrumuturi supragarante (72,07% la 31 decembrie 2016). Tabelul de mai jos prezintă efectul garanției.

31 decembrie 2017 In LEI	Credite supra-colateralizate		Credite sub-colateralizate	
	Valoarea contabilă a activelor	Valoarea justă a activelor	Valoarea contabilă a activelor	Valoarea justă a activelor
Credite agricole	237.647.730	536.052.635	23.263.826	16.219.246
Credite pentru întreprinzatori	502.232.702	1.263.144.972	267.214.558	131.109.233
Credite de consum	594.767	1.841.855	7.690	645
Credite ipotecare	1.152.430	4.068.021	1.991	1.962
Alte credite	-	-	3.993	2.986
Total	741.627.629	1.805.107.483	290.492.058	147.334.072

31 decembrie 2016 In LEI	Credite supra-colateralizate		Credite sub-colateralizate	
	Valoarea contabilă a activelor	Valoarea justă a activelor	Valoarea contabilă a activelor	Valoarea justă a activelor
Credite agricole	244.019.214	570.214.318	54.520.411	27.227.906
Credite pentru întreprinzatori	516.865.937	1.196.818.577	241.120.693	99.136.527
Credite de consum	856.408	4.067.968	1.361	-
Credite ipotecare	1.114.732	4.518.203	3.547	-
Alte credite	20.140	336.196	61	-
Total	762.876.431	1.775.955.262	295.646.073	126.364.432

(b) Riscul aferent portofoliului de credit din credite acordate clienților

Granularitatea portofoliului de expunerile de credit este un factor foarte eficient de diminuare a riscului de credit. Activitatea de bază a Băncii, acordarea de credite întreprinderilor foarte mici și mici, a impus un grad ridicat de standardizare în procesul de creditare și în cele din urmă a condus la un grad ridicat de diversificare a acestor expunerile în ceea ce privește distribuția geografică și sectoarele economice. Cu toate acestea, acordarea de împrumuturi întreprinderilor mijlocii, adică expunerile de credit mai mari, care depășesc pragul de 250.000 EUR, constituie o zonă suplimentară de afaceri a băncii, în termeni de concentrare strategică globală. Cel mai mulți dintre acești clienți sunt întreprinderi aflate într-un proces dinamic de creștere, care au colaborat cu banca de mulți ani. Cu toate acestea, complexitatea mai mare a acestor întreprinderi necesită o analiză adecvată a afacerii, a proiectului care urmează să fie finanțat și a oricărora entități conexe. Se aplică o delimitare strictă a funcțiilor de back-office de cele de front-office, iar cerințele legate atât de documentare, cât și de garanții sunt de obicei mult mai stricte. În termeni globali, portofoliul de credite al Băncii include 148 de expunerile de credit de peste 250.000 EUR.

în LEI

La 31 decembrie 2017	Credit pentru întreprinzători	Credit agricol	Credit ipotecar	Credit de consum	Alte credite	Total
0-50.000 EUR	95.987.467	50.269.656	726.911	26.051	3.993	147.014.078
50.000-250.000 EUR	352.511.774	92.222.194	427.510	576.405	-	445.737.883
Peste 250.000 EUR	320.948.020	118.419.706	-	-	-	439.367.726
Total	769.447.261	260.911.556	1.154.421	602.456	3.993	1.032.119.687

în LEI

La 31 decembrie 2016	Credit pentru întreprinzători	Credit agricol	Credit ipotecar	Credit de consum	Alte credite	Total
0-50.000 EUR	184.877.616	99.068.505	970.483	217.499	20.201	285.154.303
50.000-250.000 EUR	351.757.215	101.675.266	147.796	640.270	-	454.220.547
Over 250.000 EUR	221.351.799	97.795.854	-	-	-	319.147.654
Total	757.986.630	298.539.625	1.118.279	857.769	20.201	1.058.522.504

Structura portofoliului de credite este revizuită lunar de către Comitetul de Administrare a Riscului de Credit, în scopul de a identifica posibile evenimente care ar putea avea un impact asupra unor zone mari ale portofoliului de credite (factori comuni de risc) și, dacă este necesar, de a limita expunerea față de anumite sectoare ale economiei.

Potrivit Politicii și strategiei de administrare a riscului de credit, toate expunerile de peste 1 milion EUR sunt aprobate de către Consiliul de Administrație. Nicio singură expunere mare de credit nu poate depăși 25% din capitalul reglementat al Băncii.

Expunerile de credit mai mari sunt în particular analizate și monitorizate de către angajații responsabili, prin intermediul activităților de monitorizare regulate care permit detectarea timpurie a riscurilor. De regulă înainte de acordarea creditului sunt obținute informații complete despre părțile aflate în relații speciale.

Expunerile de credit individual semnificative sunt monitorizate îndeaproape de către Comitetul de Administrare a Riscului de Credit, care este responsabil pentru aprobarea provizioanelor de risc de credit constituite pentru aceste expunerile. Valoarea netă realizabilă a garanțiilor deținute este luată în considerare atunci când se decide cu privire la provizioanele pentru deprecierie.

Pentru calcularea deprecierii individuale se aplică un flux de numerar actualizat. Deprecierea individuală a expunerilor de credit către clienți este după cum urmează:

Credite depreciate la nivel individual

În LEI La 31 decembrie 2017	Portofoliu brut curent	Ajustare pentru depreciere individuală	Portofoliu net curent
Credit pentru întreprinzători	33.499.318	16.686.695	16.812.623
Credit agricol	6.067.783	2.702.242	3.365.541
Total	39.567.101	19.388.937	20.178.164

În LEI La 31 decembrie 2016	Portofoliu brut curent	Ajustare pentru depreciere individuală	Portofoliu net curent
Credit pentru întreprinzători	47.360.781	25.814.789	21.545.992
Credit agricol	8.081.260	3.561.176	4.520.084
Total	55.442.041	29.375.965	26.066.076

Pentru expunerile de credit individual nesemnificative, care prezintă dovezi obiective de depreciere, de exemplu, care sunt în întârziere cu peste 30 de zile, se aplică o abordare colectivă de provizionare; deprecierea este determinată în funcție de numărul de zile în întârziere. În plus, expunerile de credit individuale care sunt considerate ca fiind nesemnificative, sau grupurile de expunerile de credit individual nesemnificative, pot fi clasificate ca fiind depreciate, dacă evenimente, cum ar fi tulburări politice, o recesiune economică semnificativă, un dezastru natural sau alte evenimente externe au loc în țară. Pentru toate expunerile de credit nedepreciate, se calculează deprecierea pe bază de portofoliu (a se vedea și nota (9)).

Credite analizate la nivel colectiv

În LEI La 31 decembrie 2017	Portofoliu brut curent	Ajustare pentru depreciere colectiva	Portofoliu net curent
Credit pentru întreprinzători	735.433.969	10.329.253	725.104.716
Credit agricol	255.357.747	6.314.718	249.043.029
Credit ipotecar	1.154.421	48.023	1.106.398
Credit de consum	606.449	38.686	567.763
Alte credite	0	0	0
Total	992.552.586	16.730.680	975.821.906

În LEI La 31 decembrie 2016	Portofoliu brut curent	Ajustare pentru depreciere colectiva	Portofoliu net curent
Credit pentru întreprinzători	710.625.849	12.472.879	698.152.970
Credit agricol	290.458.365	8.570.091	281.888.274
Credit ipotecar	1.118.279	130.501	987.778
Credit de consum	857.769	50.236	807.533
Alte credite	20.201	293	19.908
Total	1.003.080.463	21.224.000	981.856.463

56) Riscul financiar

(a) Riscul de contrapartidă și riscul emitentului

Cadrul conceptual de administrare a riscului

Obiectivul administrării riscului de contrapartidă și al riscului emitentului este de a preveni pierderi pentru Bancă, provocate de refuzul sau incapacitatea unei contrapartide financiare (de exemplu o bancă comercială) sau al unui emitent de a își îndeplini obligațiile față de bancă. Acest tip de risc este la rândul său împărțit în:

- riscul asociat principalului: riscul de pierdere a sumei investite din cauza nerambursării integrale de către contrapartidă a principalului la timp
- riscul de înlocuire: este riscul de a pierde o sumă egală cu costul de înlocuire a unei tranzacții afiliate în desfășurare cu una echivalentă pe piață
- riscul de decontare: riscul de pierdere din cauza nerespectării de către contrapartidă a obligației de livrare a bunurilor în condițiile stabilită contractual
- riscul emitentului: probabilitatea de pierdere care rezultă din insolvența sau neîndeplinirea obligațiilor de către emitentul unui titlu

Riscul de contrapartidă și riscul emitentului provin în special din nevoia Băncii de a investi rezervele de lichidități, de a încheia tranzacții de schimb valutar sau de a cumpăra protecție pentru poziții de risc specifice. Lichiditatea este plasată pe piața interbancară, la maturități scurte, de obicei până la trei luni. Operațiunile de schimb valutar sunt și ele încheiate pe maturități scurte, de până la două zile. Necesitatea Băncii de a-și finanța activitățile de creditare prin intermediul fondurilor atrase de la clienți și prin finanțare de la bănci și instituții financiare internaționale, are ca rezultat o expunere semnificativă față de Banca Națională a României prin rezerva minimă obligatorie.

Riscul de contrapartidă și riscul emitentului sunt administrate prin Politica și strategia de administrare a riscului de contrapartidă (inclusiv riscul emitentului), care descrie selecția contrapartidei / emitentului și procesul de stabilire a limitelor, precum și prin Politica de Trezorerie, care specifică setul de tranzacții permise și regulile de prelucrare a acestora. Ca o chestiune de principiu, constituie contrapartide eligibile numai marile bănci internaționale de importanță sistemică, iar pentru afacerile în moneda locală, băncile locale cu reputație și situație financiară bună. Ca regulă generală, Banca aplică limite de până la 10% din capitalul său reglementat pentru expunerile față de grupuri bancare din țări nemembre ale OCDE și de pana la 25% pentru cele din țările OCDE.

Nicio operațiune nu se realizează decât în cazul în care contrapartida a fost aprobată anterior. Aprobarea contrapartidelor, împreună cu limitele de expunere și maturitatea maximă, revine ALCO pentru limitele de expunere sub nivelul stabilit prin politica, și Consiliului de Administrație prin Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor pentru toate celelalte. Aprobarea se bazează pe o evaluare detaliată, care ia în considerare situația financiară a contrapartidelor, reputația și politica lor cu privire la activitățile de prevenire și combatere a spălării banilor.

Politiciile de administrare a riscurilor interzic băncii să desfășoare orice activități speculative de tranzacționare. Cu toate acestea, în scopul de a-și investi rezervele de lichiditate, băncii li este permis să cumpere și să dețină valori mobiliare (titluri de stat, obligații sau alte certificate). Riscul inherent al emitentului este gestionat de prevederile Politicii de Trezorerie a Băncii. Printre alte cerințe, politica prevede că valorile mobiliare ar trebui să fie de preferință emise de guvern sau de banca centrală a țării de funcționare, sau de către administrații centrale sau instituții internaționale și/sau multinaționale, cu rating-uri de credit foarte mari (rating internațional de AA- sau mai mare).

Date privind riscul de contrapartidă și riscul emitentului

Principalul motiv pentru acceptarea riscului de contrapartidă și al emitentului este menținerea de active lichide pentru administrarea riscului de lichiditate, respectiv ca rezervă pentru momente potențiale de criză. Aceste fonduri sunt deținute sub formă de numerar în conturile deschise la bănci comerciale sau la banca centrală, ca plasamente interbancare și titluri de stat emise de Ministerul Român de Finanțe. După cum s-a menționat mai sus, o parte substanțială a expunerii băncii constă din rezerva minima obligatorie impusă de banca centrală și păstrată într-un cont specific deschis la banca centrală. Banca nu s-a angajat în nicio tranzacție cu instrumente derivate pe tot parcursul anului 2017.

Următorul tabel oferă o perspectivă asupra tipurilor de contrapartide și emitenți cu care banca încheie tranzacții.

in LEI	2017	in %	2016	in %
Numerar și echivalente de numerar				
Banci centrale	157.522.146	64.8	125.547.106	42.7
Rezerva minimă obligatorie	85.303.579	35.1	102.074.729	34.7
Alte expunerile	72.218.567	27.7	23.472.377	8.0
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit				
Grupuri bancare	33.697.125	13.9	82.721.364	28.1
ProCredit Group	33.451.755	13.8	80.348.168	27.3
Banci OCDE	0	-	2.162.918	0.7
Guverne	245.370	0.1	210.278	0.1
Active financiare disponibile pentru vânzare				
Guverne	51.746.671	21.3	85.669.172	29.1
Total	242.965.942	100.0	293.937.642	100.0

Niciuna dintre expunerile de mai sus nu este restantă sau depreciată.

(b) Riscul valutar

Cadrul conceptual de administrare a riscului

Activele și datorile băncii sunt exprimate în mai multe monede. În cazul în care activele și datorile într-o anumită monedă nu se echilibrează, Banca are o poziție valutară deschisă (OCP) și este expusă la schimbări potențial nefavorabile ale cursurilor de schimb.

Având în vedere legăturile economice strânse între România și țările din zona euro, o parte semnificativă a fondurilor atrase de la clienți și a portofoliului de credite acordate clienților este exprimată în euro. Operațiunile Băncii în alte valute sunt la un nivel scăzut și prin urmare nu prezintă un risc semnificativ.

Administrarea riscului valutar este realizată pe baza Politicii și strategiei de administrare a riscului valutar, care este aprobată de către Consiliul de Administrație.

Departamentul Trezorerie este responsabil pentru monitorizarea continuă a evoluției cursurilor de schimb și a piețelor valutare. Departamentul Trezorerie gestionează, de asemenea, pozițiile valutare ale băncii cu o frecvență zilnică. Ca principiu general, toate pozițiile valutare ar trebui să fie închise la sfârșitul zilei; nu sunt permise poziții lungi sau scurte în scopuri speculative. Banca nu s-a angajat în nicio tranzacție valutară cu instrumente financiare derivate în 2017. Expunerea Băncii la riscul valutar este monitorizată și controlată zilnic de către Biroul Back Office pentru Trezorerie și raportată săptămânal către ALCO de către Departamentul de Administrare a Riscurilor.

Evoluțiile de pe piețele valutare și pozițiile valutare sunt raportate în mod regulat către Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor Băncii, care este autorizat să ia decizii strategice cu privire la activitățile de trezorerie. Expunerea Băncii la riscul valutar este raportată lunar Consiliului de Administrație.

Banca își propune să închidă pozițiile valutare și se asigură că o poziție valutară deschisă respectă în permanență limitele admise. În scopul administrării riscului valutar banca a stabilit două niveluri de control: indicatori de avertizare timpurie și limite. În cazurile în care pozițiile nu pot fi readuse sub 5% din capitalul reglementat pentru o singură monedă, sau 7.5% pentru toate monedele. Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor din cadrul băncii trebuie să fie informat și trebuie luate măsurile corespunzătoare. Acest mecanism ajută la asigurarea menținerii poziției valutare deschise totale a băncii în limita de 10% din capitalul reglementat. Excepțiile de la pozițiile limită sau strategice sunt supuse aprobării Consiliului de Administrație.

Date privind riscul valutar

Următorul tabel prezintă distribuția elementelor bilanțiere ale Băncii pe monedele operaționale semnificative, respectiv USD și EUR.

In LEI La 31 decembrie 2017	Total	RON	EUR	USD	Other currencies
Active					
Numerar și echivalente de numerar	193.314.658	157.424.126	34.335.208	1.555.324	-
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	33.698.553	246.655	21.927.049	11.268.268	256.581
Active financiare disponibile pentru vânzare	51.887.068	51.887.068	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților	996.000.069	765.939.954	230.060.115	0	-
Alte active financiare	2.924.731	2.924.731	0	0	0
Total active	1.277.825.079	978.422.534	286.322.372	12.823.592	256.581
Datorii					
Datorii privind instituțiile de credit	239.847.857	239.847.010	847	-	-
Datorii privind clientela	705.010.210	494.552.023	195.772.398	14.405.903	279.886
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	167.273.667	71.448.325	95.825.362	-	-
Provizioane	405.625	394.610	11.015	0	-
Alte datorii financiare	3.488.527	3.071.529	390.769	26.229	0.00
Datorii subordonate	0	-	0	-	-
Total datorii	1.116.025.906	809.313.497	292.000.391	14.432.132	279.886
Pozitia curentă netă	161.799.173	169.109.037	-5.678.019	-1.608.540	-23.305
Pozitia deschisa SPOT (active/datorii) terți	2.272	-5.670.228	4.193.730	1.478.770	-
Angajamente de credit	180.316.545	172.056.290	8.131.188	129.067	-
In LEI La 31 decembrie 2016					
Active	Total	RON	EUR	USD	Alte monede
Numerar și echivalente de numerar	161.982.624	114.709.324	44.835.852	2.437.448	-
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	82.723.222	211.722	80.742.120	784.249	985.131
Active financiare disponibile pentru vânzare	85.865.084	85.865.084	0	-	-
Credite și avansuri acordate clienților	1.007.922.539	746.379.764	261.365.914	176.861	-
Alte active financiare	3.654.350	3.654.350	0	0	0
Total active	1.342.147.819	950.820.244	386.943.886	3.398.558	985.131
Datorii					
Datorii privind instituțiile de credit	128.121.992	128.120.926	1.066	-	-
Datorii privind clientela	839.706.432	605.701.653	228.925.670	4.258.217	820.892
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	211.951.423	91.665.184	120.286.239	-	-
Provizioane	3.063.686	3.047.402	15.850	434	-
Alte datorii financiare	5.437.405	4.601.527	797.880	37.998	0.00
Datorii subordonate	39.747.892	-	39.747.892	-	-
Total datorii	1.228.028.830	833.136.692	389.774.597	4.296.649	820.892

Pozitia curentă netă	114.118.989	117.683.552	-2.830.711	-898.091	164.239
Pozitia deschisa SPOT (active/datorii) terți	-3.859	-2.214.412	1.498.563	711.990	-
Angajamente de credit	134.835.088	127.772.351	6.894.478	168.259	-

Tabelul de mai jos prezintă un calcul de sensibilitate pentru fiecare dintre valutele cu care Banca lucrează:

	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
In LEI	Impact in contul de profit și pierdere	Impact in contul de profit și pierdere
EUR creștere cu 20% (2016: creștere cu 30%)	30.661	(5.831)
EUR scădere cu 20% (2016: scădere cu 30%)	20.441	(3.140)
USD creștere cu 20% (2016: creștere cu 30%)	(126)	4.396
USD scădere cu 20% (2016: scădere cu 30%)	(84)	2.367
GBP creștere cu 20% (2016: creștere cu 30%)	(925)	(8.697)
GBP scădere cu 20% (2016: scădere cu 30%)	(616)	(4.683)
Other creștere cu 20% (2016: creștere cu 30%)	-	13.206
Other scădere cu 20% (2016: scădere cu 30%)	-	7.111
Total	49.351	4.729

(c) Riscul de rată a dobânzii

Cadrul conceptual de administrare a riscului

Riscul de rată a dobânzii apare din diferențele structurale dintre maturitățile activelor și cele ale datoriilor, de exemplu, dacă un credit acordat pe o perioada de patru ani, cu rată fixă a dobânzii este finanțat cu un depozit la termen de șase luni, precum și din incongruența între tipul dobânzilor la active și datorii, de exemplu, un credit cu rată fixă a dobânzii este finanțat printr-o facilitate de finanțare cu rată a dobânzii variabilă. Acest lucru ar expune banca la riscul de creștere a costurilor de finanțare înainte de data scadentă a creditului, reducând astfel marja Băncii la creditul respectiv.

Abordarea Băncii pentru măsurarea și administrarea riscului de rată a dobânzii este indicată de Politica și strategia de administrare a riscului de rată a dobânzii, care este aprobată de către Consiliul de Administrație.

Principalul indicator pentru administrarea riscului de rată a dobânzii măsoară impactul potențial asupra valorii economice a tuturor activelor și datoriilor și impactul asupra câștigurilor din dobânzi. Indicatorul analizează pierderea potențială pe care Banca ar suporta-o, în cazul unor mișcări extrem de nefavorabile (șocuri) ale ratelor dobânzilor la active și datorii. Pentru EUR sau USD, acestea presupun o deplasare paralelă a curbei ratei dobânzii de + / - 200 puncte de bază. În 2017, pentru moneda locală, definiția unui şoc este derivată din tendințele istorice de volatilitate a ratei dobânzii în ultimii sapte ani. řocurile pentru moneda locală fac diferență și între ratele dobânzilor stabilite intern și ratele dobânzilor pe piață, în scopul de a reflecta riscul aferent bazei. Potențialul impact economic în bilanțul băncii în scenariul cel mai nefavorabil (șocurile pe rata dobânzii fiind aplicate pe fiecare monedă într-o direcție care afectează negativ Banca) nu

trebuie să depășească 15% din capitalul reglementat al acesteia pentru toate monedele. O limită de raportare pentru acest indicator este stabilită la 10%, oferind un semnal de avertizare timpurie.

Impactul potențial total ne-net al riscului ratei dobânzii pentru câștigurile estimate de Bancă pentru următoarele douăsprezece luni în scenariul standard este de asemenea analizat periodic. Această măsură indică cum declarația de venit poate fi influențată de riscul ratei dobânzii pe termen scurt. Impactul total ne-net pe 12 luni asupra câștigurilor din doobânzi din bilanțul Băncii în scenariul standard nu trebuie să depășească 10% din capitalul său de reglementare pentru toate monedele relevante pentru riscul ratei dobânzii. O limită de raportare pentru acest indicator a fost stabilită la 5% pentru un semnal timpuriu de avertizare.

Riscul de rata a dobânzii este monitorizat în mod regulat de către Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor din cadrul Băncii. Indicatorii sunt raportati Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor și Consiliului de Administrație.

În scopul de a limita riscul de rată a dobânzii, Banca își propune să alinieze maturitățile elementelor sale de bilanț care generează venituri din dobânzi și cheltuieli cu dobânzile (acoperire naturală împotriva riscurilor).

In LEI La 31 decembrie 2017	Pana la 1 luna	Intre 1 si 3 luni	Intre 3 si 6 luni	Intre 6 si 12 luni	Intre 1 si 5 ani	Peste 5 ani	Nepurtatoare de dobândă	Total
Active								
Numerar și echivalente de numerar	85.303.579	-	-	-	-	-	108.011.080	193.314.659
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	31.924.960	-				1.773.593	33.698.553	
Active financiare disponibile pentru vânzare	20.108.258	-	29.788.331	1.990.479		27.002	51.914.070	
Credite și avansuri acordate clientilor	82.263.473	255.763.043	463.212.102	93.525.653	82.794.589	33.545	54.527.283	1.032.119.687
Total active financiare	219.600.270	255.763.043	493.000.433	95.516.132	82.794.589	33.545	164.338.958	1.311.046.969
Datorii								
Datorii privind instituțiile de credit	103.070.000	30.580.728	104.520.000				1.677.129	239.847.857
Datorii privind clientela împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	143.018.960	30.012.072	77.441.515	109.248.063	7.461.044	-	337.828.555	705.010.209
	46.019.272	91.321.799					29.932.616	167.273.687
Total datorii financiare	246.088.960	106.612.072	273.283.314	109.248.063	7.461.044	-	369.438.300	1.112.131.753
Total gap de dobândă	-26.488.690	149.150.971	219.717.119	-13.731.931	75.333.543	33.545	-205.099.342	198.915.216

in LEI La 31 decembrie 2016	Pana la 1 luna	Intre 1 si 3 luni	Intre 3 si 6 luni	Intre 6 si 12 luni	Intre 1 si 5 ani	Peste 5 ani	Nepurtatoare de dobânda	Total
Active								
Numerar si echivalente de numerar	102.074.729	-	-	-	-	-	59.907.895	161.982.624
Credite si avansuri acordate institutiilor de credit	22.705.500	13.623.300	-	-	-	-	46.394.422	82.723.222
Active financiare disponibile pentru vanzare	52.828.308	32.840.864	-	-	-	-	222.914	85.892.086
Credite si avansuri acordate clientilor	288.402.764	221.998.954	338.926.294	121.274.785	17.564.079	216.797	70.138.833	1.058.522.504
Total active financiare	413.182.993	288.450.562	371.767.158	121.274.785	17.564.079	216.797	176.664.064	1.389.120.436
Datorii								
Datorii privind institutiile de credit	-	-	104.520.000	22.470.000	-	-	1.131.992	128.121.992
Datorii privind clientela	142.036.665	164.426.419	156.776.869	85.909.254	5.146.909	45.782	285.364.534	839.706.432
Imprumuturi de la banici si alte instituti financiare internationale	-	-	113.324.772	-	-	-	98.626.650	211.951.422
Datorii subordonate	-	-	-	-	-	39.734.625	13.267	39.747.892
Total datorii financiare	142.036.665	164.426.419	374.621.641	108.379.254	5.146.909	39.780.407	385.136.443	1.219.527.738
Total gap de dobânda	271.146.328	124.024.143	-2.854.483	12.895.631	12.417.170	39.563.610	-208.472.379	169.592.696

Date privind riscul de rată a dobânzii

Așa cum se precizează mai sus, principalul indicator de risc de rată a dobânzii este indicatorul impactului asupra valorii economice. Acesta măsoară impactul modificărilor ratei dobânzii pe toate elementele bilanțiere și extrabilanțiere sensibile la rata dobânzii și cuantifică pierderea de valoare suferită de bancă, în condițiile anumitor modificări ale ratelor dobânzilor. După cum este descris mai sus, calculul indicatorului de impact asupra valorii economice se bazează pe diferite deplasări paralele ale curbelor de rată a dobânzii. Pentru EUR și USD se aplică o deplasare de +/- 200 puncte de bază; pentru moneda locală modificarea este definită din perspectiva scenariului de criză istoric (+/- 542 puncte de bază pentru ratele interne și +/- 117 puncte de bază pentru ratele de pe piață, la momentul decembrie 2017).

Tabelul de mai jos prezintă indicatorul de impact asupra valorii economice și a veniturilor din dobânzii în scenariul de bază, în Decembrie 2017 și Decembrie 2016.

Valută	Soulul de rată a dobânzii	2017	
		Impactul valorii economice	Impactul veniturilor din dobânzi
Local	-542 bps / -117 bps	7.466	1.658
EUR	-200 bps	-2	-1.640
USD	-200 bps	9	1
Total		7.473	19

in '000 LEI	2016	Impactul valorii economice	Impactul veniturilor din dobânzi
Valută	Şocul de rată a dobânzii		
Local	-542 bps/ -295 bps	4.440	-3.377
EUR	-200 bps	-5.029	-1.804
USD	-200 bps	0	-
Total		-589	-5.181

(d) Riscul de lichiditate

Cadrul conceptual de administrare a riscului

Sistemul de administrare a riscului de lichiditate al Băncii este adaptat la caracteristicile specifice ale Băncii. Pe partea activelor, portofoliul său de credite reprezintă cea mai mare componentă și este finanțat în principal prin depozite de la clienți, pe partea de pasive. Portofoliul de credite este caracterizat de un număr mare de expunerii față de întreprinderi mici și este, prin urmare, extrem de diversificat. Majoritatea creditelor sunt acordate sub formă de împrumuturi pe termen lung în rate, iar rata de nerambursare este scăzută. Prin urmare, fluxurile de numerar au un grad ridicat de predictibilitate. Toți acești factori justifică utilizarea unui sistem relativ simplu și direct de administrare a riscului de lichiditate.

Riscul de lichiditate în sens restrâns (risc de insolvență), este pericolul ca banca să nu fie în măsură să își indeplinească obligațiile de plată actuale și viitoare în întregime sau în timp util. Riscul de lichiditate într-un sens mai larg (risc de finanțare) este pericolul de a nu se mai putea obține finanțare suplimentară sau ca aceasta să poată fi obținută numai la o rată ridicată a dobânzii.

ALCO determină strategia de lichiditate a băncii și stabilește limitele de risc de lichiditate. Departamentul Trezorerie gestionează zilnic lichiditatea băncii și este responsabil pentru executarea deciziilor ALCO. Respectarea strategiilor, politicilor și limitelor este permanent monitorizată de către Biroul Back Office pentru Trezorerie și Divizia Risc.

Standardele pe care Banca le aplică în acest domeniu sunt stabilite prin Politica și strategia de administrare a riscului de lichiditate și prin Politica de trezorerie. Încălcările limitelor și excepțiile de la aceste politici fac obiectul deciziilor Consiliului de Administrație. Cerințele locale sunt completate cu instrumentele utilizate la nivelul Grupul ProCredit, care îmbunătățesc administrarea locală a riscului de lichiditate.

Departamentul Trezorerie gestionează lichiditatea zilnic, folosind o analiză a fluxurilor de numerar. Acest instrument este proiectat pentru a oferi o imagine realistă a situației viitoare a lichidității. Aceasta include presupunerii privind evoluțiile depozitelor și creditelor și ajută la prognozarea indicatorilor de risc de lichiditate.

Instrumentul principal pentru măsurarea riscului de lichiditate este o analiză în perspectivă a gap-ului de lichiditate, care prezintă structura pe scadențe contractuale ale activelor și pasivelor și estimează necesitățile viitoare de finanțare pe baza anumitor ipoteze. Pornind de la estimarea lichidității viitoare într-un mediu financiar normal, ipotezele sunt din ce în ce stricte, în scopul de a analiza situația lichidității băncii într-un scenariu de criză (stress test).

Principalul indicator al lichidității pe termen scurt este indicatorul de lichiditate suficientă (SLI), care compară valorile activelor disponibile și datorilor asumate ca fiind scadente în următoarele 30 de zile. Aceasta nu trebuie să scadă sub valoarea 1. Acest lucru impune ca Banca să aibă întotdeauna suficiente fonduri pentru a putea să ramorseze datorile simulate ca fiind scadente în următoarele 30 de zile.

Un alt indicator important este Raportul de acoperire a lichidităților (LCR) intrat în vigoare în 2015, cu următoarele limite: începând cu 1 octombrie 2015, de cel puțin 60%; 70% începând cu 1 ianuarie 2016; 80% începând cu 1 ianuarie 2017 și cel puțin 100% începând cu 1 ianuarie 2018.

Acesta este completat de indicatori de avertizare timpurie, în primul rând indicatorul active cu grad ridicat de lichiditate, care face legătura între activele cu grad ridicat de lichiditate și depozitele clientilor și cu indicatorul de acoperire a lichidităților.

Banca își analizează de asemenea situația lichidității dintr-o perspectivă structurală, înănd seama de gapurile de lichiditate înregistrate pe benzi de maturitate mai mari și de sursele suplimentare de lichiditate potențială. Poziția de lichiditate ia în considerare și liniile de credit care pot fi trase de către bancă cu o anumită întârziere și alte active care au nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a deveni lichide.

Pe lângă faptul că stabilește o monitorizare atentă a acestor indicatori de avertizare timpurie, Politica și strategia de administrare a riscului de lichiditate definește și limitele de raportare. Dacă indicatorul activelor cu grad ridicat de lichiditate scade sub 10% sau dacă concentrarea deponenților crește peste 15% sau indicatorul de acoperire a lichidităților este sub 90%. Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor (ALCO), decide în privința măsurilor adecvate.

În scopul de a proteja lichiditatea băncii chiar și în situații de stres, se determină nevoia de lichiditate potențială în diferite scenarii. Banca are un plan alternativ de finanțare, care stabilește măsurile care trebuie luate în cazul în care apare o situație de criză la nivel de bancă sau de sistem bancar. Planul alternativ de finanțare este susținut prin intermediul unei liniile de credit stand-by de la ProCredit Holding AG, care la sfârșitul lunii decembrie 2017 totaliza 10 milioane de euro.

Cadrul de gestionare a lichidității interne completează cadrul de reglementare, format din indicatorul de lichiditate și din rata de acoperire a lichiditatii, ambele la niveluri confortabile la sfârșitul lunii decembrie 2017 (rata de acoperire a lichiditatii a fost de 146%).

Banca urmărește de asemenea să își diversifice sursele de finanțare. Concentrațiile deponenților sunt monitorizate în scopul de a evita dependența față de un număr restrâns de deponenți mari. În conformitate cu liniile directoare interne ale băncii, există o concentrare semnificativă a deponenților în cazul în care cei mai mari 10 deponenți depășesc 15% din totalul depozitelor clientilor. Aceasta servește ca un semnal de avertizare timpurie și impune raportarea motivelor și măsurilor de diminuare a riscului către ALCO și Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor.

Banca minimizează, de asemenea, dependența sa față de piața interbancară. Politicile prevăd ca valoarea totală a datorilor interbancare să nu poată depăși 40% din liniile sale de credit disponibile, iar finanțarea overnight să nu poată depăși 4% din totalul datorilor. Limite mai mari trebuie să fie aprobată de Consiliul de Administrație.

Date privind riscul de lichiditate

Tabelul următor prezintă analiza gap-ului de lichiditate, respectiv fluxurile (neactualizate) de numerar ale activelor financiare și datorilor financiare ale băncii în funcție de maturitățile lor contractuale rămase. Maturitatea contractuală reziduală este definită ca perioada dintre data bilanțului și data scadentă convenită prin contract a activului sau datoriei, sau data scadentă a unei plăti parțiale în baza contractului pentru un activ sau o datorie.

În LEI La 31 decembrie 2017	Valoarea contabilă	Valoarea brută*	Până la 1 lună	Între 1 și 3 luni	Între 3 și 6 luni	Între 6 și 12 luni	Între 1 și 5 ani	Peste 5 ani
Numerar și echivalente de numerar	193.314.659	193.318.765	193.318.765	-	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	33.698.553	33.698.553	33.698.553	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	51.914.070	52.027.002	20.000.000	-	30.000.000	2.000.000	-	27.002
Credite și avansuri acordate clientilor	1.032.119.687	1.126.836.356	53.116.220	72.600.823	105.400.476	216.096.914	501.716.248	177.905.67

Alte active	2.924.731	2.924.731	104.450	1.080.058	-	-	1.740.223	-
Total active financiare	1.313.971.700	1.408.805.407	300.237.988	73.680.881	135.400.476	218.096.914	503.456.471	177.932.100
Angajamente extrabilanțiere (active)	208.435.620	208.435.620	46.597.000	-	-	-	91.682.000	70.156.620
Total active	1.522.407.320	1.617.241.027	346.834.988	73.680.881	135.400.476	218.096.914	595.138.471	248.089.740
Datorii								
Datorii catre alte banchi	239.847.857	241.014.127	23.838.665	112.438.293	104.737.169	-	-	-
Datorii privind clientela	705.010.210	708.063.281	479.315.970	30.760.909	77.938.769	111.764.481	8.283.131	-
Imprumuturi de la banchi și alte instituții financiare internaționale	167.273.687	169.479.399	53.643	46.100.949	12.862.137	12.810.046	54.532.927	43.119.690
Alte datorii financiare	3.488.526	3.488.526	898.675	2.589.852	-	-	-	-
Total datorii financiare	1.115.620.280	1.122.045.313	504.106.953	191.890.003	195.538.075	124.574.527	62.816.058	43.119.690
Angajamente extrabilanțiere (datorii)	-	-	-	-	-	-	-	-
Total datorii	1.115.620.280	1.122.045.313	504.106.953	191.890.003	195.538.075	124.574.527	62.816.058	43.119.690
Pozitie deschisa	198.351.420	286.760.094	-203.868.965	118.209.121	-60.137.599	93.522.387	440.640.413	134.812.970
Pozitie deschisa incluzând și angajamentele extrabilanțiere	406.787.040	495.195.714	-157.271.965	118.209.121	-60.137.599	93.522.387	532.322.413	204.969.590

*Fluxuri de numerar neactualizate pentru active și datorii financiare

În LEI

La 31 decembrie 2016	Valoarea contabilă	Valoarea brută*	Până la 1 lună	Între 1 și 3 luni	Între 3 și 6 luni	Între 6 și 12 luni	Între 1 și 5 ani	Poste 5 ani
Active								
Numerar și echivalente de numerar								
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	161.962.624	161.987.964	161.987.964	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vânzare	82.723.222	82.864.624	46.535.824	36.328.800	-	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților	85.892.086	86.027.002	-	53.000.000	33.000.000	-	-	27.002
Alte active	1.058.522.504	1.214.229.902	74.617.838	87.726.143	115.336.235	279.114.304	468.091.209	189.344.173
	3.654.350	3.654.350	697.973	-	-	-	2.956.377	-

Total active financiare	1.392.774.786	1.548.763.842	283.839.599	177.054.943	148.336.235	279.114.304	471.047.586	189.371.175
Angajamente extrabilantiere (active)	45.411.000	45.411.000	45.411.000	-	-	-	-	-
Total active	1.438.185.786	1.594.174.842	329.250.599	177.054.943	148.336.235	279.114.304	471.047.586	189.371.175
Datorii								
Datorii catre alte banchi	128.121.992	130.224.328	131.206	818.925	106.672.991	22.601.206	-	-
Datorii privind clientela împrumuturi de la banchi și alte instituții financiare internaționale	839.706.432	845.203.144	425.231.491	166.452.751	159.209.538	87.834.530	6.428.751	46.084
Alte datorii financiare	5.437.405	5.437.405	1.172.971	4.264.434	-	-	-	-
Datorii subordonate	39.747.892	39.747.892	39.747.892	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	1.224.965.143	1.235.736.606	466.283.560	171.536.110	265.882.529	135.731.999	67.368.117	128.934.293
Angajamente extrabilantiere (datorii)	8.397.207	8.397.207	8.397.207	-	-	-	-	-
Total datorii	1.233.362.350	1.244.133.813	474.680.767	171.536.110	265.882.529	135.731.999	67.368.117	128.934.293
Pozitie deschisă	167.809.643	313.027.237	182.443.960	5.518.833	117.546.293	143.382.305	403.679.469	60.436.883
Pozitie deschisă incluzând și angajamentele extrabilantiere	204.823.436	350.041.030	145.430.167	5.518.833	117.546.293	143.382.305	403.679.469	60.436.883

*Fluxuri de numerar neactualizate pentru active și datorii financiare

Având în vedere că nu toate fluxurile de numerar vor avea loc în viitor conform contractului, Banca aplică ipoteze, în special în privința retragerilor din depozite.

Scopul este de a avea întotdeauna suficiente lichidități în scopul de a acoperi toate datorile așteptate în luna următoare. Din punct de vedere tehnic acest lucru implică faptul că activele disponibile ale băncii ar trebui să depășească întotdeauna datorile așteptate, calculate prin aplicarea ipotezelor de mai sus.

Gap-ul de lichiditate așteptat cuantifică nevoile potențiale de lichiditate într-o anumită perioadă de timp în cazul în care acesta are o valoare negativă și evidențiază un posibil surplus de lichiditate, dacă valoarea sa este pozitivă. Acest calcul include valorile surplusului de pe benzile de maturitate anterioare. Gap-ul de lichiditate așteptat constituie baza pentru indicatorul de lichiditate suficientă, care, la sfârșitul lunii decembrie 2017 s-a situat la 1.16, cu o limită minimă de 1. Banca își propune să se bazeze în principal pe atragerea de depozite pentru a se finanța. Această sursă este completată de finanțare primită de la instituțiile financiare internaționale (IFI), care furnizează fonduri alocate în cadrul programelor de finanțare specifice (de exemplu, pentru acordarea de împrumuturi IMM-urilor). În scopul de a-și diversifica în continuare sursele de fonduri, banca menține de asemenea relații cu alte banchi, mai ales pentru linii de lichiditate pe termen scurt. În plus, ProCredit Holding și ProCredit Bank Germany oferă finanțare atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

În scopul de a menține un nivel ridicat de diversificare în rândul clienților săi deponenți, banca a implementat o limită de concentrare, care are drept scop asigurarea faptului că cele mai mari zece depozite ale clienților nu depășesc 15% din totalul depozitelor. Cele mai mari zece depozite ale clienților în totalul depozitelor au avut o pondere de 13 % în decembrie 2017, sub limita de avertizare de 15% stabilită prin Politica și strategia de administrare a riscului de lichiditate.

57) Riscul operațional

Riscul operațional este recunoscut ca un factor de risc important pentru bancă, având în vedere că activitatea băncii se bazează pe procese descentralizate de prelucrare și luare a deciziilor. În conformitate cu principiile Basel II, banca definește riscul operațional ca riscul de pierderi provenind din procese interne inadecvate sau incorecte, persoane și sisteme și/ sau evenimente externe. Această categorie include toate „evenimentele de risc” în domeniile personalului, proceselor și tehnologiei informației. Politica și strategia dedicată administrii riscului operațional stabilește principiile de administrare a riscului operațional.

Cadrul general de administrare a riscurilor operaționale este cel mai bine descris ca un sistem complementar și echilibrat, care cuprinde următoarele componente cheie: cultura organizațională, cadru de guvernanță, politici și proceduri, evaluări de risc, procese de aprobare a riscurilor noi (NRA-uri), indicatori cheie de risc și baza de date a evenimentelor de risc. În timp ce cultura organizațională, cadrul de guvernanță și politicile și procedurile definesc parametrii de bază culturali și organizaționali, evaluarea riscurilor, procesele de aprobare a riscurilor noi (NRA-urile), indicatori cheie de risc și baza de date a evenimentelor de risc formează principalele instrumente de lucru în cazul procesului de administrare a riscurilor.

Obiectivele generale ale abordării pe care banca o are față de administrarea riscurilor operaționale sunt:

- înțelegerea factorilor generatori ai riscurilor operaționale la nivel de grup
- capacitatea de a identifica aspectele critice cât mai curând posibil
- evitarea pierдерilor cauzate de riscuri operaționale și
- asigurarea utilizării eficiente a capitalului grupului.

Pentru a realiza aceste obiective au fost puse în aplicare următoarele instrumente și procese, în cadrul de administrare descris mai sus. Acestea sunt prezentate în ordinea în care sunt utilizate în cadrul procesului de administrare a riscului operațional. Acest proces este împărțit în următoarele etape: identificarea, evaluarea, monitorizarea, controlul și procesul de urmărire.

- **Identificarea**
  - Evaluări anuale ale riscului operațional și de fraudă
  - Procesul de aprobare a riscurilor noi (NRA)
  - Identificarea și documentarea riscurilor în Baza de Date a Evenimentelor de Risc (RED)
  - Identificarea ad-hoc a riscurilor potențiale
- **Evaluarea / cuantificarea**
  - Standarde agregate de cuantificare a riscurilor
- **Monitorizarea și controlul**
  - Responsabilitatea titularilor de proces de a monitoriza risurile
  - Indicatori cheie de risc (KRI) și rapoarte de risc operațional, calculul capacitatii de toleranță la risc și monitorizarea în Subcomitetul de Administrare a Riscului Operațional și în Comitetul de Administrare a Riscurilor
  - Rapoartele adresate conducerii pentru evenimentele semnificative de risc
  - Implementarea măsurilor de evitare, reducere sau diminuare a riscurilor în funcție de priorități, eficiență și reglementări
  - Transferul riscurilor către un asigurator, dacă este cazul
- **Tabele de monitorizare / urmărire a planurilor de acțiune semnificative**
  - Urmărirea măsurilor luate de Subcomitetul de Administrare a Riscului Operațional, sau de Directorii Băncii

Pentru a spori în mod constant standardele profesionale ale Băncii, aceasta a continuat în cursul anului 2015 să apeleze la facilitățile de instruire locale și totodată la Academia Regională ProCredit și Academia Internațională ProCredit din Fürth- Germania. Programele de formare pentru candidații pentru funcții de conducere includ diverse sesiuni concentrate în mod explicit pe administrarea riscului operațional. Programul de formare referitor la conștientizarea riscurilor este livrat anual întregului personal, inclusiv tuturor noilor angajați.

58) Riscul reputațional

Riscul reputațional este recunoscut ca un risc semnificativ la care este expusă Banca. Acesta este definit ca riscul actual sau viitor prin care profiturile sau capitalul ar putea fi afectate în mod negativ din cauza imaginii nefavorabile a băncii, aşa cum este percepția de către clienți, contrapartide, acționari, investitori și autoritățile de supraveghere.

Banca monitorizează evenimentele cu potențiale implicații reputaționale, prin identificarea evenimentelor de risc operațional, monitorizarea continuă a apărărilor media și monitorizarea lunară a reclamațiilor primite de la clienți. Rezultatele monitorizării sunt raportate Comitetului de administrare a riscului operațional, care poate lua măsuri de diminuare a efectelor unui eveniment de risc reputațional.

Banca are drept scop menținerea unui grad ridicat de responsabilitate și profesionalism al angajaților săi, pentru a reduce riscul reputațional la care este expusă Banca. Prin urmare, diferitele programe de pregătire profesională prevăzute în secțiunea anterioară au devenit parte a culturii organizaționale a băncii. Relația cu clienții a fost întotdeauna bazată pe principii de responsabilitate și transparență, contribuind astfel la o imagine bună.

59) Riscul de conformitate

Riscul de conformitate este definit ca riscul ca o instituție de credit să suporte sancțiuni prevăzute de cadrul de reglementare, de a înregistra pierderi semnificative sau impact reputațional prin neconformarea la prevederile cadrului de reglementare, regulamentele interne sau alte practici aplicabile.

Gestionarea riscului de conformitate se realizează la nivel de Banca în trei subcomitete ale Comitetului de gestionare a riscurilor. Indicatorii financiari inclusi în contractele de refinanțare ale Băncii sunt monitorizați lunare în cadrul Subcomitetului de Administrare a Activelor și Pasivelor. Riscurile în ceea ce privește spălarea banilor și finanțarea activităților teroriste sunt monitorizate trimestrial în Subcomitetul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului. Schimbările în legislație și punerea în aplicare a acestora sunt monitorizate lunare în Comitetul de Administrare a Riscului Operational.

Structura organizațională a Băncii include Departamentul de Conformitate care are rolul de a asista directorii băncii în scopul de a gestiona în mod corespunzător riscul de conformitate.

60) Riscul de afaceri (inclusiv riscul strategic)

Riscul strategic este riscul actual sau viitor al impactului negativ asupra veniturilor și capitalurilor care rezultă din schimbările din mediul de afaceri sau de decizii negative de afaceri, implementarea necorespunzătoare a decizilor, sau lipsa de răspuns la schimbările din mediul de afaceri.

Banca include riscul de afaceri (care include riscul strategic) în categoria de riscuri semnificative deoarece, conform evoluțiilor din ultimii ani în ceea ce privește schimbările din mediul de afaceri cea mai mare parte declansate de criza financiară, s-a confruntat cu probleme semnificative în ceea ce privește realizarea obiectivelor de afaceri. În aceste condiții, Consiliul de Administrație al Băncii definește profilul de risc de afaceri, în scopul de a controla expunerea Băncii la acest tip de risc.

Expunerea la acest risc este monitorizată în mod regulat la reuniunile lunare ale Comitetului de Administrare a Activelor și Pasivelor.

61) Organizarea funcției de administrare a riscurilor

Responsabilitatea finală pentru administrarea riscului băncii aparține Directorilor Băncii și Consiliului de Administrație. Funcția de administrare a riscurilor este la nivelul Departamentului de Administrare a Riscurilor, care este responsabil de administrarea tuturor riscurilor semnificative.

Departamentul de Administrare a Riscurilor raportează Directorului General din punct de vedere administrativ și Consiliului de Administrație din punct de vedere funcțional.

Departamentul Administrare Riscuri este responsabil cu identificarea, evaluarea, monitorizarea și raportarea expunerii la riscuri. Personalul din Departamentul de Administrare a Riscurilor este independent de activitățile monitorizate și controlate și raportează periodic unităților organizaționale corespunzătoare de la ProCredit Holding.

Expunerea Băncii la riscuri este monitorizată și controlată de Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor, un comitet permanent și specializat al Consiliului de Administrație. Monitorizarea detaliată cu privire la risurile specifice se desfășoară în cadrul altor comitete ale sale, la nivelul Băncii: Comitetul de Administrare a Riscului de Credit (riscul de credit), Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor (riscul de contrapartidă, riscul de lichiditate, risurile de piață), Comitetul de Administrare a Riscului Operațional (riscul operațional și riscul reputațional) și Comitetul AML&CFT (aspecți legați de prevenirea și combaterea spălării banilor și de combatere a finanțării terorismului).

Politiciile de risc ale băncii abordează toate risurile semnificative și stabilesc standarde care permit identificarea timpurie a risurilor și administrarea lor corespunzătoare. Departamentul Administrare Riscuri efectuează o monitorizare regulată pentru a se asigura că volumul total al tuturor risurilor suportate nu depășește limitele aprobate. Rezultatele monitorizării sunt raportate Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor, precum și Consiliului de Administrație.

F. Note suplimentare

62) Valoarea justă a instrumentelor financiare

Următorul tabel prezintă o perspectivă a valorilor contabile și a valorilor juste ale activelor și datorilor financiare, în conformitate cu clasele de instrumente financiare, definite în conformitate cu activitatea Băncii.

in LEI	Active financiare	Categorie	2017		din care	
			Valoarea contabilă	Valoarea justă		
	Active financiare disponibile pentru vânzare	AIS	51,887,068	51,887,068	-	51,887,068
	Total		51,887,068	51,887,068	-	51,887,068

in LEI	Active financiare	Categorie	2016		din care	
			Valoarea contabilă	Valoarea justă		
	Active financiare disponibile pentru vânzare	AIS	85,865,084	85,865,084	-	85,865,084

in LEI	Active financiare	Categorie	2016		din care	
			Valoarea contabilă	Valoarea justă		
	Active financiare disponibile pentru vânzare	AIS	85,865,084	85,865,084	-	85,865,084

2017

in LEI

Active financiare	Valoarea contabilă	Valoarea justă
Numerar si echivalente de numerar	33.698.553	33.698.553
Actiuni detinute la Biroul de Credit	27.002	27.002
Credite si avansuri acordate clientilor	1.032.119.687	1.028.433.879
Total	1.065.845.242	1.062.159.434
Datorii financiare	Valoarea contabilă	Valoarea justă
Datorii privind institutiile de credit	239.847.857	240.611.751
Datorii privind clientela	705.010.210	704.930.220
Imprumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	167.273.687	168.004.252
Datorii subordonate	0	0
Total	1.112.131.754	1.113.546.223

2016

Active financiare	Valoarea contabilă	Valoarea justă
Numerar si echivalente de numerar	82.723.222	82.723.222
Actiuni detinute la Biroul de Credit	27.002	27.002
Credite si avansuri acordate clienșilor	1.058.522.504	1.087.890.271
Total	1.141.272.728	1.170.640.495
Datorii financiare	Valoarea contabilă	Valoarea justă
Datorii privind institutiile de credit	128.121.992	129.093.402
Datorii privind clientela	839.706.432	840.156.346
Imprumuturi de la bănci și alte instituții financiare internaționale	211.951.423	211.856.261
Datorii subordonate	39.747.892	39.747.892
Total	1.219.527.739	1.220.853.901

Valoarea justă a creanțelor și a depozitelor la termen cu rate de dobândă variabilă este identică cu valoarea lor contabilă. Valoarea justă a creanțelor și obligațiilor cu rate fixe ale dobânzii a fost determinată cu ajutorul metodei fluxului de numerar actualizat, utilizând ratele dobânzilor pe piață monetară pentru instrumente financiare cu riscuri similare de neplată și maturități reziduale similare.

Valoarea justă estimată a creanțelor corespunde valorii actualizate a fluxurilor de numerar viitoare estimate, și anume fără provizioane pentru depreciere. Fluxurile de numerar preconizate sunt actualizate la valoarea justă, la ratele dobânzii curente de pe piețele respective.

Pentru măsurarea valorii juste a instrumentelor financiare, care sunt contabilizate la valoarea justă, valoarea justă este calculată doar în situații rare pe baza datelor curente observabile pe piață prin utilizarea unei tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare aplicate se bazează pe valoarea justă curentă a altor instrumente care sunt în mod substanțial similare și analiza fluxului de numerar actualizat folosind parametri observabili de pe piață, de exemplu ratele dobânzilor și cursurile de schimb.

Valoarea justă a creditelor și avansurilor către clienti a fost determinată prin metoda fluxurilor de numerar actualizate, folosind ratele de piată actuale pentru sfârșitul anului, publicate de Banca de pe site-ul său pentru credite cu riscul de nerambursare și maturitate similară.

Valoarea justă a datorilor către clienți a fost determinată prin metoda fluxurilor de numerar actualizate, folosind ratele curente de piață de la sfârșitul anului, publicate de Bancă pe site-ul său pentru depozite cu termene de maturitate

similară. Pentru depozitele fără scadență declarată (de exemplu, conturi curente și conturi de economii), valoarea justă este egală cu valoarea contabilă din bilanț.

În cazul în care ratele observabile pe piață nu sunt disponibile pentru a determina valoarea justă a datorilor financiare evaluate la cost amortizat, ratele Departamentului de Trezorerie al ProCredit Bank sunt folosite pentru un model al fluxurilor de numerar actualizate. Ratele Departamentului de Trezorerie sunt determinate având în vedere costul de capital, în funcție de monedă și maturitate, plus o marjă de risc, care depinde de un rating intern de risc pentru fiecare instituție. Aceste rate interne sunt comparate, în mod regulat, cu cele aplicate pentru tranzacții cu terțe părți și sunt, prin urmare, în conformitate cu principiul valorii de piață.

Nu au existat transferuri între nivelurile ierarhiei de valoare justă.

63) Obligații și angajamente extrabilanțiere

	La 31 decembrie	
în LEI	2017	2016
Garanții emise	6.077.665	4.553.768
Angajamente de credit revocabile	2.732.197	3.698.737
Acreditive	129.067	144.703
Angajamente de credit irevocabile	171.377.617	126.437.880
Total	180.316.546	134.835.088

Tabelul de mai sus prezintă valorile nominale de principal ale datorilor, angajamentelor și garanțiilor extrabilanțiere, respectiv sumele la risc, în cazul în care sumele contractuale ar fi trase complet, iar clientii nu să ară respecta obligațiile. Este de așteptat ca o parte semnificativă a garanțiilor și angajamentelor să expire fără a fi trase; prin urmare, totalul sumelor contractuale nu este reprezentativ pentru cerințele de lichiditate viitoare. Nu este posibilă o estimare a valorii și a momentului ieșirilor de numerar.

64) Tranzacții cu părțile afiliate

Banca s-a angajat într-un număr de tranzacții bancare cu părțile aflate în relații speciale, în cadrul normal al activității.

Lista contrapartidelor aflate în relații speciale și descrierea naturii relației este următoarea:

Nume	Relație
ProCredit Holding AG & Co. KGaA	Acționar
ZEITINGER INVEST GMBH ("ZI"), Frankfurt am Main, Germany	Acționar
ProCredit Bank Germany	Bancă din grup
ProCredit Bank Bulgaria	Bancă din grup
ProCredit Bank Macedonia	Bancă din grup
ProCredit Bank Serbia	Bancă din grup
ProCredit Academy Macedonien	Companie din grup
Shipeke Kosovo - Quipu Ges.	Companie din grup
ProCredit Academy	Companie din grup
Quipu GmbH	Companie din grup

Compania mamă a băncii este ProCredit Holding AG & Co. KgA, ultimul acționar fiind ZEITINGER INVEST GMBH. Pe parcursul anului încheiat la 31 decembrie 2017 și a anului încheiat la 31 decembrie 2016, următoarele tranzacții au fost efectuate cu acționari și alte părți aflate în relații speciale din cadrul băncii și ai grupului:

Venitul net al Băncii din tranzacțiile cu acționarii și alte părți aflate în relații speciale

in LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Venituri	63.452	11.346
Cheltuieli	18.989.731	18.619.025
Venitul net	-18.926.279	-18.607.679

**Soldurile curente la Bancă ale acționarilor și alte părți aflate în relații speciale
(la sfârșitul anului)**

in LEI	2017	La 31 decembrie 2016
Active		
Credite și avansuri acordate băncilor	33.451.755	80.348.168
Alte creațe	130.181	1.587.158
Total active	33.581.936	81.935.326
Datorii		
Imprumuturi de la bănci	173.807.227	128.120.926
Datorii privind clientela (inclusiv ProCredit Holding)	46.426.996	288.513
Datorii subordonate	-	39.747.892
Alte datorii	383.197	783.710
Total datorii	220.617.420	168.941.041
Pozitii extrabilantiere		
Linii de credit	46.597.000	45.411.000
Total pozitii extrabilantiere	46.597.000	45.411.000

Împrumuturile și avansurile acordate băncilor reprezintă conturile noastre către ProCredit Germania având dobânzi între 0,85% și 1,35%.

Angajamentele față de bănci reprezintă împrumuturi intra-grup obținute în monedă locală cu dobânzi de la 1,97% până la 5,74%.

65) Remunerațiile acordate conducerii

În perioada de raportare, remunerația totală plătită conducerii Băncii s-a ridicat la:

in LEI	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Salarii	644.148	794.687
Total	644.148	794.687

Membrii Consiliului de Administrație nu primesc remunerații din partea Băncii.

66) Număr de angajați

	Medie	2017	Medie	2016
		Sfarsit de an		Sfarsit de an
Director General	1	0	1	1
Director General Adjunct	2	2	1	1
Personal - Sediul Central	139	128	157	159
Personal Sucursala/Agentie	79	69	142	100
Total Număr de angajați		199		261

67) Evenimente semnificative ulterioare datei bilanțului

Nu au fost evenimente ulterioare datei bilanțului.

68) Cursuri de schimb

Următoarele cursuri de schimb au fost aplicate pentru bilanț și contul de profit și pierdere. În scopul conversiei cu titlu informativ:

Codul monedei	2017		2016	
	La data bilanțului	Media pe an	La data bilanțului	Media pe an
EUR	4.6597	4.5679	4.5411	4.4908
USD	3.8915	4.0498	4.3033	4.0592

69) Adrese și informații generale

ProCredit Bank S.A. are sediul social în România. Banca a fost înființată în România în iulie 2002 (până în noiembrie 2004 Banca a funcționat sub denumirea de Microfinance Bank MIRO S.A.) și este autorizată de Banca Națională a României pentru desfășurarea de activități bancare.

Banca funcționează prin Sediul Central situat în București și prin rețea sa teritorială formată din 6 sucursale (31 decembrie 2016: 6) și 2 agenții (31 decembrie 2016: 11) situate în România. Mai mult decât atât, în anul 2017, Banca a conceput 11 zone de auto-service (24/7 zone).

Sediul social actual al Băncii este situat în:

Str. Buzesti nr.62 – 64.
Bucuresti. Sector 1
România

Banca este condusă de un Comitet Executiv compus din 5 membri (31 decembrie 2016: 5 membri), prezentat de un Președinte. Structura Consiliului de Administrație a fost următoarea:

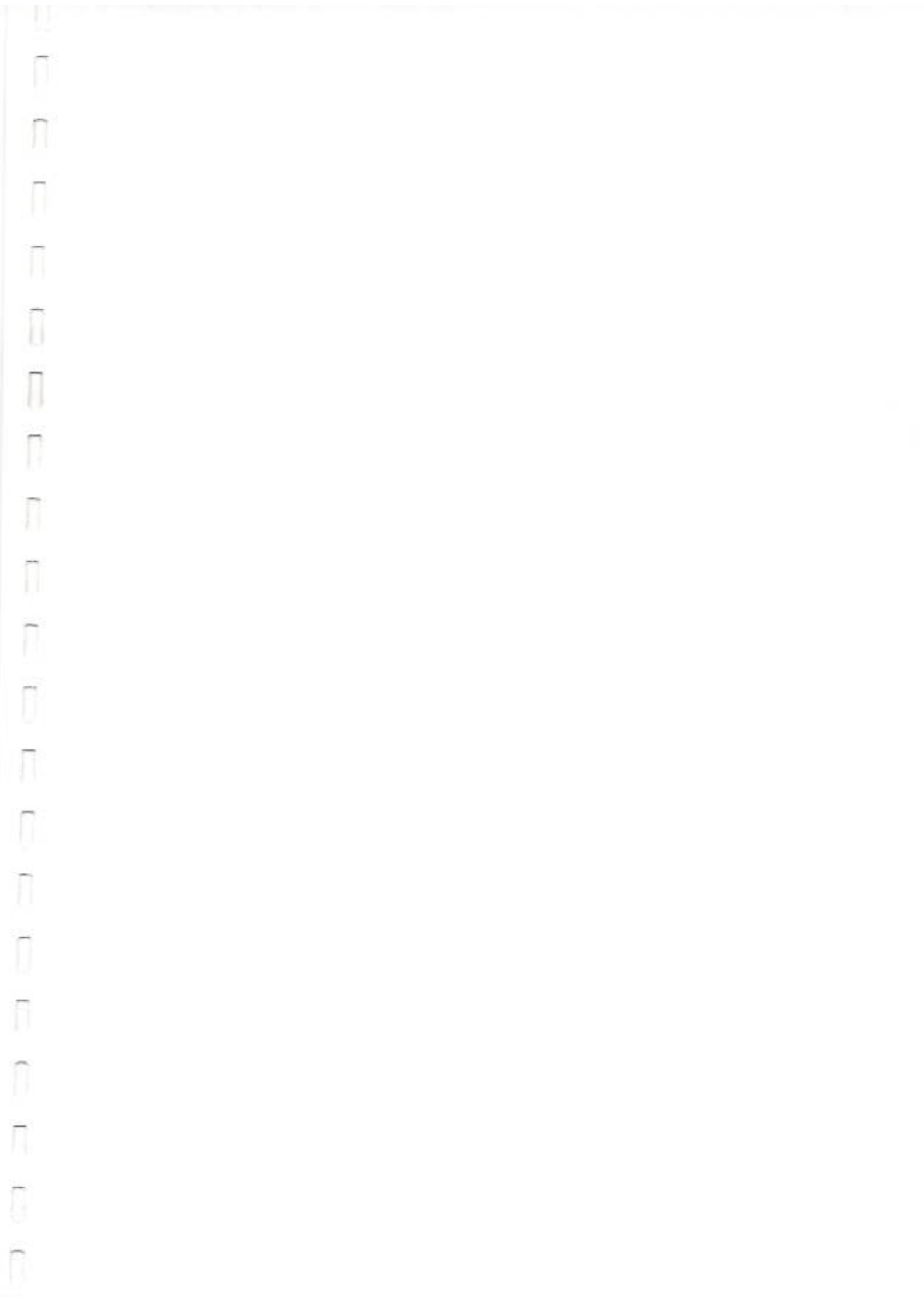
Position	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Președinte	Rainer Peter Ottenstein	Rainer Peter Ottenstein
Membru	Gian Marco Felice	Gian Marco Felice
Membru	Andrei Georgescu	Antje Marielle Gerhold
Membru	Antje Marielle Gerhold	Helen Alexander
Membru	Ilir Aliu	Ilir Aliu

Mariana Dimitrova Petkova
Director General Adjunct

Andreea Ichim
Şef Departament Financiar

Raportul administratorilor pentru anul 2017

ProCredit Bank SA

Informații generale

ProCredit Bank S.A. („Banca” sau „ProCredit Bank”) a fost înființată în România în mai 2002 (până în noiembrie 2004 Banca a fost cunoscută sub denumirea de Microfinance Bank MIRO S.A.).

ProCredit Bank, singura bancă românească cu capital 100% german, este o bancă specializată pentru întreprinderi mici și mijlocii și în același timp, o bancă care se adresează atât clienților business cât și clienților persoane fizice, oferind o gamă largă de servicii bancare moderne. În cadrul activității noastre, respectăm anumite principii de bază: punem preț pe transparentă în comunicarea cu clienții noștri, nu promovăm creditele de consum, ne străduim să minimizăm impactul ecologic și oferim servicii care sunt bazate atât pe înțelegerea necesităților fiecărui client cât și pe o analiză financiară solidă.

În cadrul activității noastre cu clienții, ne concentrăm asupra întreprinderilor mici și mijlocii, în timp ce segmentul clienților foarte mici continuă să fie eliminat din portofoliu. Obiectivul strategic de a deveni banca pentru IMM-uri este completat de o strategie reconfigurabilă și orientată spre viitor cu privire la persoanele fizice.

Banca își desfășoară activitatea prin intermediul Sediului Central situat în București și al rețelei sale formate din 6 sucursale și 2 agenții din România.

Sediul social actual al Băncii se află în str. Buzești, nr. 62-64, Sector 1, București, România.

Rezultatele activității noastre din 2017 au fost influențate de reorientarea strategică către clienții persoane juridice mici și mijlocii și de diminuarea categoriei de persoane juridice micro și foarte mici. Pentru a putea susține activitatea și dezvoltarea clienților noștri persoane juridice în acest mediu competitiv, am continuat să oferim soluții financiare și servicii adecvate, transparente și accesibile.

Avantajele competitive cheie ale Băncii pe piață sunt următoarele:

- Orientarea puternică către piață înțintă care permite băncii să se poționeze ca una dintre băncile de top pe nișă care oferă servicii bancare și de creditare întreprinderilor mici și mijlocii;
- Modelul unei relații solide cu clienții, care are la bază personal bine pregătit (consilieri clienti IMM), care poate dedica timp clienților IMM-uri pentru a le înțelege nevoile individuale și a le oferi soluții financiare personalizate;
- Evaluarea mai bună a riscului de creditare pentru client, după cum este ilustrată și de ratele de nerambursare semnificativ mai mici ale băncii în comparație cu piață;
- Rețea teritorială modernă, ușor accesibilă, cu servicii disponibile 24/7.

Abordarea noastră cu privire la recrutare și instruire a continuat să fie bazată pe investițiile pe termen lung în personalul nostru. Calitatea personalului, și în special calitatea Consilierilor pentru clienți persoane juridice, s-au dovedit a fi esențiale pentru înțelegerea nevoilor clienților și pentru oferirea de servicii financiare personalizate clienților noștri IMM-uri.

La sfârșitul anului 2017, față de 2016, principaliii indicatori erau:

Indicatori (mii lei)	31.12.2017	31.12.2016	Deviație (%)
Credite acordate	1.032.120	1.058.523	-2,49%
Total active	1.311.563	1.383.709	-5,21%
Depunerile totale ale clienților	705.010	839.706	-16,04%
Fonduri împrumutate	167.274	211.951	-21,08%
Capital social	199.062	159.682	24,66%
Capital propriu	195.538	155.680	25,60%

Rezultate financiare

Totalul activelor a scăzut cu 5,21% față de 2016, în principal din cauza scăderii portofoliului de credite cu 2,49% precum și prin scăderea creditelor și avansurilor acordate bancilor, valoarea acestora ajungând la 33,7 milioane lei la sfârșitul anului 2017 (31 decembrie 2016: 82,7 milioane lei). Principalul motiv al acestei evoluții a fost modificarea structurii rețelei pe baza reorientării strategice către clienții persoane juridice mici și mijlocii și a diminuării categoriei de clienți persoane juridice foarte mici.

Banca a menținut, pe parcursul anului 2017, un nivel adecvat al capitalului.

În 2017, Banca a înregistrat un profit net de 0,5 milioane lei, în scădere față de anul precedent (31 decembrie 2016: 4,7 milioane lei). Cea mai mare parte din veniturile Băncii provin din operațiuni de creditare, care au reprezentat peste 70% din totalul veniturilor. Comisioanele care nu sunt legate de activitatea de creditare reprezintă o parte relativ mică din veniturile totale, însă venitul net din comisioane s-a ridicat în acest an la 8,2 milioane lei. Raportul costuri-venituri la finalul anului 2017 a fost de 104% (31 decembrie 2016: 84,3%).

Clienți persoane juridice

Principala direcție strategică de activitate a rămas aceeași, și anume concentrarea pe clienții persoane juridice mici și mijlocii; Banca a luat o decizie clară de a înceta oferirea de servicii majorității clienților întreprinderi foarte mici. Poziționarea Băncii este bazată pe un model de activitate specializat și orientat – fiind o bancă de înaltă calitate pentru IMM-uri – și facând parte dintr-un grup bancar internațional, cu sediul principal în Germania.

Schimbările strategice menționate mai sus au dus la creșterea portofoliului de credite pentru liniile principale de activitate (mici și mijlocii) de aproximativ 109 milioane lei, însă, în același timp, nivelul portofoliului de credite aferent clienților foarte mici a scăzut cu 154 milioane lei. În plus, Banca a vândut în 2017 o parte din portofoliul de credite neperformante, în valoare de 11,3 milioane lei, unei companii specializate de recuperare, pentru a maximiza recuperările și a optimiza procesul de recuperare. Drept urmare, portofoliul brut de credite a scăzut cu 2,49% față de anul anterior, ajungând la un volum total de 1.032 milioane lei.

Ca și în anii anterioiri, în 2017 Banca s-a concentrat pe calitatea portofoliului de credite și l-a păstrat sub control prin identificarea în timp util a eventualelor probleme cu clienții și monitorizarea intensă a expunerilor problematici.

Servicii bancare

Pentru a oferi servicii clienților săi într-o manieră modernă, rapidă, eficientă din punct de vedere al costurilor și fiabilă, care va duce ulterior la o eficiență sporită și la reducerea costurilor generale prin direcționarea tranzacțiilor de bază către canale automate, Banca a continuat să investească în canalele electronice. Conceptul zonelor 24/7 oferă clienților posibilitatea de a efectua anumite operațiuni cu numerar și fără numerar prin intermediul unor terminale bancare moderne, la orice oră, inclusiv în afara programului normal.

Prin dezvoltarea continuă a acestui concept modern de a face afaceri, care mută tranzacțiile de bază de la front office la terminale, Banca va continua să se îndrepte spre unitățile de lucru cu un rol mai orientat spre consiliere, decât unul operațional. Consultantii noștri sunt astfel capabili să dedice mai mult timp de calitate pentru achiziționarea de noi clienți ai profilului dorit și pentru consilierea clienților cu privire la serviciile care se potrivesc cel mai bine nevoilor acestora.

Pe parcursul anului 2017, datorită eforturilor instituționale comune în automatizarea tranzacțiilor clienților, Banca a reușit să reducă semnificativ volumul de muncă operațional al consilierilor clienti și, astfel, să se concentreze puternic pe dezvoltarea afacerilor cu clienții persoane fizice. La sfârșitul anului 2017, gradul de automatizare generală este de 99%, întrucât serviciile au fost explicate spre înțelegerea clienților noștri prin evidențierea avantajelor modului rapid, fiabil, mai puțin costisitor, de a face operațiunile zilnice spre care aceștia au un control deplin dar și prin scăderea riscului operațional.

Principala sursă de finanțare pentru Bancă este reprezentată în continuare de fondurile clienților. Profilul clientului persoană fizică este reprezentat de profesioniști cu venituri mari medii, cum ar fi angajați, profesioniști independenti, liber profesioniști, plus proprietari, manageri și membrii familiei clienților noștri persoane juridice. Pentru acești clienți, Banca oferă servicii convenabile cu prețuri corecte și transparente.

În paralel, Banca are ca scop strategic atragerea de fonduri de la clienti persoane juridice prin stabilirea unor relații pe termen lung cu aceștia și devenind partenerul financiar unic pentru clienții întreprinderimici și banca principală pentru clienții întreprinderimijlocii.

Rețeaua teritorială

Concentrarea asupra clienților întreprinderi mici și mijlocii a determinat schimbări în rețeaua teritorială și în structura și numărul personalului. Rețeaua de unități teritoriale a suferit o eficientizare majoră, numărul sucursalelor scăzând la șase, în timp ce numărul de agentii a scăzut la două. Ca parte a procesului de optimizare, trei dintre agentii au fost reproiectate și transformate în zone 24/7 (locații numai pentru terminale bancare), oferind întreaga gamă de servicii bancare disponibile clienților non-stop. Transformarea rețelei teritoriale este rezultatul natural al strategiei Băncii privind digitalizarea și automatizarea operațiunilor bancare și a tranzacțiilor clienților și, prin urmare, a canalelor de interacțiune cu clienții.

Personalul și dezvoltarea personalului

Angajații ProCredit Bank au reprezentat, încă de la începutul activității Băncii, cea mai importantă resursă a instituției și, de aceea, în 2017, ca și în anii anteriori, principala preocupare a fost legată de procesul de pregătire a personalului și de dezvoltare permanentă a acestuia. Cu acest scop stabilit, ProCredit Bank a continuat să investească în Programele ProCredit Entry Programme, care, începând cu 2015, au fost organizate la nivel internațional. Programurile ProCredit Entry Programme s-au dovedit a fi o foarte bună oportunitate de a îmbogăți cunoștințele generale ale participanților noștri, în principal din punct de vedere al diversității culturale. Deoarece participanții au profile diferite atât din punct de vedere educational, dar și din punct de vedere al experiențelor profesionale, programul de 6 luni, le ofera oportunitatea de a face schimb de experiența de-a lungul desfasurării trainingului teoretic organizat în unul din centrele de pregătire profesională din Serbia și Kosovo. Participanții care au absolvit programul în 2017 și-au continuat dezvoltarea profesională prin mai multe traininguri teoretice și practice locale de specialitate încă de la început pentru funcția de consilier client și ulterior pentru diferite alte funcții, atât în cadrul filialelor, cât și la sediul central.

Pe lângă pregătirea pentru noi colege, anul trecut s-a pus un accent puternic pe calitatea întregului personal, instruirii intensive fiind oferite atât la nivel național, cât și la nivel de Grup. Astfel, opt angajați, inclusiv managerii și personalul de specialitate, au participat la ProCredit Management Academy și ProCredit Bankers Academy din Germania. În plus, Banca și-a concentrat în continuare atenția asupra cunoștințelor în limba engleză, pentru a oferi abilitățile lingvistice necesare pentru instruirile la nivel de grup organizate pentru întreg personalul bancilot din Grupul ProCredit. Astfel, 16 participanți din România au participat la cursurile de limbă de 6 săptămâni din Centrele Lingvistice. În afară de cele menționate mai sus, colegei din cadrul Sediului Central și ai Sucursalelor au participat la seminarii regionale sau au făcut parte din programe internaționale de schimb la nivel de Grup, vizând creșterea standardelor profesionale ale personalului nostru și îmbunătățirea înțelegerii strategiei noastre de afaceri la nivelul Grupului.

Etica profesională și standardele de mediu

O parte din misiunea generală a Grupului ProCredit este reprezentată de stabilirea unor standarde în sectoarele financiare în care ne desfășurăm activitatea. Dorim să schimbăm lucrurile nu numai în ceea ce privește grupurile țintă pe care le deservim și calitatea serviciilor financiare pe care le oferim, ci și în ceea ce privește etica profesională. Valorile noastre corporative solide joacă un rol cheie în această privință. Cele cinci valori ProCredit reprezintă esența culturii noastre corporative și sunt discutate și aplicate în mod activ în activitatea noastră de zi cu zi. În plus, acestea sunt reflectate și în Codul de conduită ProCredit care transpune principiile etice ale Grupului ProCredit în recomandări practice pentru întreg personalul ProCredit. Pentru a ne asigura că personalul înțelege pe deplin toate principiile care au fost definite, seminariile de introducere au acum o secțiune separată pentru studiul Codului de conduită și al importanței acestuia pentru toți membrii echipei noastre. și, pentru a asigura faptul că angajații își respectă angajamentul față de standardele etice înalte și că sunt informați despre noi subiecte și evoluții de natură etică pentru instituția noastră, se organizează periodic și seminarii de reîmprospătare pentru angajații noștri. Aceste evenimente permit personalului existent să analizeze studiile de caz recente și să discute orice aspecte neclare.

O altă manieră de a ne asigura că instituția noastră aderă la cele mai înalte standarde etice este folosirea consecventă a celor mai bune metode și proceduri în practică la nivel internațional pentru a ne proteja să nu fim

folosiți ca instrument pentru spălare de bani sau alte activități ilegale cum ar fi finanțarea activităților teroriste. Un factor important pe care ne concentrăm este politica de cunoaștere a clientelei "know your customer" și, în același sens, ne concentrăm pe desfășurarea unei activități solide de raportare și pe respectarea reglementărilor în vigoare. La nivel de grup sunt introduse politici actualizate pentru prevenirea spălării banilor și a fraudelor pentru a asigura conformitatea cu standardele de reglementare germane și romane.

ProCredit Bank România a implementat un sistem de administrare a mediului, bazat pe evaluarea continuă a portofoliului de credite în conformitate cu criteriile de mediu, o analiză aprofundată a tuturor activităților economice care ar putea implica riscuri de mediu și refuzul cererilor de acordare a împrumuturilor pentru întreprinderile angajate în activități considerate periculoase pentru mediul înconjurător și care apar în lista de activități excluse de la creditare. Prin includerea aspectelor de mediu în procesul de creditare, ProCredit Bank România contribuie la ridicarea nivelului de conștientizare asupra problemelor de mediu în rândul clienților săi. Banca oferă finanțare numai proiectelor sănătoase din punct de vedere al mediului. Astfel, clienții ProCredit Bank trebuie să respecte cerințele stipulate în legislația locală privind sănătatea și siguranța mediului. La analizele aferente creditării și la luarea deciziilor cu privire la creditare și, de asemenea, la monitorizarea împrumuturilor, Banca ia în considerare, invariabil, și factorii ecologici și de mediu.

Managementul riscurilor

Pe parcursul anului 2017, Banca a continuat să monitorizeze toate risurile relevante și să își rafineze și mai mult instrumentele sale pentru managementul risurilor. Elementul esențial al unui sistem de management al risurilor eficient este „o cultură de conștientizare a risurilor” bine dezvoltată – o cultură corporativă în cadrul căreia risurile integrate sunt recunoscute de fiecare angajat, impactul potențial al acestor risuri este pe deplin înțeles și responsabilitatea pentru controlul risurilor individuale este asumată de membrii relevanti ai personalului în conformitate cu atribuțiile și sarcinile lor specifice.

Politiciile prudente ale Băncii cu privire la managementul risurilor sunt definite pe o bază complexă și la nivel internațional de către Managerii Băncii și sunt aprobată de Consiliul de Administrație. Funcțiile de management și control al risurilor sunt asigurate de Departamentul pentru Managementul Risurilor și de Departamentul pentru Riscul de Credit, organizate în cadrul sediului central. Deciziile legate de scăderea sau acceptarea expunerilor la risuri sunt luate în cadrul Comitetelor pentru Managementul Risurilor.

Scopul ProCredit Bank este acela de a identifica, măsura, evalua, monitoriza și controla eficient risurile cu care se confruntă și de a menține permanent capitalul la un nivel care este adecvat risurilor asumate. În centrul strategiei noastre de administrare a risurilor se află modelul nostru de afaceri simplu și transparent, o bună înțelegere a clienților noștri, personal bine pregătit și o abordare conservatoare a risurilor financiare. Codul de Conduță completează strategia de administrare a risurilor.

Conform statutelor sale interne, Banca nu se implică în operațiuni speculative și își păstrează poziția valutară închisă.

Principiile, profilul de risc și principalele instrumente folosite în administrarea risurilor sunt stabilite de către Consiliul de Administrație al Băncii prin intermediul politicilor și al strategiilor privind administrarea risurilor. Astfel, Banca a definit politici și strategii pentru managementul risurilor pentru riscul de credit, riscul de contrapartidă, riscul valutar, riscul aferent ratei dobânzii, riscul de lichiditate, riscul operațional, riscul de fraudă, riscul reputațional și risurile asociate activităților externalizate. În plus, Banca are implementat un Proces Intern de Evaluare a Adevarării Capitalului (ICAAP) în conformitate cu profilului de risc stabilit, precum și un cadru general pentru simulările de criză asupra profilul de risc și adevararea capitalului. Procesul de administrare și control al risurilor se desfășoară atât la nivelul Băncii în ansamblu, cât și la nivelul fiecărei linii de afaceri definite.

Conducerea Băncii este responsabilă pentru implementarea strategiei de administrare a risurilor și pentru funcționalitatea Comitetelor pentru Managementul Risurilor, în conformitate cu statutele lor. Comitetul pentru Audit și Administrare a Risurilor este unul la nivelul Consiliului de Administrație responsabil pentru gestionarea tuturor risurilor semnificative din punct de vedere strategic. Comitetele de la nivelul superior de conducere cum sunt: Comitetul pentru Managementul Activelor și Pasivelor, Comitetul pentru Managementul Riscului de Credit, Comitetul pentru Managementul Riscului Operațional și Comitetul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării de Bani și a Finanțării Activităților Teroriste, gestionează risurile individuale.

Departamentul Administrare Riscuri dezvoltă și implementează procesele de administrarea riscurilor din punct de vedere operațional. Acest departament monitorizează permanent toate risurile relevante și pozițiile de risc prin intermediul unor rapoarte periodice cantitative și calitative pentru a se asigura că valoarea totală aferentă tuturor riscurilor nu depășește potențialul Băncii de asumare a riscurilor. Toate procesele și arile operaționale (inclusiv sucursalele) sunt evaluate periodic de către Departamentul de Audit Intern, fiind supuse evaluării riscurilor. Printre altele, misiunile de audit sunt menite să identifice risurile de fraudă și să alerteze Conducerea Băncii pentru ca aceasta să poată lua măsuri de prevenire.

Expunerea Băncii la riscuri și situația curentă privind adekvarea capitalului sunt prezentate în Raportul conducerii privind risurile, care este elaborat lunar. Acest raport este revizuit în cadrul ședințelor Comitetului pentru Audit și Administrare a Riscurilor. Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor informează Consiliul de Administrație, trimestrial, prin intermediul Raportului privind profilul de risc și ICAAP despre dezvoltarea profilului de risc și a adekvării capitalului.

Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și comitetele din conducerea superioară funcționează în conformitate cu politica generală de risc a băncii și puterile lor sunt definite de autoritatea delegată de către Consiliul de Administrație. Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor este subordonat comitetului consultativ al Consiliului de Administrație și, de asemenea, are rolul de a informa Consiliul de Administrație cu privire la expunerea Băncii la riscuri. Decizile comitetelor din conducerea superioară sunt decizii executive. Domeniile operaționale relevante sunt reprezentate în fiecare comitet pentru asigurarea faptului că diferențele linii de afaceri și funcția de management al riscurilor sunt conectate îndeaproape.

Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor (ARMC)

Principala înălțătoare a ARMC este să se asigure de faptul că Banca menține un nivel al profilului de risc în limitele definite de apetitul la risc al Băncii, așa cum este definit acesta de Consiliul de Administrație. Împreună, ARMC ia decizii cu privire la implementarea politicilor, procedurilor și a metodelor folosite la managementul riscului de credit (inclusiv riscul de contrapartidă), riscului de piață (riscul aferent ratei dobânzii și riscul valutar), riscului de lichiditate (inclusiv și riscul de finanțare), riscului operațional (inclusiv și riscul juridic), riscului reputațional, riscului asociat afacerii (inclusiv riscul strategic), riscului de conformitate și al oricărora alte categorii de riscuri care ar putea deveni relevante pentru activitatea Băncii. ARMC monitorizează lunar gradul de adekvare a capitalului din perspectiva reglementărilor în vigoare, precum și din perspectiva capitalului economic calculat pentru scopuri interne. Comitetul se reunește lunar.

Comitetul pentru Managementul Riscului de Credit (CMRC)

CMRC este un comitet de monitorizare și luare a deciziei, a căruia principală atribuție este aceea de a monitoriza evoluțiile și tendințele aferente portofoliului de credite și de a le analiza corelat cu apetitul la risc stabilit pentru riscul de credit și, când este cazul, de a aproba măsuri de remediere. Ședințele comitetului se țin lunar, însă acesta se poate reuni oricând este nevoie.

Comitetul pentru Managementul Riscului Operațional (OPRC)

Ordinea de zi pentru întâlnirile OPRC trebuie să includă cel puțin următoarele subiecte: expunerea la riscul operațional (după cum reiese din baza de date a evenimentelor de risc operațional- RED) și planuri de acțiune necesare pentru adresarea evenimentelor de risc operaționale. Evaluarea expunerii la riscul operațional include și elemente de securitate a informației și risurile aferente activitatilor externalizate. Întrunirile OPRC au loc lunar, însă acesta se poate reuni oricând este nevoie.

Comitetul pentru Administrare a Activelor și Pasivelor (ALCO)

Agenda ALCO difera în funcție de tipul sedințelor. În cadrul întâlnirilor lunare, comitetul adresează în principal problemele specifice riscului de lichiditate, riscului de piață, riscului de contrapartidă și, într-o anumită măsură, riscului de conformitate. În cadrul întâlnirilor săptămânale accentul este pus pe administrarea lichidității pe termen scurt. Comitetul se poate reuni în ședință extraordinară oricând este nevoie.

Comitetul AML&CFT

Acest comitet are ca obiectiv principal monitorizarea activităților din domeniile cunoașterii clientelei, prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism. Deciziile comitetului sunt implementate de departamentele ale căror domenii de activitate includ măsuri decise de comitet. Comitetul AML&CFT se reunește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin trimestrial.

Riscul de credit

Administrarea riscului de credit este responsabilitatea Comitetului pentru Administrare a Riscului de Credit. Departamentul Risc de Credit este responsabil cu identificarea și evaluarea riscului de credit la nivel de client, în timp ce Departamentul Administrare Riscuri are aceeași responsabilitate la nivel de portofoliu de credite. Însă, Departamentul pentru Administrare Riscuri, printr-o structură operațională specializată, și anume Biroul de Control Riscuri, evaluează conformitatea unităților controlate cu prevederile Politicii și Strategiei de Administrare a Riscului de Credit și a procedurilor de credit și calitatea portofoliului în unitățile controlate.

Produsele de creditare ale Băncii prezintă un nivel redus de complexitate. Banca nu se angajează în operațiuni cu instrumente financiare derivate cu clienții săi. În plus, strategia noastră de transparentă față de clienți ne asigură că aceștia au o bună înțelegere a obligațiilor care decurg din angajarea unui credit, astfel evitându-se anumite probleme ulterioare la rambursare. Procesul de creditare ca întreg este proiectat pentru a minimiza riscul asociat creditelor individuale: analiza creditelor se axează în principal pe fluxurile de numerar ale clientului și doar subsidiar pe activele colateralizate; fiecare credit este analizat și aprobat de un comitet de credit; creditele sunt atent monitorizate de către ofițerii de credit, care sunt responsabili pentru respectarea de către clienții lor a planului de rambursare a creditului asupra căruia s-a convenit și programarea platjilor în rate lunare. Toate aceste măsuri sunt aplicate majorității produselor de creditare, ceea ce permite identificarea rapidă a problemelor. Creditele care prezintă întârzieri de plată sunt monitorizate de către personal specializat, atât la nivelul sucursalelor, cât și la nivelul sediului central, asigurând astfel un nivel corespunzător de colectare a creațelor restante. În cazul în care un credit devine irecuperabil pe cale ambiabilă, Banca demarează procesul de execuție silita pentru recuperarea garanțiilor aferente respectivelor creațe.

La 31 decembrie 2017, suma medie aferentă unui credit din portofoliul de credite în desfășurare era de 35.091 EUR (31 decembrie 2016: 22.787 EUR). Portofoliul de credite neperformant a fost 4,59% din portofoliul total (31 decembrie 2016: 6,28% din portofoliul total), în timp ce rata de acoperire a creditelor neperformante a fost de 52,34% (31 decembrie 2016: 52,51%).

Consiliul de Administrație stabilește limitele privind expunerea Băncii la riscul de credit, iar conformitatea cu acestea este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Riscului de Credit. Expunerea Băncii la riscul de contrapartidă (inclusiv riscul emittentului) este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Aktivelor și Pasivelor.

Riscul de plată

ProCredit Bank este expusă riscului valutar și riscului aferent ratei dobânzii. Administrarea acestor riscuri este realizată de către Comitetul pentru Administrare a Aktivelor și Pasivelor. De asemenea, Comitetul monitorizează și limitele stabilită de Consiliul de Administrație pentru expunerea la aceste riscuri.

Riscul valutar

Banca este expusă la riscul valutar, realizând operațiuni în monedă străină, în special în Euro. Pentru a evita pierderile care pot fi generate de fluctuația ratelor de schimb, ProCredit Bank nu utilizează instrumente financiare derivate în scopul acoperirii pozițiilor deschise, optând pentru o strategie de închidere a pozițiilor prin minimizarea diferențelor între activele și pasivele denuminate în valută. Poziția valutară este monitorizată zilnic la nivelul Departamentului de Trezorerie, Biroului Back Office pentru Trezorerie și la nivelul Departamentului Administrare Riscuri. Rezultatele monitorizării sunt prezentate Comitetului pentru Administrare a Aktivelor și Pasivelor (ALCO).

Riscul aferent ratei dobânzii

Banca dorește să se asigure că structura bilanțului este echilibrată în ceea ce privește toate scadențele. Riscul de rată a dobânzii este administrat, în principal, utilizând analiza de tip maturity gap și impactul scenariilor privind evoluția ratelor de dobândă de plată în valoarea economică a Băncii și în contul de profit și pierdere. Impactul

asupra valorii economice a Băncii cu ipotezele din scenariul standard Basel II nu trebuie să depășească în niciun moment 10% din capitalul Băncii.

Consiliul de Administrație stabilește limitele pentru expunerea Băncii la riscurile de piață, iar conformitatea cu aceste limite este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Activelor și Pasivelor.

Riscul de lichiditate (inclusiv Riscul de finanțare)

Pozitia Băncii cu privire la riscul de lichiditate este monitorizată și analizată cu atenție, de regulă de două ori pe lună, în cadrul reuniunilor Comitetului pentru Administrare a Activelor și Pasivelor. Pe parcursul anului 2017, riscul de lichiditate a fost atenuat de depozitele cu amânuntul bine diversificate.

Riscul de finanțare este o componentă a riscului de lichiditate care exprimă riscul ca Banca să nu disponă de fonduri suficiente pentru finanțarea desfasurării propriei activități. Pe parcursul anului 2017, Banca a utilizat fondurile atrase de la ProCredit Holding / ProCredit Bank AG (Germania), precum și fondurile atrase de la Fondul European de Investiții (FEI) în cadrul programului JEREMIE. Banca a menținut un nivel confortabil al portofoliului de credite - rata de acoperire a depozitelor (68% la sfârșitul anului 2017). Depozitele de la clienți au o granularitate ridicată, cei mai mari 10 deponenți reprezentând aproximativ 13% din sumele totale atrase de la clienți.

Consiliul de Administrație stabilește limitele privind expunerea Băncii la riscul de lichiditate, iar conformitatea cu aceste limite este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Activelor și Pasivelor.

Riscul operațional

Pentru monitorizarea și controlul riscului operațional, ProCredit Bank utilizează o bază de date de evenimente de risc operațional („RED”) și a înființat un Comitet pentru Administrare a Riscului Operațional. O componentă importantă a administrației acestui risc este reprezentată de eforturile permanente depuse pentru creșterea nivelului de conștientizare a angajaților cu privire la această sursă de risc și a încurajării acestora să raporteze incidentele detectate.

De asemenea, Banca are o politică de securitate a informației și un plan de continuitate și recuperare a activității în caz de dezastru. Monitorizarea și administrarea incidentelor legate de securitatea informațiilor sunt realizate de Ofițerul pentru Securitatea Informațiilor din cadrul Departamentului pentru Administrare a Riscurilor.

Consiliul de Administrație stabilește limitele pentru expunerea Băncii la riscul operațional, iar conformitatea cu aceste limite este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Riscului Operațional.

Riscul aferent desfășurării afacerii (inclusiv Riscul strategic)

Banca include riscul aferent desfășurării afacerii (inclusiv riscul strategic) în categoria riscurilor semnificative deoarece, în urma modificărilor suferite de mediul de afaceri în ultimii ani, în principal generate de criza financiară, ne-am confruntat cu probleme importante în îndeplinirea obiectivelor activității noastre. În aceste circumstanțe, Consiliul de Administrație al Băncii a definit un profil tîntă pentru acest risc în scopul unui control mai bun asupra expunerii la risc.

Consiliul de Administrație stabilește limitele pentru expunerea Băncii la riscul aferent desfășurării afacerii, iar conformitatea cu aceste limite este monitorizată de Comitetul pentru Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul pentru Administrare a Activelor și Pasivelor.

Riscul de afaceri (inclusiv riscul strategic)

Banca consideră că riscul de afaceri (inclusiv riscul strategic) reprezintă un risc semnificativ deoarece, în urma schimbărilor din mediul de afaceri din ultimii ani, am întâmpinat probleme semnificative în atingerea obiectivelor de afaceri. În aceste condiții, Consiliul de administrație al băncii a definit un profil de risc tîntă pentru acest risc, pentru a asigura un control mai bun al expunerii la risc.

Consiliul de administrație stabilește limite pentru expunerea băncii la riscul de afaceri, a cărui conformitate este monitorizată de Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor și de Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor.

Riscul de conformitate, riscul reputațional, riscul juridic

Administrarea riscului de conformitate este realizat în cadrul a trei comitete ale Băncii. Clauzele de conformitate cu indicatorii finanțari, incluse în acordurile de refinanțare sunt monitorizate lunar, în cadrul ședințelor ALCO (Comitetul pentru Administrare a Activelor și Pasivelor). Riscurile aferente combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism sunt administrate în cadrul Comitetului pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Actelor de Terorism. Monitorizarea reglementărilor legislative și a implementării acestora este realizată în cadrul Comitetului pentru Administrare a Riscului Operațional. Structura organizațională a Băncii include Departamentul de Conformitate, care are rolul de a asista Directorii Băncii în gestionarea eficientă a riscului de conformitate.

Reputația noastră pe piață rămâne esențială pentru succesul nostru în atragerea de depozite și fonduri prin intermediul pieței de capital. Riscul reputațional este scăzut, având în vedere angajamentul nostru pentru transparență și responsabilitatea pe care o presupune fiecare aspect al politicii noastre și al culturii organizaționale. Nu există evenimente negative semnificative care să fi afectat reputația noastră în 2017. Agentia Fitch Ratings a reconfirmat ratingul individual pe termen lung al Băncii (BBB-) luând în considerare perspectiva stabilă a modelului nostru de afaceri.

La data de 31 decembrie 2017 nu există nicio acțiune legală semnificativă intentată împotriva Băncii.

Procesul intern de adevarare a capitalului la riscuri

În cursul anului 2017, Banca a continuat să-și dezvolte abordarea privind procesul intern de adevarare a capitalului. Acest proces se bazează pe evaluarea, monitorizarea și controlul intern al adevarării capitalului din două perspective complementare: determinarea, pe baza poziției curente și a provizionului, a capitalului economic necesar pentru acoperirea fiecărui risc semnificativ și utilizarea tehnicii de calcul al capitalului economic pentru calcularea capitalului suplimentar necesar pentru riscurile care sunt subestimate sau care nu sunt acoperite de cadrul de reglementare.

Consiliul de Administrație, stabilit prin intermediul politicii procesului de evaluare a adevarării capitalului intern (ICAAP), limitează atât capitalul economic necesar pentru fiecare risc semnificativ, cât și limitele generale privind adevararea capitalului, conformitatea acestor limite fiind monitorizată lunar în cadrul Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor.

În cursul anului 2017, Banca a desfășurat în mod regulat simulări de criză asupra profilului de risc precum și asupra adevarării capitalului la riscuri în cadrul procesului de planificare a afacerii. Scopul acestui proces este de a evalua expunerea băncii la riscuri semnificative, în condiții alternative și pentru a ne asigura că, în condiții nefavorabile, vom continua să respectăm limitele de solvabilitate și apetitul pentru risc.

Prezentare generală

În 2018, banca va continua să se concentreze asupra grupurilor de clienți de bază, clienților săi întreprinderi mici și mijlocii și va servi clienții persoane fizice cu accent pe servicii de economisire și de tranzacții bancare. Banca își propune să devină partenerul preferat pentru IMM-uri, concentrându-se pe o înaltă calitate în ceea ce privește servirea și analiza clienților.

Obiectivul principal al Băncii este de a construi relații de lungă durată cu clienții persoane juridice și de a deveni "Hausbank" pentru clienții întreprinderi mici și banca principală pentru clienții întreprinderi medii. Acest obiectiv presupune observarea și satisfacerea tuturor nevoilor clientilor, nu doar pe partea de creditare. Poziționarea Băncii ca un partener de încredere atât pentru finanțare, cât și pentru serviciile bancare va determina atât dezvoltarea portofoliilor de credite și depozite de la clienții persoane juridice, cât și creșterea veniturilor din comisioane și comisioane din tranzacții.

În ceea ce privește clienții persoane juridice, Banca se va concentra asupra afacerilor cu un model de afaceri sustenabil, și o structură de management solidă. Convingerea noastră este că acești clienți apreciază o bancă internațională și foarte specializată. În plus, Banca vede potențialul de a dezvolta relații de afaceri structurale și pe termen lung cu clienții întreprinderi mici și mijlocii, capabili să aibă o expunere de împrumut de peste 50.000 de euro. Clientii întreprinderi foarte mici, cu expunere la împrumut sub 50 000 EUR, nu vor fi vizualiți în mod activ.

Împreună cu introducerea noile oferte de servicii bancare pentru clienți persoane fizice, care include atât servicii electronice și tranzacții, cât și facilități atractive de economisire care vor fi disponibile în mediul online, așteptările Băncii pentru anul următor sunt creșterea portofoliului de persoane juridice cu clienți care apreciază o abordare modernă și orientată spre viitor a băncilor și care au, de asemenea, potențialul de a economisi și de a se angaja într-un parteneriat de afaceri pe termen lung cu Banca noastră. În acest scop, Banca va continua să se concentreze pe investirea în tehnologii și dezvoltarea de soluții digitale pentru furnizarea de servicii automate, rapide și moderne clienților, menținând în același timp un nivel ridicat de servicii profesionale prin intermediul consilierilor clienților.

Pentru a-și îmbunătăți competitivitatea pe piață, Banca a dezvoltat parteneriate puternice și fiabile cu principali actori din cadrul sectorului de finanțare și dezvoltare a IMM-urilor: BEI și FEI (în cadrul programelor CIP, Jeremie, InnovFin și SME Initiative) – instituții internaționale care susțin dezvoltarea IMM-urilor locale.

Începând cu anul 2018, Banca își propune să păstreze structura actuală a rețelei și să îmbunătățească în continuare procesele pentru a obține eficiență.

Numărul angajaților va fi stabil în 2018 și după aceea. ProCredit Bank va continua, ca și în anii precedenți, să investească atât în pregătirea personalului său, cât și în îmbunătățirea proceselor interne pentru a asigura, pe de o parte, eficiență și competitivitatea afacerilor pe piața bancară din România și, pe de altă parte, servicii de calitate pentru clienți. Crearea de relații pe termen lung și cunoașterea aprofundată a nevoilor clienților rămân esențiale pentru atingerea acestor obiective.

Evenimente după Data de raportare

Nu au fost evenimente ulterioare datei bilanțului .

Rainer Peter Ottenstein
Președintele Consiliului de Administrație